

Møteinnkalling

Utvalg: Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested: Arnøy Brygge, Gildeskål kommune
Dato: 27.08.2015
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 755 47 981/974 35 783. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Minner om befaring i Lahko nasjonalpark dagen før styremøte, onsdag 26.08.2015, utgangspunkt Sundsfjordfjellet. Egen inn innkalling med oppmøtested og program vil bli sendt ut senere.

Orienteringssak

- Orientering fra Salten politidistrikt ved Arne Hammer

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 31/2015	Godkjenning av innkalling / protokoll		2003/577
ST 32/2015	Delegerte saker		2003/577
DS 13/2015	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Botnvasstjørnan, Kjerrtoppen - Atle S Vorren - Stein Ole Vorren		2012/2091
DS 14/2015	MIDNOR - Søknad om motorferdseldispensasjon . Gåsvatnan landskapsvernområde - Anne Tømmerdal / Finn Rusaanes		2012/5810
DS 15/2015	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for kjøring til privat hytte ved Storrosnavatn - Oddbjørn Paulsen		2007/4801
ST 33/2015	Referatsaker		2003/577
RS 14/2015	Distriktsplan for Saltfjellet Reinbeitedistrikt		2014/1259
RS 15/2015	MIDNOR - Høring - Distriktsplan - Hestmannen / Strandatindene reinbeitedistrikt		2015/5170
RS 16/2015	Forespørsel ang utlegg av geocacher i Rago nasjonalpark.		2015/4885
RS 17/2015	Sikring av tavle - Fykanvatnet		2015/4886
RS 18/2015	Bekreftelse på anmeldt forhold		2012/214
RS 19/2015	Kjentmannskjøring 2015 i Salten		2012/214
ST 34/2015	Høring av reivsjon og plan for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og omkringliggende verneområder - Midtre Nordland nasjonalparkstyre		2013/3772
ST 35/2015	Høring - Utkast til Distriktsplan Hestmannen/Strandtinden reinbeitedistrikt - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark		2015/5170
ST 36/2015	Søknad om tillatelse til utlegging og motorisert transport av åte og bruk av viltkamera - Prosjekt utmark		2013/3711
ST 37/2015	Informasjon om våre verneområder. Hvem har ansvar for hva.		2015/1827

ST 38/2015	Gåsvatnan landskapsvernområde. Viggo Skogmo. Klage på avslag på søknad om utbygging av hytte	2015/1258
ST 39/2015	Gåsvatnan landskapsvernområde. Sture Alvsaker. Dispensasjon for bruk av helikopter for frakt inn til privat hytte	2013/2765
ST 40/2015	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om bygging av altan/platting på hytte ved Nordskardvatnet - Andreas Haugen	2015/3657
ST 41/2015	Klage på avslag - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Utvidelse av hytte - Joar Lillerødvann	2015/1534
ST 42/2015	Besøksstrategi for Midtre Nordland nasjonalparkstyre	2015/4072
ST 43/2015	Informasjonsstrategi for Midtre Nordland nasjonalparkstyre	2014/7648
ST 44/2015	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Rana turistforening. Søknad om merking av tursti	2013/618
ST 45/2015	Rago, Sjunkehatten, Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen nasjonalparker. Salten Naturlag, Prosjekt Salten flora. Klage på vilkår i dispensasjon.	2014/3376
ST 46/2015	Eventuelt	2003/577

ST 32/2015 Delegerte saker

DS 13/2015 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Botnvasstjørnan, Kjerrtoppen - Atle S Vorren - Stein Ole Vorren

DS 14/2015 MIDNOR - Søknad om motorferdseldispensasjon . Gåsvatnan landskapsvernområde - Anne Tømmerdal / Finn Rusaanes

DS 15/2015 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for kjøring til privat hytte ved Storrosnavatn - Oddbjørn Paulsen

ST 33/2015 Referatsaker

Saltfjellet reinbeitedistrikt
Lønsdal
8255 Røklund

02.08.15

Adresseliste

Mottatt FM-NO
06 AUG. 2015

Distriktsplan for Saltfjellet rbd.

Jmf. Reindriftingslovens § 62. Sendes herved utarbeidet distriktsplan til berørte parter for orientering før den vedtas.

Planen vil bli vedtatt av distriktets årsmøte i begynnelsen/midten av September. Den vedtatte planen sendes da til alle berørte parter.

Med hilsen

Saltfjellet reinbeitedistrikt
v/ leder Per Thomas Kuhmunen

Adresseliste:

Saltdal kommune
Kirkegata 23
8250 Rognan

Nordland fylkeskommune
Fylkeshuset
8048 Bodø

Beiarn Kommune
8110 Moldjord

Fylkesmannen i Nordland og
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø

Rana Kommune
Pb. 173
8601 Mo i rana

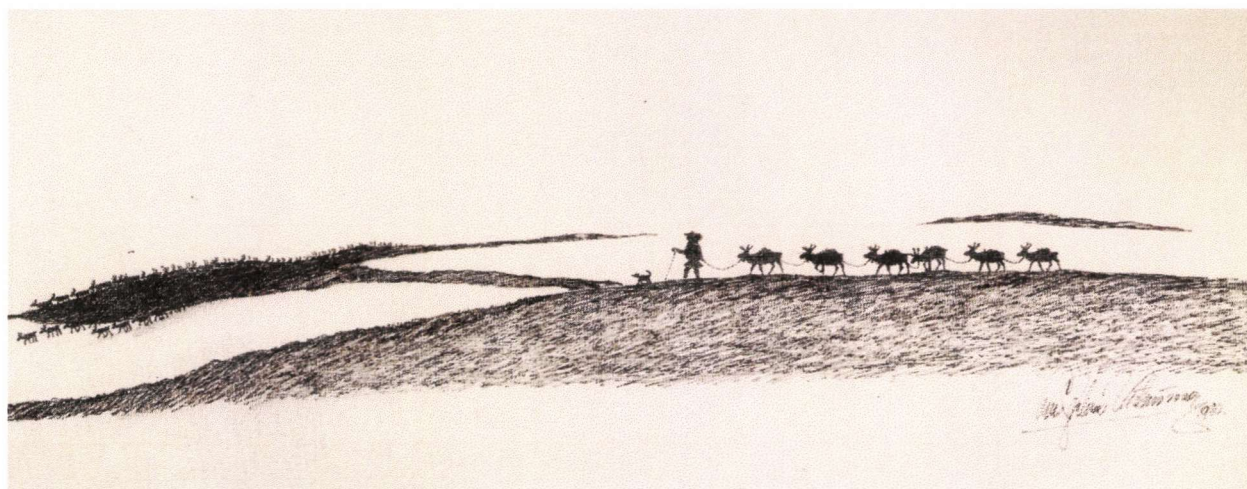
Gildeskål Kommune
Pb.54
8138 Inndyr

Meløy Kommune
Gammelveien 5
8150 Ørnes

Bodø Kommune
Pb. 319
8001 Bodø

DISTRIKTSPLAN FOR SALTJELLET REINBEITEDISTRIKT

Gjelder for perioden 2014 – 2020. Vedtatt på årsmøte den

Tegnet av Lars Johannes Kuhmunen

<<Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging>> som ble vedtatt ved kongelig resolusjon 24.juni 2011, heter det blant annet: <<Reindriften er en arealkrevende næring, samtidig som den mange steder er en forutsetning for utvikling av samisk språk og kultur. På lang sikt er det en utfordring å sikre reindriftens arealer slik at reindriftens tradisjonelle nomadiske driftsform kan opprettholdes. Inngrep og uro innenfor reinbeiteområdene har de siste årene økt betydelig og ført til varig reduksjon av arealer og økt forstyrrelser for reindriften.>> Videre heter det: <<Regjeringen forventer at: Reindriftens interesser og behov synliggjøres og ivaretas på en helhetlig måte i arealplanleggingen. For å sikre reindriftsnæringens arealbehov på tvers av kommunegrenser er det nødvendig å se reindriftens arealbehov i et regionalt og interkommunalt perspektiv.>>

Innholdsfortegnelse

- 1. Innledning**
 - 1.1 Definisjoner**
 - 1.2 Kart**
- 2. Beskrivelse av reinbeitedistriktet**
- 3. Beitebruk**
 - 3.1 Vinterbeite**
 - 3.2 Sommerbeite**
 - 3.3 Vårbeite**
 - 3.4 Høst/tidligvinter-beite**
- 4. Reintall og produksjon**
- 5. Gjerder og hytter**
 - 5.1 Gjerdeanlegg som distriktet eier**
 - 5.2 Hytter og gammer som distriktet eier/disponerer**
- 6. Inngrep og forstyrrelser**
 - 6.1 Motorferdsel**
 - 6.2 Fritidsbebyggelse**
 - 6.3 Caravanplasser**
 - 6.4 Vannkraft/minikraftverk**
 - 6.5 Bergverk/mineralutvinning**
 - 6.6 Skogbruk**
 - 6.7 Luftsport**
 - 6.8 Jordbruk/landbruk**
 - 6.9 Ekspansjon av tettsteder**
 - 6.10 Påkjørsel på jernbane og vei**
 - 6.11 Ferdsel, friluftsliv, hundehold, jakt og småviltjakt**
- 7. Rovviltskader og tapsforebyggende tiltak**
- 8. Motorferdsel**
- 9. Bruksregler for terrenggående barmarkskjøretøy**
 - 9.1 Låhko nasjonalpark**
 - 9.2 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark**
 - 9.3 Hovedtraseer**
- 10. Motorferdsel i verneområdene**
 - 10.1 Områder hvor Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsansvar**
 - 10.2 Områder hvor Fylkesmannen i Nordland har forvaltningsansvar**
- 11. Forhold til tilgrensende reinbeitedistrikter/samebyer**
- 12. Revidering og vedtak av distriktsplanen**

1. Innledning

Saltfjellet reinbeitedistrikt har på grunnlag av reindriftsloven § 62 utarbeidet denne distriktsplanen. Loven inneholder en bestemmelse om at distriktsstyret skal utarbeide en distriktsplan for distriktet som skal inneholde de opplysninger i virksomheten i distriktet som er nødvendige for den offentlige planlegging.

Det er på distriktets side forsøkt å utarbeide en plan som inneholder de nødvendige opplysninger.

Noen orddefinisjoner er brukt for at det skal være enklere å forstå ordene.

Reindriftnæringen utøves på reinen- og naturens premisser, derfor er hovedregelen for næringen å behandle naturen på en mest mulig skånsom måte og tenke på dyrevelferd. Målet er at de fremtidige generasjoner reindriftsutøvere skal ha de samme driftsvilkårene som nåværende generasjon. Reindrift er en næring som ikke kan detaljplanlegges. Næringen er avhengig av vær-, beite- og andre naturgitte forhold, samt at dyrevelferd prioriteres, derfor er denne planen utarbeidet som en omtrentlig beskrivelse og avvikelser må påregnes.

1.1 Definisjoner

Slik defineres ordet `siida` i reindriftsloven § 51:

"en gruppe av reineiere som utøver reindrift i fellesskap på bestemte arealer".

Slik defineres ordet `siidaandel` i reindriftsloven § 10:

"en familiegruppe eller enkeltperson som er del av en siida, jf. § 51, og som driver reindrift under ledelse av en person eller av ektefeller eller samboere i fellesskap".

Flyttlei:

En lei eller trasé i terrenget der reinen drives eller trekker selv mellom ulike årstidsbeiteområder.

Trekklei:

Viktige naturlige traseer mellom beiteområder og forbi passasjer, der reinen trekker av seg selv, enten enkeltvis eller i flokk.

Svømmelei:

En lei der reinen vanligvis svømmer over sund, fjorder eller lignende.

Fangarm:

Ledegjerde ved inndriving av rein.

Beitehage:

Gjerde rundt et område der reinen samles/oppbevares for foring eller i påvente av å taes inn i et arbeidsgjerde.

Beredskapsgjerde:

Gjerde i nærheten av tilgrensende beiteområder hvor man raskt kan ta inn rein for foring eller

transport til andre beiteområder ved behov.

Merkegjerde:

Gjerdeanlegg hvor det foretas merking av rein.

Slakt/-Skille-/opplastningsgjerde:

Gjerdeanlegg som brukes til skilling og opplasting av rein for transport til slakteri eller annet beiteområde.

Midlertidig gjerde:

Mobilt gjerde som settes opp når det er behov for det. Oppføring kan skje uten formell tillatelse og gjerdet skal fjernes etter bruk.

Oppsamlingsområde:

Avgrenset område hvor reinen samles midlertidig under innsamling til flytting, kalvemerking, skilling eller slakt.

Svensk sameby:

Tilsvarende i grove trekk et reinbeitedistrikt i Norge.

Spredt beitebruk:

Man lar reinen spre seg, slik at dyrene selv kan finne de beste beiteområdene.

Jevn flokkstruktur:

Jevn fordeling av dyr av begge kjønn og i alle aldre.

1.2 Reindriftskart

Reinbeitedistriktets arealbrukskart er digitalisert og finnes på internett. De samme kartene ligger både hos Fylkesmannen i Nordland og hos Landbruksdirektoratets kartsider.

Fylkesmannens kartsider har, i tillegg til reindriftskart, også kommuneplaner slik at man kan se reindriftas arealbruk opp mot kommunens arealplaner. Reindrifts kartene hos Fylkesmannen finnes på denne nettsiden: <http://nordlandsatlas.no/flexviewers/reindrift/>.

Landbruksdirektoratets reindriftskart finnes

her: http://kilden.skogoglandskap.no/?X=7334000.00&Y=400000.00&zoom=0&lang=nb&topic=reindrift&bgLayer=graatone_cache

For å se de ulike kartlagene (årstidsbeiter, flyttleier, hitter/gammer, gjerder eller anlegg), må man slå på de ulike kartlagene i venstremargen (klikk i rute foran kartlaget).

2. Beskrivelse av reinbeitedistriktet

Det er 23 næringsutøvere i distriktets manntall, fordelt på 7 siidaandeler. I barmarksperioden drives distriktet vanligvis i en siida, på vinteren deles det vanligvis opp i flere siidaer.

Distriktsstyret består av 3 representanter, hvor en av de er leder.

Som følge av reindriftsloven § 57, har distriktet godkjente bruksregler som regulerer interne forhold i distriktet.

Distriktet er, i motsetning til mange andre distrikter med faste vinter- og sommerbeiter, et helårsdistrikt, og har ingen faste beitetider, det vil si at reinen kan benytte seg av hele distriktet til enhver tid.

Det samiske reindriftsområdet er inndelt i reinbeiteområder og reinbeitedistrikter. Saltfjellet reinbeitedistrikt ligger i Nordland reinbeiteområde og fikk sine nåværende grenser da reindriftsstyret ved forskrift fastsatte distriktsinndelingen for Nordland 27.april 1999.

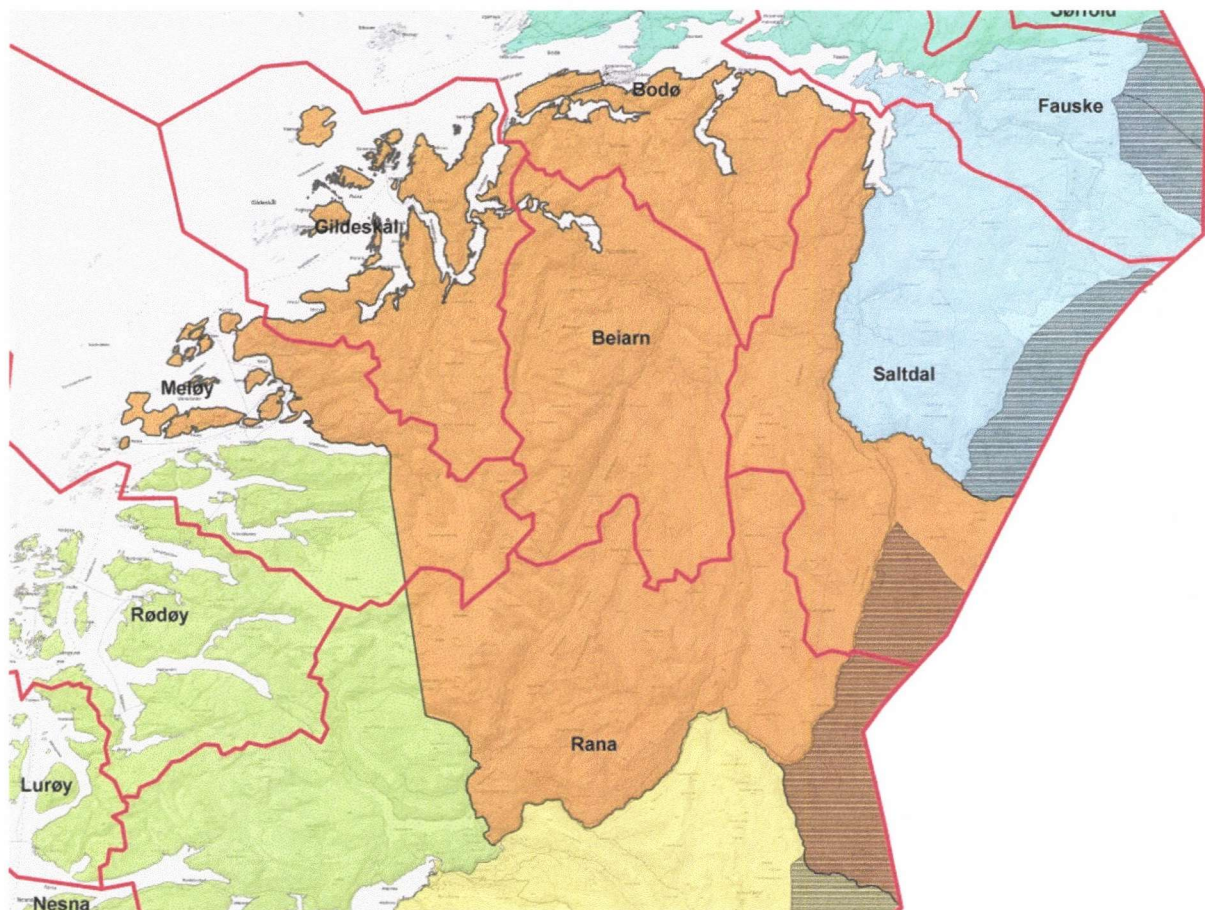
Distriktets bruttoareal er på 6985 km² (nettoareal 5835km²) og strekker seg over hele Beiarn- og Gildeskål kommune og delvis over Saltdal-, Rana-, Bodø- og Meløy kommune.

På sørsiden grenser distriktet mot Ildgrubens grense fra riksrøys 224 til Skonseng. Deretter Hestmann/Strandtindenes grense mot vest fra Skonseng til Svartisvatnet og samme distriktsgrense mot nord fra Svartisvatnet over Vesterdalen til Storglomvannet og ut Glomfjorden. På vestsiden grenser distriktet mot havet. På nordsiden grenser det mot Saltenfjorden sør for sundet gjennom Sundanstraumen, gjennom Saltstraumen og inn Skjerstadvfjorden og Saltdalsfjorden. Deretter Saltdalselva til Junkerdalselva og etter denne til Graddiselva. Videre etter Graddiselva til den krysser riksvei 77 og deretter til riksveien krysser riksgrensen mot Sverige. På østsiden grenser distriktet mot riksgrensen fra det punkt hvor riksvei 77 krysser riksgrensen til riksrøys 224.

Reinbeitedistrikter som Saltfjellet reinbeitedistrikt grenser mot, er på sørsiden Ildgruben reinbeitedistrikt, på sørvestsiden Hestmannen/Strandtindene, er på nordsiden Duokta, på nordøst Balvatn og på østsiden Semisjaur-njarg sameby, og på sørøstsiden Svaipa- og Gran sameby.

Kartet viser Saltfjellet reinbeitedistrikt og de tilgrensende reinbeitedistriktene på norsk side.

Avmerket med oransje farge på kartet er WN 24 Saltfjellet reinbeitedistrikt. Skravert-orange er konvensjonsbeiter for svensk reindrift med beitetid på sommerhalvåret. Blå er WP 25 Balvatn reinbeitedistrikt, turkis er WR 26 Duokta reinbeitedistrikt, grønn er WK 23 Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt og gul er WL 22 Ildgruben reinbeitedistrikt. Kommunegrenser er avmerket med røde streker.

3. Beitebruk

Som nevnt tidligere er distriktet et helårsdistrikt, men nedenfor beskrives hvordan de forskjellige beitetidene praktiseres i hovedsak. Bruken av beitetidene kan variere fra år til år, som betyr at det som beskrives nedenfor ikke er fastsatt og bindende, men bare en omtrentlig beskrivelse. Det er beiteforhold fra år til år, som vil være avgjørende på hvor reinen finner tilgjengelig beite. Beiteforhold kan også variere i løpet av en årstid, og det må gjennomføres en vurdering underveis for å finne ut hvor reinen skal beite, og om reinen eventuelt må flyttes. Hvis det er gjennomførbart, så rulleres bruken av vinterbeite, for å sikre produktive beiter i fremtiden.

3.1 Vinterbeite

Øst for Bjøllåvassdraget mot riksgrensen og nordover mellom Salten og Beiarfjorden. Kystnære områder med halvøyer og øyer innenfor Meløy-, Gildeskål- og Bodø kommune kan også være aktuelle, men alt avhenger av beiteforhold. Hvis beiteforholdene tilsier at man ikke kan holde flokken samlet, praktiseres det spredt beitebruk, for å utnytte beiteressursene på mest mulig måte.

Reinbeitekonvensjonen av 1972 ga Saltfjellet reinbeitedistrikt rett til vinterbeite i Sverige. I tillegg hadde svenske reineiere fra samebyene Semisjaur-njarg, Svaipa og Gran beiterett i et begrenset område regulert gjennom reinbeitekonvensjonen mellom Norge og Sverige. I år 2005

opphørte konvensjonen, og siden da har ikke Saltfjellet reinbeitedistrikt hatt beiterett i Sverige. Ny reinbeitekonvensjon er under utarbeidelse.

3.2 Sommerbeite

Tållodal i nord til Bjøllådal i øst. Storglomvatnet og Svartisen i vest og sør mot Ørtfjell.

3.3 Vårbeite

Fra riksveien mellom Misvær og Beiardalen i nord mellom Bjøllådalen i øst og Baiardalen i vest og videre sørover til Riebbevagge og mot Stormdalen. Også Lurfjell, halvøya mellom Saltenfjorden og Skjerstadvfjorden. Dette avhenger av snøforhold, og hvilke vinterbeiter som er benyttet det aktuelle året.

Kalvingsområde er i Riebbevagge med tilhørende fjell og daler mot Beiardal, Tollådal og Harrodal i nord. Nord- og sør Bjøllåvatn i øst, Stalloroggi og Gila i sør er det sentrale kalvingsområdet som blir brukt hvert år. Reinen trekker av natur mot dette området for å kalve. Dette er noe som reinen har nedarvet over generasjoner. Lurfjellområdet blir også brukt som kalvingsområde de årene hvor det er tilfredstillende snø- og beiteforhold i området.

3.4 Høst/tidligvinter-beite

Områdene nord og øst for sommerbeite.

4. Reintall og produksjon

Det fastsatte øvre reintallet for distriktet er på 3500 dyr. Langsiktig mål er å forsøke å opprettholde et jevnt reintall med gode slaktevekter og opprettholde en jevn flokkstruktur. Den største utfordringen med å holde et jevnt reintall, er rovdyr tap og tap til jernbane/bil. Ved å ikke kunne forutse hvor stort antall rein som vil gå tapt til jernbane og rovdyr det kommende året, så er det vanskelig å forutse hvor stort antall rein som skal slaktes for å opprettholde et jevnt reintall. Opprettholdelse av jevnt reintall avhenger også av gode vinterbeiter. Størrelsen på slakteuttaket hvert år avhenger av samlet tap av rein.

Statistikker over reintallsutvikling, slaktevekt, slakteuttak, flokksammensetning og tap finnes på www.reindrift.no (ressursregnskap).

5. Gjerder og hytter

5.1 Gjerdeanlegg som distriktet eier:

- Sørrelva, slakte-, opplastnings- og skillegjerde
- Ryphågen, merkegjerde
- Semska, slaktegjerde
- Bolna, merkegjerde
- Ljøssenhammeren, merke- og slaktegjerde
- Beiarfjell/Reinhornheia, merke- og slaktegjerde
- Storglomvatn, slaktegjerde
- Jalgesoavve, merkegjerde

- Stormdal, merkegjerde
- Gila, merkegjerde
- Lønsdal, tre ulike beredskapsgjerdar

Gjerdene vedlikeholdes og restaureres ved behov og ved bruk.

5.2 Hytter og gammer som distriktet eier/disponerer:

- Stalloroggi, hytte
- Jalgesoarvi, hytte
- Tespadalen, hytte
- Stormdal, hytte
- Blakkodal, hytte
- Ytre lurfjellvatn, hytte (sammen med Beiarn sausankelag)
- Bukkhågen, hytte (sammen med lappvesenet, fylkesmannen disponerer)
- Semska, hytte
- Ryphågen, hytte
- Vestergila, gamme
- Lille Stormal, gamme
- Stormdal, gamme

Hytter og gammer som Saltfjellet reinbeitedistrikt eier vedlikeholdes og restaureres ved behov. Det er to hytter innenfor distriktet som eies og disponeres av svenske samebyer:

- Stødi, Semisjaur-njarg sameby
- Randalsvollen, Svaipa sameby

6. Inngrep og forstyrrelser

Reinen er avhengig av stort tilgjengelig beiteland. For at reindriftnæringen skal fungere i sin helhet, er vern av beiteareal en svært viktig prosess som oppleves som vanskelig og utfordrende for næringen. Alt av inngrep i naturen går utover reinens beiteland, derfor er reindriftnæringen en viktig instans som skal ivaretas og bli hørt i prosesser som innebærer inngrep på beiteland.

Distriktet har store utfordringer med forstyrrelser og opplever i stor grad press på beiteareal fra eksterne interessenter. Det er flere faktorer som er forstyrrende for næringen. Graden av de forstyrrende faktorene er varierende, men problemstillingen regnes etter summen av disse. Mange mindre forstyrrelser kan være like utfordrende som en større forstyrrelse.

Det er ønskelig fra distriktets side så langt det er mulig å komme til enighet med eksterne interessenter. Visse planer er i sånne områder og av slik negativ art og omfang at det ikke er annen mulighet enn å gå imot planene hvis det skal kunne opprettholdes en bærekraftig reindrift. For å kunne opprettholde en bærekraftig reindrift, er man avhengig av at alle årstidsbeiter er tilgjengelig.

Forstyrrende faktorer varierer fra kommune til kommune, men i hovedsak er de vanligste forstyrrende faktorene innenfor samtlige kommuner.

Oversikt over forstyrrende faktorer skapt av eksterne interessenter som anses å være de vanskeligste og mest utfordrende for næringen:

Saltdal kommune:

- Fritidsbebyggelse
- Caravanplasser
- Skogbruk, skogsbilveier
- Ferdsel og friluftsliv.
- Tilrettelegging av turstier/stinett og innfallsporter til nasjonalpark og verneområder
- Slalombakke
- Vei og jernbane
- Luftsport/kiting
- Jakt og småviltjakt
- Forskjellige aktiviteter knyttet til hundehold

Rana kommune:

- Vannkraft/minikraftverk
- Mineralvirksomhet/bergverk
- Ferdsel og friluftsliv
- Vei og jernbane
- Jakt og småviltjakt

Bodø kommune:

- Fritidsbebyggelse
- Bergverk/mineralutvinning
- Jordbruk og skogbruk
 - Sperregjerder, skogsbilveier
- Ekspansjon av Bodø by
 - Økt ferdsel
- Ferdsel og friluftsliv
 - Skianlegg
- Jakt og småviltjakt
- Forskjellige aktiviteter knyttet til hundehold

Gildeskål kommune:

- Fritidsbebyggelse
- Vannkraft
- Jordbruk
- Ferdsel og friluftsliv
- Ekspansjon av tettsteder
- Jakt og småviltjakt
- Forskjellige aktiviteter knyttet til hundehold

Meløy kommune:

- Fritidsbebyggelse
- Vannkraftutbygging

- Jordbruk
 - Strømgjerder
- Ferdsel og friluftsliv
- Jakt og småviltjakt
- Ekspansjon av tettsteder

Beiarn kommune:

- Fritidsbebyggelse
- Vannkraft/minikraftverk
- Bergverk
- Jordbruk og skogbruk
- Ferdsel og friluftsliv
- Motorferdsel i utmark
- Jakt og småviltjakt

Kort forklaring på hvordan de forskjellige forstyrrende faktorene påvirker næringen:

6.1 Motorferdsel

Det utøves motorferdsel av eksterne interessenter med både snøscooter og ATV innenfor reinbeitedistriktet.

Ferdsel med ATV har foreløpig ikke vært stor trussel mot næringen. I kystområdene registreres det derimot i visse tilfeller at folk jager/kjører etter dyr med ATV på vinterstid.

Ferdsel med snøscooter er i større grad en utfordring og et problem. Dette på grunn av at det i større grad er regulert i lovverket for ferdsel i utmarksområder og forholdene for bruk av snøscooter innenfor distriktet er gode.

Det registreres stadig at rein enten blir skremt fra beiteområder, blir forstyrret under trekk og flytting eller blir jaget. Det forekommer også at snøscooterkjørere forstyrrer/forhindrer næringen under samling/flytting av rein. Dette kan i stor grad skyldes folks ukyndighet i forhold til rein og dens natur.

Rekreasjonskjøring og andre interessers snøscooterkjøring på vårsesongen er den formen for motorferdsel som utøver størst trussel for reindriften. Utfordringer i forbindelse med kjøring i og i nærheten av rein på trekk/flytting mot kalvingsområdet og i/rundt rein under kalving, oppstår i ulik utstrekning fra år til år. Dette avhenger blant annet på om våren er sen eller tidlig, og mengde snø i dalgangene.

Ferdsel av ukyndige folk i og rundt rein under kalvingen innebærer flere farer, blant annet at simler med små kalver blir skremt over store elver hvor kalvene ikke kommer seg over og blir ført med strømmen med døden som følger. At simler blir skremt og forlater kalven er også vanlig.

6.2 Fritidsbebyggelse

Problemet med hytter og tilrettelegging av hytter og hyttefelt er at de legger beslag på beiteareal samt at det fører til mye ferdsel og forstyrrelser. Dette ikke bare i umiddelbar nærhet til hyttene, men også i fjell/utmarksområder rundt hyttene. Transport til og fra hyttene med snøscooter og ATV kan være forstyrrende i visse perioder hvor dyrene oppholder seg i nærheten av slike traseer.

Det er også en utfordring at kommunene som planmyndighet ikke følger opp overordnende planprogram for bygging og drifting av fritidsbebyggelse, men tillater en bit for bit -politikk basert på enkeltsøknader og dispensasjoner fra vedtatte planprogram.

6.3 Caravanplasser

Caravanplasser er i hovedsak utfordrende i vinterhalvåret men også på høsten og i jaktperioden. I tillegg til beiteareal disse ansamlingene tar beslag på, så fører de til mye utfart/ferdsel i beiteområdene som igjen forstyrrer beitende dyr og/eller forstyrrer samling/gjeting av rein. I og med at det ofte er stor gjennomgang av folk «rullerer, og kommer nye folk» fra år til år, til caravanområdene, så er det vanskelig og utfordrende å nå ut til disse for å informere til de eller styre ferdselen til eventuelle områder hvor det ikke kommer i konflikt med reindriftsnæringen.

6.4 Vannkraft/ minikraftverk

Som følge av storsatsning på fornybar energi gjennom minikraftverk, oppleves det en massivt ønske og interesse for små og mellomstore fjellelver og bekker.

Dette er i første omgang tidkrevende arbeid for næringen med uttalelser og møter med kraftselskap i forbindelse med forberedelser til konsesjonssøknader og utarbeidelse av høringsuttalelser til konsesjonssøknader.

I tillegg til forstyrrelser fra selve anleggsdriften i utbyggingsfasen viser erfaringene at anleggsveiene som legges inn i utmarka legger til rette for økt ferdsel og mer forstyrrelser. Dette uavhengig av om det revegeteres eller ikke. De faktiske arealbeslagene kan også være store.

6.5 Bergverk/Mineralutvinning

Innenfor distriktet er det flere områder hvor det drives og planlegges ulike former for mineralvirksomhet og i ulik størrelsesgrad. Virksomhetene representerer i hovedsak både alvorlige og negative konsekvenser for reindriften. I tillegg til arealbeslaget som bruddet, anleggsvei, gruveområdet og/eller masseuttaket representerer, kommer det store forstyrrelser i form av anleggsvirksomhet, sprengning og transport. Dette er kjente faktorer som rein blir forstyrret av og viser stor unnvikelsesadferd til og som ofte endrer og/eller stenger reinens naturlige trekk og beitemønster. Dette innebærer store konsekvenser i forhold til andre negative aspekt. Blant annet med tanke på sammenblandinger, økte påkjørsler, rein på dyrket innmark, og lignende som igjen resulterer i både økte konflikter og dyrelidelser.

6.6 Skogbruk

Selve skoguttaket med ved og tømmerhogst er ikke til noen stor hinder for næringen.

Problematikken med skogbruk oppleves i forbindelse med tilrettelegging av veier for hogst som ofte fører opp i bjørkebeltet. Dette da det ofte i etterkant ønskes å anlegge hytter i nærhet til vei. Skogsveier genererer ferdsel og forenkler ferdselen opp i høyfjellet. Dette er forstyrende for reinens beitero.

6.7 Luftsport

Kiting er en luftsport som utøves med «seil» og ski hvor man utnytter vinden og lar den føre utøver langt ut i fjellområder. Det er en ny og stadig utbredt aktivitet/sport som stadig oftere observeres. Aktiviteten fører utøver hurtig avgårde og gir utøver mulighet til hurtig å forflytte

seg i terrenget.

Dette er en uorganisert aktivitet det ikke er opprettet noen formell kontakt med angående utfordringer og forstyrrelser som påføres rein. Denne sporten utøves fra juletider til april måned, i en sånn periode hvor reinen kan være meget sårbar for flytting og forstyrrelser. De blir jaget bort fra beitegroppene.

6.8 Jordbruk/landbruk

Jordbruk og reindrift er næringer som ofte «krysser vei». Dette i mange sammenhenger, både i forbindelse med samarbeid og konflikter.

Det oppleves i størst grad god dialog og samarbeidsvilje hos jordbruksnæringen. Dette både i forbindelse med det praktiske arbeidet med rein, men også i forbindelse med felles utfordringer og problemstillinger. Dette kan være både i forhold til samling/gjeting av både sau og rein, utfordringer i forbindelse med rovvilttap og i forbindelse med offentlige instanser.

Konflikter gjelder i hovedsak rein på innmark og innenfor utmarksgjerder.

Dette er problemstillinger som i de aller fleste tilfeller løses med dialog og ulike tiltak. I perioden hvor bare åkrer og lavereliggende terreng grønsker og det er snø i fjellet så er det problematisk å holde okser og ungdyr fra innmark som grønsker. Rein på innmark vinterstid oppleves også fra år til annen når rein beiter i kystnære områder.

Nydyrking og tilrettelegging av hyttelandsbyer/felt er en utfordring som næringen støter på. Det oppleves at det ofte er nedlagte gårdsbruk som søker å utnytte/selge utmark til fordel for beitenæringen. Aktiv jordbruk og særlig bruk basert på sauehold ønsker helst å verne om utmarksbeitene på samme måte som reindriftnæringen.

Nydyrking virker ikke å øke i omfang, det heller avtar. Dette er positivt for utmarksnæringen, da det både tar beslag på mye beiteareal og fører til konflikt mellom næringene når rein kommer inn på dyrket mark.

6.9 Ekspansjon av tettsteder

Økt folketall, samfunnets ekspansjon og følgende ekspansjon av tettsteder med den økte interesse for utmarkets verdier som energi, mineraler, rovvilt, rekreasjon og friluftsliv er faktorer som reindriftnæringene støter på. Dette er negative faktorer for reinen som et fritt og viltlevende dyr og også dyrelivet generelt er sterkt lidende av.

Når områder som dyrelivet tidligere brukte og som kanskje var deres kjerneområder eller en del av deres årstidsbeiter blir utbygd og blir forstyrret, må dyrene trekke bort og til andre områder. Dette ofte områder som er av dårligere kvalitet eller med størst kvalitet som annet årstidsbeite. Uvitenhet, dårlig kjennskap og lite respekt til dyrelivet, naturen og naturbaserte næringer er stor blant befolkningen generelt, men også blant det offentlige.

Turistforeninger, turlag og kommuner tilrettelegger stinett og turmål med trimkasser/bøker for å oppfordre til fjellvandring. Dette er noe som i visse områder og årstider er forstyrrende for beitende dyr. Dette kan føre til uheldige situasjoner og også jage/skremme dyr til uønskede områder. Særlig vinterstid i kystnære områder hvor fjellområder ofte er små og bratt med mye flåg, ur og stup, så kan det føre til uheldige situasjoner hvor rein blir skremt til utrygge områder.

6.10 Påkjørsel på jernbane og vei

Påkjørsler på jernbane er en problemstilling og en utfordring som det har vært jobbet mye med

over mange år. Det er visse år når det er store påkjørsler og dette avhenger i hovedsak av vær-, snø- og beiteforhold i perioden fra oktober til mars-april. År med mye snø og dårligere beiteforhold i fjellet, vil dyrene trekke mer på søken etter mat.

Uro i flokkene som følger av rovdyr eller andre forstyrrende faktorer er også en påvirkende årsak til at de ofte er på vandring.

År hvor man tidlig flytter fra fjellområde til andre beiteområder eller at det er gode beiter i fjellet, vil dyrene enten være borte eller ikke oppholde seg så lenge nært togskinnegangen.

Jernbanen går rett gjennom viktige beiter og oppsamlingsområder. Skinnegangen med sine bratte skjæringer i dalgangene og opphøyde parti over Saltfjellet fungerer ofte som gjerder/fangstfeller for reinen når de kommer inn på linjen, som da resulterer i påkjørsler.

Dette enten når dyrene er på trekk øst eller vestover, eller at de beiter seg inn mot skinnegangen. Den kan også fungere som gangsti de gangene det er dyp eller løs snø på siden av linja, da velger reinen å gå etter sporet.

Reinbeitedistriktet i samarbeid med en nedsatt arbeidsgruppe av fylkesmannen har laget en rapport om ulike tapsreducerende tiltak og prioriteringsplan på ønskede banestrekninger som burde inngjerdes.

Det er prøvd ulike former for tapsforebyggende og reduserende tiltak. Bruk av helikopter under samling av rein fra dalstrøkene i Saltdal og Dunderlandsdalen er tiltak som har ført til at påkjørslene i den aktuelle perioden og strekningen enten har opphørt eller kraftig redusert. Dette avhenger av gode værforhold, noe som det visse år er sjelden i Saltfjellet. Det har også vært innleid eksterne hjelpemansskaper for å kjøre etter linjen å jage bort rein mellom Lønsdal og Russånes før togene kommer. Dette med tapsreducerende effekt. Tilleggsforing av rein i god avstand fra linjen har vært utført på senvinteren. Dette for å forhindre at dyrene trekker fram og tilbake over skinnegangen på søk etter mat. Dette et effektivt tiltak når beiteforholdene tilsier at man kan holde flokkene samlet.

Påkjørsler på vei kan i perioder sammenfattes med togpåkjørsler. Det er visse år store påkjørsler og dette avhenger i hovedsak av vær-, snø- og beiteforhold i perioden fra oktober til mars-april. År med mye snø og dårligere beiteforhold i fjellet, vil dyrene trekke mer, på søken etter mat.

Det skiltes med permanente skilt over Saltfjellet. Ellers settes det opp midlertidige skilt i aktuelle områder hvor dyr enten oppholder seg eller trekker over/gjennom.

I perioder, varsles det via media, om stor reinfare på aktuelle strekninger.

6.11 Ferdsel, friluftsliv, hundehold, jakt og småviltjakt

Ferdsel i områder hvor reinen befinner seg i fører ofte til at dyrene trekker eller mister beiteroen. Områder og turstier hvor det er en massiv utfart og hvor dyrene aldri får ro vil den ikke trives i. De vil da heller prøve å oppsøke andre områder.

Det kan også i visse områder føre til at dyrene trekker mot områder, som f.eks dyrket innmark, vei/jernbane, e.l.

Tilrettelegging av turstier og innfallsporter inn til og i kjerneområder oppfattes og skygges på samme måte som andre naturinngrep og forstyrrende faktorer.

Småviltjakt kan være problematisk i perioder hvor man driver med samling av rein til et spesielt område. Blir reinen skremt av hunder og jegere med en gang de kommer inn i et nytt område, så vil den da skygge området, med det resultat i ekstra arbeid for reineieren.

Aktivitet i forbindelse med trekkhunder byr i perioder på utfordringer. Dette i forbindelse med rein på vinter og vårbeite/kalving.

I hovedsak viser de som driver på med trekkhundsport respekt og forsiktighet. Men det er en del utfordringer og problemstillinger. Dette da i hovedsak i forhold til nye utøvere og hvor i distriktet man beiter med rein vinterstid.

Jakt og friluftsliv med hund byr fra tid til anen på problemer i forhold til ukontrollerte hunder som jager eller skremmer rein. Reinen blir jaget bort fra beitegrøper på vinterstid, skremmes under og før kalving, jages og skremmes bort fra oppsamlingsområder. Simler er særlig sårbar i omtrent begynnelsen av mars da kalven snur seg i livmora. Dette er også problematisk og utfordrende for reineier. Særlig i perioder hvor flokken skal samles og reinen blir spredd eller jaget tilbake. Dette påfører næringen kostnader og ekstra arbeid.

7. Rovviltskader og tapsforebyggende tiltak

Fredet rovvilt er en stadig økende og utfordrende problemstilling. Rovdyrbestanden øker og sprer seg i større grad. De siste 7 årene har både gaupe- og jervbestanden spredt seg helt ut i kystområder, til halvøyer samt nærliggende øyer. Ørnebestanden er også et stort problem i kystområdene, samt i kalvingslandet. Generelt innenfor distriktet sliter næringen med både tap og forstyrrelser av både jerv, gaupe, ørn og bjørn.

I forsøk på å forebygge tap til rovvilt, er det utprøvd noen tiltak. Flytting til mindre rovviltutsatte områder er utprøvd, blant annet til kystområdene og øyer. Det fungerte tidligere, men ikke i den siste tiden, da rovdirene er kommet etter og spredt seg i de områdene også.

Intensiv gjeting er et effektivt tiltak i perioder, spesielt i kalvingstiden. Da er det større mulighet for å dokumentere tap og rovdirene er skyggere og sjansen er større for at de holder seg unna.

Foring under kalving er også utprøvd. Det gjøres ved at man kjører ut mat (pellets, høy) til reinen. Det fører til at man kan holde den mere samlet uten at man reduserer mattilgangen til dyrene. En samlet reinflokk er mindre utsatt for rovdireangrep enn en spredt reinflokk.

Hele distriktet har gjennomført et prosjekt over 2 år med GPS-sendere/radiobjeller på ca. 75 rein. Tiltaket virket ikke å ha noen direkte tapsreducerende effekt. Men man kunne se tendenser via senderne hvis flokken/reinen var blitt jaget. Sendertypene som har vært på markedet er dårlig egnet for store områder med dårlig GPS dekning. Enkelte reineiere har benyttet radiobjeller i etterkant av prosjektperioden.

Anmodning til uttak av slaktedyrtidlig på sesongen er også utprøvd. Tiltaket har den hensikt å ta ut slakterein mens den er i best hold. Har ikke utover det noen direkte tapsreducerende effekt, bortsett at man fikk slaktet endel av de kalvene som rovdirene hadde tatt. Samme antall rovdire må uansett ha mat og forsyner seg da av det som er spart til neste års produksjon.

8. Motorferdsel

Det benyttes motoriserte fremkomstmidler som snøscooter, barmarkskjøretøy, helikopter og båt til reindriftsrelatert arbeid. All bruk av fremkomstmidler foregår på en skånsom måte mot naturen.

Eksterne hjelpemannskaper som hyres inn eller kjører i regi av reindriftsnæringen skal medbringe kjøretillatelse hvis ikke reineier er i nærheten. Skriftlige tillatelser har gyldighet opp

til tre måneder. Tillatelser som er sendt via SMS har kort gyldighet og brukes i tilfeller hvor reineier ikke har mulighet for å utstede skriftlig kjøretillatelse.

9. Bruksregler for terrenggående barmarkskjøretøy

9.1 Låhko nasjonalpark

Barmarkskjøring i Låhko nasjonalpark vil konsentreres i hovedsak rundt samlingsgjerdet ved dammen i Storglomvatnet. Tidsrommet for kjøring i forbindelse med slakting vil begrenses rundt tidlig høst, i 1-2 uker, avhengig av vær og føre. Det kan enkelte år være at området brukes på sommersstid til kalvmerking. I utgangspunktet brukes det ATV, men enkelte plasser kan det være behov for å bruke tohjuls-kjøretøy. Da området er et viktig beiteområde, spesielt for bukker, anses det som viktig for næringen å begrense barmarkskjøring, og vil ikke ha mer enn nødvendig kjøretøy i drift under sanking.

Det er forespeilet to traseer inn i nasjonalparken. Den ene går fra dammen ved Storglomvatnet opp til Kjerringa, som brukes som utsiktspunkt utover i terrenget. Fra Kjerringa kan man observere og lokalisere rein, og kjøring inn i området vil starte langs med Fiskvassryggen ned mot Fiskvatnet. Den andre traseen går fra Langvatnet via Fellvatnet, utenfor nasjonalparken, og fra Fellvatnet inn til Låhko/Urdfjellet i nasjonalparken. Disse traseene er utgangspunkt for samling og gjeting i forbindelse med slakting.

Under selve samlingen er det ingen faste traseer. Da vil reinens oppholdssted være avgjørende for hvor kjøring finner sted. Dette vil variere fra år til år, og enkelte år kan det forekomme at det ikke foretas slakting.

Under all samling vil det brukes helikopter, eventuelt mikrofly, der flygingen skjer lavere enn 300 meter.

9.2 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Behovet for barmarkskjøring i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark kan periodevis være stort. De periodene med størst behov er under kalvmerking i juli, samt slakting på høsten. Det brukes både ATV og to-hjulinger under arbeidet. I begynnelsen av juli starter kalvmerking. Da benyttes gjerdeanlegget ved Jalggisoajvve, men i enkelte år brukes også gjerdeanlegget i Stormdalen. Etter merking slippes reinen sydøst, i retning Krukki. Der vil den beite så lenge som mulig avhengig av vindretning og temperatur. Ved samling i forkant av merkingen vil reinens beitested være avgjørende for hvor kjøring finner sted. I utgangspunktet kan dette gjelde hele nasjonalparken.

I september-oktober foregår gjeting og samling til ettermerking og slakting. Barmarkskjøring vil foregå i store deler av nasjonalparken, men konsentreres mot gjerdeanleggene i Jalggisoajvve og Semska. Enkelte år vil det også være aktuelt å samle reinen mot gjerdeanlegget på Beiarfjellet. Under samling/gjeting startes det fra forskjellige områder. Det er da positivt med flere innfallsporter.

Under samling vil det brukes helikopter ved behov, der flygingen skjer lavere enn 300 meter.

9.3 Hovedtraseer

1. Semska – Søndre Bjellåvatn – Jalggisoajvve - Stormdalen, (brukes hele barmarkssesongen)
2. Bjøllånes – Jalggisoajvve – Stormdalen
3. Tollådalen- Stormdalen – Jalggisoajvve - Søndre Bjellåvatn
4. Skulneset - Gamfjellet - midtistufjell – Jalggisoajvve - Stormdalen
5. Trettnes – steinfjellet - Søndre Bjellåvatn – Jalggisoajvve - Stormdalen
6. Beiarfjellet – Stabbursdalen - Bjøllåhumpen - Søndre Bjellåvatn – Jalggisoajvve –Stormdalen
7. Røkland – Kvitbergvatnet – Nord Bjellåvatn - Søndre Bjellåvatn – Jalggisoajvve–Stormdalen
8. E6-Bolna-Bjøllådalen
9. E6-Nasa-Stokka-Straitis
10. Ljøsenhammeren-Nydalsheia-Klettkoven-Blåfjell
11. Beiarfjellet-Lurfjellet

10. Verneområdene

3060km² (ca. 52,5%) av distriktets områder inngår i en eller annen form for vern.

Det oppholder seg rein i alle verneområder innenfor distriktets grenser enten deler eller hele året, unntatt Fiskvågvatnet- og Fiskvågflåget naturreservat som ligger helt inn mot Rognan sentrum og er i hovedsak uegnet som reinbeite.

Verneområdene legger begrensninger for utvikling av reindriftsnæringen og bruk av motoriserte kjøretøy, men da i hovedsak barmarkskjøretøy.

Områdenes vernestatus og da særlig nasjonalpark er områder som er ekstra populære utfartsområder. Det er en enorm økning av utfarten til og i områder som blir opprettet som verneområde. Dette er noe som fører til ekstra uro og forstyrrelse for rein og generelt dyreliv i de aktuelle områdene. Fordelen med vernede områder er at de ikke blir ekspropriert til kraft eller gruveformål.

Negativ utvikling av verneområdenes grenseområde er at det i større grad legges hyttefelt opp mot og i grenseområdene til verneområder. Noe som fører til ekstra utfart inn i verneområdet.

Følgende områder innenfor distriktet er vernet:

10.1 Områder hvor Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsansvar

Navn:	Kommuner:	Areal km ² :
Storlia naturreservat		23,5
Saltfjellet–Svartisen nasjonalpark	Bodø, Rana, Rødøy, Meløy, Beiarn, Saltdal	2102
Saltfjellet landskapsverneområde	Rana, Saltdal	580
Gåsvatnan landskapsverneområde	Beiarn, Saltdal, Bodø	120

Lahko Nasjonalpark	Meløy, Gildeskål, Beiarn	188
--------------------	--------------------------	-----

10.2 Områder hvor Fylkesmannen i Nordland har forvaltningsansvar

Navn:	Kommune	Ca. Areal km ² :
Fugløya naturreservat	Gildeskål	5,5
Teksmona naturreservat	Meløy	2,4
Østerdalen landskapsverneområde	Saltdal, Bodø	25,5
Arstadlia – Tverviknakk naturreservat	Beiarn	0,8
Solhaug naturreservat	Rana	0,3
Nupen naturreservat	Gildeskål	0,7
Skålvikleira/ystleia naturreservat	Gildeskål	0,4
Støttværet naturreservat	Meløy	11,4
Flatværet/varkgård naturreservat	Meløy	
Øya/Langholmen landskapsverneområde	Gildeskål	1,4
Langvassdalen – Ruffedalen naturreservat	Gildeskål	14,5
Åsen–Kjeldalen naturreservat	Gildeskål	2
Blakkådalen naturreservat	Rana	3,2
Virvassdalen naturreservat	Rana	Ca.20 innenfor saltfjellet rbd
Semka – Stødi naturreservat	Saltdal	13
Fiskvågvatnet naturreservat	Saltdal	0,16
Fiskvågflåget naturreservat	Saltdal	1
Junkerdalsura naturreservat	Saltdal	Ca.3 innenfor saltfjellet rbd
Dypen naturreservat	Saltdal	6,9
Skånland naturreservat	Bodø	6,7
Børvatnet naturreservat	Bodø	0,6
Urskar naturreservat	Bodø	1,1
Sundstraumlian naturreservat	Bodø	1,3
Vahcanjohka naturreservat	Beiarn	0,5
Leirvika naturreservat	Beiarn	0,5

Fiskosura naturreservat	Beiarn	0,7
-------------------------	--------	-----

Faktaark med informasjon for og om alle områder finnes hos:

http://dnweb12.miljodirektoratet.no/naturbase_oppslag/naturbase_oversikt.asp?Datasett=VV&Fylkesnr=18&kommnr=0&sort=omradenavn&listID=Vis+oversikt&Go=1

11. Forhold til tilgrensende reinbeitedistrikter/samebyer

Visse tider av året blandes reinflokker og enkeltdyr mellom de ulike distrikter og samebyer.

I og med at Saltfjellet reinbeitedistrikt ligger som på en halvøy med to dype daler, Saltdal og Randal/Dunderlandsdal med tilhørende fjorder, som i hovedsak fungerer som naturlige grenser, blandes distriktets rein med svensk rein først på høsten når vår rein trekker østover over E6 via Saltfjellet. Sammenblandingen skjer da i hovedsak med Semisjaur-njarg, Svaipa og Gran samebyer, men også Ran sameby, Illgruben og Ballvatn reinbeitedistrikt på norsk side. Flokkene går samlet i grenseområdet fram til oktober/november-måned. Reinen blir samlet til skillegjerdet i Sørrelva hvor man skiller dyrene og samtidig drar ut slaktedyr.

Sammenblanding med Ballvatn reinbeitedistrikt skjer i tillegg til blandingen via Sverige fra nord-øst på høsten via Saltdal og Junkerdal. Dette da i hovedsak høst og vintre med vanskelige beiteforhold i fjellet hvor reinen trekker ned i dalene. Det forekommer også på våren men da i hovedsak hanndyr som trekker ned mot områder som blir tidlig grønn.

Sammenblanding med Illgruben reinbeitedistrikt i sør-øst skjer i hovedsak i Virrvassdal-området på senhøst og vinter. Men også nedover Dunderlandsdal mot Røssvoll, men da i hovedsak ved vanskelige beiter i fjellet eller på våren når det blir grønt nede i dalene. Sammenblanding med Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt i Sør-vest skjer i områdene Vesterdal, Røvassdal og Brundal. Dette kan skje hele året, men i hovedsak vinter og vår.

Det er liten og ingen sammenblanding med duokta reinbeitedistrikt i nord-vest. Dette da dyrene helst ikke svømmer så lange strekker som over Saltenfjorden.

Når det forekommer sammenblandinger, bygges det enten midlertidige gjerder hvor dyrene skilles eller man venter til distriktene tar dyrene til sine permanente skilleanlegg. Dette avgjøres av hvilken årstid sammenblandingen skjer og naturgitte forhold for å få dyrene til et gjerde. På sommerstid reiser representanter fra distrikt og samebyer til naboene for å merke kalver fra sine dyr som har blandet seg på våren eller som ikke har kommet inn i gjerdet for skilling.

12. Revidering og vedtak av distriktsplanen

Distriktsplanen revideres og godkjennes av reinbeitedistriktsstyret hvert 4-6 år, men planen kan revideres oftere dersom særlige hensyn eller behov skulle tilsi at dette er nødvendig.

Følgende instanser gjøres kjent med planen før den vedtas:

Saltdal-, Rana-, Bodø-, Gildeskål-, Meløy og Beiarn kommune

Nordland fylkeskommune

Fylkesmannen i Nordland og Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Den vedtatte planen blir sendt til:

Saltdal-, Rana-, Bodø-, Gildeskål-, Meløy og Beiarn kommune
Nordland fylkeskommune
Fylkesmannen i Nordland
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Ildgruben-, Hestmannen/Strandtindene-, Duokta- og Balvatn reinbeitedistrikt
Semisjaur-njarg-, Svaipa- og Gran sameby.

**Distriktsplan
for
Hestmannen / Strandtindene
reinbeitedistrikt
2015 - 2019**

**Revidert 2015
15.07.2015**

Utskarpen

Hestmann/ Strandtind reinbeitedistrikt

Planen gjelder for tidsperioden 2015-2020

Planforslag utsendt den 18.07.2015 til følgende instanser :

Rana, Nesna, Lurøy, Rødøy og Meløy kommune.

Fylkeskommunen i Nordland og Fylkesmannen i Nordland

Saltfjellet/ Svartisen nasjonalparkstyre

Vedtatt på distriktsmøte den 13.07.2015.

Distriktsplanen videreføres etter den nye Reindriftsloven av 15. juni 2007 nr. 40 og er laget etter driftsforholdene i Hestmann/ Strandtind reinbeitedistrikt.

Distriktet vil spesielt nevne følgende paragrafer i loven som har betydning. Man kommer tilbake til noen av disse i planen.

§ 1 - Lovens formål

§ 3 - Forholdet til folkeretten

§ 4 - Beiteretten

§ 62 - Distriktsplaner

Innholdsfortegnelse:

1. Beskrivelse av distriktet
 - 1.1 Distriktsgrense
2. Administrative forhold og organisering
 - 2.1 Siida andeler
 - 2.2 Distriktsstyre
 - 2.3 Administrative forhold
3. Beitebruk
 - 3.1 Svømmeleier
 - 3.2 Trekk/ Flyttvei
4. De enkelte årtidsbeitene
 - 4.1 Vinterbeite
 - 4.2 Vårbeite/ Kalvingsland
 - 4.3 Sommerbeite og tidlig høstbeite
 - 4.4 Høstbeite og sen høstbeite
 - 4.5 Parringsland
5. Beitetider
6. Reintall og produksjon
7. Reindrifftsanlegg
 - 7.1 Eksisterende gjerder
 - 7.2 Fremtidige behov for gjerder
 - 7.3 Hytter sommer/ vinter
 - 7.4 Fremtidige behov forhytter
8. Motorisert ferdsel
 - 8.1 Motoriserte båter
 - 8.2 4-og 6-hjulinger
 - 8.3 Motorsykler
 - 8.4 Snøscooter
 - 8.5 Kjøreløyver
9. Bruksregler for barmarkskjøretøy
 - 9.1 Traseer til faste installasjoner
 - 9.2 Traseer for gjeting

10. Inngrep og forstyrrelser

10.1 Fritidsbebyggelse, utvinning av fornybar energi m.m.

10.2 Rovvilt

11. Naturverneområder

11.1 Nesna kommune

11.2 Rana kommune

11.3 Lurøy kommune

11.4 Rødøy kommune

12. Motorferdsel i verneområdene

12.1 Motorsykler, 4-og 6-hjulinger

12.2 Helikopter

13. Forhold til tilgrensende reindrift

14. Avslutning

1.Beskrivelse av distriktet

Definisjon av et reinbeitedistrikt

Et reinbeitedistrikt er et geografisk område hvor reindriftsutøvere kan drive reindrift.

De aktuelle reindriftsområdene i Norge er inndelt i seks reinbeiteområder. Øst-Finnmark, Vest-Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark jf § 4 i Reindriftsloven.

Hver av disse områdene er igjen oppdelt i flere reinbeitedistrikter.

1.1 Distriktsgrensen

Distriktsgrensene reguleres gjennom Reindriftslovens § 4.

Hestmann/ Strandtind reinbeitedistrikt fikk sine nåværende grenser etter behandling av reindriftsstyret i sak(27/99) den 27.04.1999.

Reinbeitedistrikt opprettes av Landbruksdirektoratet med hjemmel i reindriftslovens §§ 6 og 42.

Hestmann/ Strandtind reinbeitedistrikt grenser opp mot Saltfjellet reinbeitedistrikt i nord, Ildguben reinbeitedistrikt i øst og Røssåga reinbeitedistrikt i sør.

Distriktets grensen går inn Nordåsværfjorden og følger kommunegrensen mellom Lurøy og Dønna mot Tomfjorden for deretter å vinkle Stifjorden mellom Dønna og Tomma sørover vest om Hugla til den møter Ranfjorden. Videre inn Ranfjorden etter Ranelva til Skonseng, deretter Langvassåa videre etter Røvassåa og så vassdraget opp til Svartisvatnet og dets vestligste bukt Derfra til Kamplitind i østre del av Svartisen, så i rett linje fra denne toppen til den innerste bukt i Glomfjorden. Videre etter denne fjorden til Meløyfjorden for så å følge kommunegrensen mellom Meløy og Rødøy ut havet.

Dette distriktet danner også den nordlige grensen for det som defineres som sørsamisk reinbeiteområde.

Grensene for reinbeitedistriktet er tilgjengelig på kartportalen:

<http://nordlandsatlas.no/flexviewers/plan>

2. Administrative forhold og organisering

Distriktet hører til Nordland Reinbeiteområde. Og dekker et areal på 2578 kvadrat kilometer fordelt på Rana, Nesna, Lurøy, Rødøy og Meløy kommuner.

Det er i dag tre familier som utøver reindrift i distriktet. Medregnet alle familie medlemmer er antallet 17 personer.

2.1 Siidandeler

Kjell Johannes Gaup

Kurt Jørgen Gaup

Nils Mathis Anti

En av siidaandelene har tatt overflytting til Røssåga reinbeitedistrikt på midlertidig basis.

I tillegg kommer innleid arbeidskraft i forbindelse med reindrifts relatert arbeid. Dette kan være vedlikehold på faste installasjoner eller mere reindriftspraktisk arbeid som samling, merking, slakting og flytting m.m.

Definisjon av en siida og siidaandel

Med siida forstås en gruppe av reineiere som utøver reindrift i felleskap på bestemte arealer.

Med siidaandel forstås en familiegruppe eller enkeltperson som er del av en siida.

2.2 Distriktsstyre

Distriktet har et eget styre som består av 3 personer. Distriktet fungerer etter fastsatte lover, forskrifter og retningslinjer. Alle siidaandelshavere er representert i styret. Dette gjør det lettere å fatte beslutninger.

Styrerepresentantene er som følger:

Kjell Johannes Gaup, leder

Kurt Jørgen Gaup, nest leder

Nils Mathis Anti, kasserer

To av styrets representanter er hjemmehørende i Rana Kommune. Mens den siste har bostedsadresse i Hemnes Kommune.

2.3 Administrative forhold

Distriktet merker en utfordring med alle aktørene som skal forvalte reinbeitearealene.

I vårt tilfelle er det fem kommuner og fylkeskommunen som alle har sine strategier og mål for arealplanleggingen. Dette kan f. eks dreie seg om næringsrelaterte spørsmål i kommuner og tilrettelegging for turisme fra fylkeskommunen.

Dette får store administrative og økonomiske konsekvenser for et lite reinbeitedistrikt som vårt.

Det er derfor viktig at alle offentlige instanser retter kontakt med reinbeitedistriktet på et tidlig stadie ved fremtidige planlagte areal inngrep.

3. Beitebruk

Reinbeitedistriktet kan ut fra arealbrukskartet virke stort. Men ser man nærmere på kartene vil man se at distriktet er svært kupert og ulendt, oppdelt av fjellformasjoner, fjordarmer, øyer, holmer og vær. Beiteområdene er derfor oppsplittet, noe som betyr at flyttesystemet er innfløkt.

Man blir derfor sårbar for inngrep, og distriktet er derfor avhengig av at trekkleier, flyttleier og flytteveiene holdes inntakt.

Definisjon på arealbrukskart

Arealbrukskartene er distriktetsvise digitale kart, og dekker samtlige reinbeitedistrikter i Norge. Kartene inneholder ulike arealbrukstema, herunder årtidsbeiter, trekk- og flyttleier, gjerder og anlegg m.m.

Definisjon på trekkleier, flyttleier og flyttevei

Trekkleier er naturlige ferdselsårer der reinen uhindret og naturlig trekker. Uten menneskelig driving og mellom viktige sesong- og beiteområder. Reinens vandring etter trekkleier er svært sårbar for ytre påvirkninger.

Flyttleier er et naturlig avgrenset forbindelsesledd mellom viktige sesong- og beiteområder . Der hvor flokkene kan oppholde seg over flere dager. Flyttleier og flyttveier er også trekkleier for rein og omvent i spesielle områder.

Flyttvei er der de topografiske forhold, skoger, bebyggelse etc. gjør at passasjen ikke kan være bredere enn disse gir muligheter for.

Flyttleier har et særskilt vern gjennom Reindriftingslovens § 22.

Det er de klimatiske forhold som hvert år påvirker beitebruken og flyttemønsteret.

Ut fra topografien i distriktet, skiller disse seg fra hverandre. Noen av årtidsbeitene vil derfor bli brukt puljevis. Man bruker et område intensivt for så å la det hvile.

Der øyene og de kystnære områdene blir brukt til vinter, vårvinter, vår og forsommer beiter. Mens den østlige delen av distriktet blir nyttet til sommer, høst og sen høst tidlig vinter beite.

Men forandringer vil og kan skje, da reindriften lever under naturgitte forhold.

Rotasjonsbruken vil bli videreført, slik den fra gammelt av har blitt praktisert.

3.1 Svømmeleier

Distriktet har et innfløkt system for flytting av rein mellom øyer, holmer og vær. Disse linjene/ plassene har et særskilt vern gjennom Reindriftingslovens § 22.

Definisjon på Svømmelei

Svømmelinje der reinen vanligvis svømmer over sund, fjorder eller lignende.

Definisjon av rotasjonsprinsippet

Man bruker et område intensivt over en kortere eller lengre periode, for så å la det ligge brakk en kortere eller lengre periode. Ved å opprettholde denne rotasjonsbruken sikrer distriktet at det alltid er tilgjengelige beiteområder som er brukbare for vinterbeiting hvert år.

Ut fra dette vil man rotere mellom de forskjellige områdene, slik at det vil gå i sykluser mellom hver gang man har rein i samme beiteområde.

Dette er i tråd med gammel praksis og har vært brukt ved vinterbeiting i kystområdene i Nordland gjennom lang tid.

3.2 Trekk/ flytte leier og flyttvei

Distriktet har ut fra de topografiske forhold fire store flytte/ trekk mønstre inn/ ut til de sentrale barmarksbeitene/ vinterbeitene. Disse styres av fjellformasjonene og fjordarmene som skjærer inn i landet.

- Jektvikhalvøya over nordfjorden til Melfjordloftan og Burfjell. Med samme vei tilbake til kysten. Flyttingen kan foregå tradisjonelt med driving etter bakken og svømming eller pramming over nordfjorden.
- Fra Sørfjorden inn Melfjorden og Melfjordbotn/ Melfjellet til Burfjellet eller Sørfjorden ned Hundådalen og Gjervaldalen inn til Melfjordbotn/ Melfjellet til Burfjellet. Med samme vei tilbake til kysten. Flyttingen kan foregå tradisjonelt med driving etter bakken.
- Tonneshalvøya/ Sørfjordmarka inn fjorden og Gjervaldalen via Melfjordbotn/ Melfjellet til Burfjellet, eller via Sørfjordmarka inn fjorden via Kirkesteinen forbi Fagervollan rundt Snefjellet til Burfjellet. Med samme vei tilbake til kysten. Flyttingen kan foregå tradisjonelt etter bakken.

Dette flytte/ trekkmønsteret er uerstattelig og reindriften er avhengige av at disse holdes helt inntakt. Det henvises i denne sammenheng til arealbrukskartene for utfyllende informasjon om distriktets flytte/ trekk leier.

For å komme til vinterlandet og vis a vers er man avhengig av å kunne nytte flytte/ trekkleiene for å nå kysten. Derfor er reinbeitedistriktet sårbar for forstyrrelser og inngrep som kommer i konflikt med flyttleiene.

Man er også avhengig av at flytte/ trekkleiene og utskipspunktene(naturlige gjerdeplasser for opplasting av rein på øyene) blir holdt inngrepsfrie slik at reins bruk av vinterbeitene ute på øyene ikke blir forringet og ødelagt.

4. De enkelte årtidsbeitene

Ut fra distriktets topografi er det vanskelig å sette helt klare skillelinjer for de ulike årtidsbeitene og det vil derfor være overlappinger mellom de forskjellige beitene.

Under tar man for seg alle årtidsbeitene. Disse vil man ikke gå i detaljer på, men ha en kort gjennomgang av.

For å kunne danne seg et helhetlig bilde av alle årtidsbeitene, særrområder, trekk/ flytte leier m.m. ber vi om at arealbrukskartene nyttes.

4.1 Vinterbeite

Sett ut fra topografiske/ klimatiske forhold sier det seg at øyene og de kystnære delene av fastlandet i Rana, Nesna, Lurøy, Rødøy og Meløy vil inneha de beste vinterbeiter. Her vokser også reinlaven fort pga. fuktig klima.

Dette fordi her ligger mindre snø gjennom hele året og faren for ising er lavere grunnet det milde klimaet. Derfor er næringstilgangen god.

Men år om annet ved god næringstilgang, med lite ising av beitene vil man kunne nytte beitene lengre øst til vinterbeite. Vis a vers når de klimatiske forhold ute ved kysten tilsier at beitene er bedre lengre øst. Dette kan skyldes barfrost og ekstrem tørke. Distriktet har også en ressurs i skogområdene som strekker seg fra innlandet og helt ut til kysten. Noe som skyldes gode vekstforhold for henglaven som vokser på skogen.

Man nytter landet ut fra rotasjons prinsipp, det er omtalt lengre frem i driftsplanen, under beitebruk. Dette prinsippet innebærer at det kan gå flere år før man igjen kommer tilbake med rein til et spesifikt område.

Flytting til vinterbeitene har normalt foregått ved tradisjonell flytting med driving av rein etter bakken til kysten. Da nyttes en av de forannevnte flytte/ trekkleiene som står omtalt lengre frem i driftsplanen.

Men bil/ ferjetransport har vært nyttet i senere tid, grunnet høy rovdyrpress. Dette for å unngå at rovdirene følger etter flokken ut til kysten.

Man har den senere tid også valg å nytte ferjetransport når man flytter rein til øyene, dette grunnet stor skipstrafikk langs hovedleia som går langs kysten. Man har hatt situasjoner der rutegående båter har kjørt inn i reinflokkene under svømming av rein mellom øyene.

Men tradisjonell svømming mellom øyene, holmene praktiseres også.

4.2 Vårbeite/ Kalvingsland

Dalgangene som strekker seg fra kysten og innover i distriktet og beitene rundt fjordene vil kunne defineres som vårbeite. Her er tidligere vår grunnet fjellformasjonene som gjør sitt til at her er gunstigere klima enn tilfellet er høyere oppe i fjellene. Det gjør at gressveksten starter tidligere her.

Det er også her man foretar kalvingen, kalvingsområdene kan i grove trekk skisseres slik:

- Begge sider av Nordfjorden (våtvik, straumdalen, seiskallåfjellet og nordfjordnes).
- Sørsiden av Melfjorden (sandvika, hyttan, lines, hellarvik, sørfjorden, skivika og heimervatn)
- Sørsiden av Gjervalvfjorden (gjervalvatn/dal, gjervalen ved havet, vassvika og sørfjordmarka)
- Tonneshalvøya
- Brensla og Nesnahalvøya
- Helgådalen og Botnfjellet
- Kvanndalen og Eiberget

Kalvmerkingen vil bli foretatt i disse områdene før rein slippes på sommerbeite.

Distriktet henviser til arealbrukskartet.

4.3 Sommerbeite og tidlig høstbeite

Kan defineres som de høyere liggende områdene ovenfor vårbeitene hvor rein trekker opp på sommeren. Kan i korthet si at det er de høyere liggende områdene fra kysten og helt øst til distriktsgrensen. Disse områdene ligger i Rana, Nesna, Lurøy, Rødøy og Meløy kommuner.

Geologien i de sentrale sommerbeitene er usædvanlig varierte med skiftende belter av skifer og kalkstein som omdanner landskapet til frodige oaser med mangfoldig vegetasjon.

Høyere opp avløses disse av snøfonner som tiner og skaper frodige beiter utover sommeren. Her er artsmangfoldet stort. Man befinner seg nå i kjerneområdet for hva gjelder sommerbeite. Beitene man her omtaler befinner seg i de nordøstligste områdene av distriktet. Lavere ned i dalsidene er vegetasjonen meget frodig og artsrik, disse områdene definerer man som tidlig høstbeite.

De mest sentrale sommer, tidlig høstbeitebeitene strekker seg fra Loftan, Burfjellet, Melfjellet Snøfjellet, Fagervollan og Kirkestein. Disse områdene innehar gode sommerbeite ressurser.

Samtidig som her finnes gode luftingsområder.

Definisjon på luftingsområde

Område rein trekker til på varme sommerdager for å avkjøle seg. Dette kan være snøfonner, høye fjell, luftige områder etc.

Disse er ikke spesielt merket av på kartdelen men er av avgjørende betydning for rein. Da dette er skrinne områder rein trekker til under varme sommerdager og på den måten unngår at sommer beiteland blir utsatt for tråkk skader.

4.4 Høstbeite og sen høstbeite

Lengre vest og sør strekker det seg et bånd med granitt med mer skrinne beitemarker og morenefonner som danner grønne oaser i et ellers karrig landskap. Da omhandler man høst og senhøstbeitene. Dette er beitemarker rein bruker som høstbeite når den har begynt trekket mot de kystnære områdene og vinterbeite. Da er man i de lavere områdene av Langvassgrenda og Melfjordbotn. Dette blir igjen avløst av skifer og kalkstein med frodig bjerk og granskog, man befinner seg nå sør om Snøfjellet og områdene rundt Slettafjellet til Fagervollan og videre mot Kirkestein platået.

4.5 Parringsland:

Reinen er i brunst fra siste halv del av september og ut i oktober. Dette kan varierer fra år til år. I denne tiden er det viktig at reinen får ro. Forstyrrelser i denne perioden kan innebære redusert produksjon og dermed reduserte inntekter for reineier.

Brunsten bremser på flokkens bevegelighet og derfor behøver man et enhetlig, ubrutt område med lengre beitevarighet. Dette fordi okserein danner små og større harem, hvor den gjeter simlene slik at de ikke stikker av.

Sammenfaller i all hovedsak med sommer og høstbeitene.

5. Beitetider:

Distriktet har en del overlappinger i bruken av årtidsbeitene, dette på grunn av topografiske forhold.

Tradisjonen med helårsdistrikt er etablert ut fra behovet for å kunne variere beitebruken etter klimatiske variasjoner, tidligere beitebruk m. m. Dette gir flere valgmuligheter under skiftende nedbørs, snømengde og temperatur forhold.

Denne beitebruken er i tråd med samisk sedvane og den tradisjonelle bruken av distriktets arealer og har fra gammelt av vært vanlig i hele Nordland.

Beitetiden i distriktet er derfor fastsatt til 01.01. til 31.12. Det har tidligere heller ikke vært fastsatt beitetider for distriktet.

6. Reintall og produksjon

Fastsatt høyeste reintall for distriktet er 1500 rein pr. 01.04.2015. Reintallet er fastsatt av reindrifststyret i sak (75/11).

Reintallet i hvert reinbeitedistrikt er regulert gjennom Reindrifstloven, jf. §§ 57 og 60.

Distriktet sliter med å holde kjøtt produksjonen på et godt nivå. Dette på grunn av de store tapene til rovvilt.

7. Reindrifstsanlegg

Nedenfor følger en beskrivelse av distriktets gjerdeanlegg og hytter. Man vil kunne finne igjen disse på arealbrukskartene.

Distriktet har pr i dag ikke noen privateide hytter eller gammer.

7.1 Eksisterende gjerder

- a. Samle/ fraktegjerde, Skogsøya i Nesna kommune.
- b. Samle/ fraktegjerde, Sjonhagen i Rana kommune.
- c. Samle/ fraktegjerde, Rølielv i Rana kommune.
- d. Slakte/ kalvmerkegjerde, Isvasselve i Rana kommune.
- e. Kalvmerkegjerde, Snøfjellet i Rana kommune.
- f. Slakte/ kalvmerkegjerde, Leirdalen i Rana kommune.
- g. Slakte/ fraktegjerde, Svanåvatn i Rana kommune.
- h. Kalvmerkegjerde, Mangholmvatnet i Rana kommune.
- i. Kalvmerkegjerde, Eihågen i Rødøy kommune.
- j. Sperregjerde, Silavågen i Lurøy kommune (kort periode på våren/ forsommer)

7.2 Fremtidige behov for gjerder

- a. Merkegjerde, Melfjordloftan i Rødøy kommune.
- b. Merkegjerde, Glomdalstind i Rana kommune.

7.3 Hytter sommer/ vinter

Distriktet har hytter/ koier flere steder i fjellet. Dette ut fra et behov om å kunne lagre proviant og klær. Samtidig som man kan søke ly ved dårlig vær.

- a. Hytte, Fagervollan i Rana kommune.
- b. Hytte, Snøfjellet i Rana kommune.
- c. Hytte, Melfjordloftan i Rødøy kommune.
- d. Hytte, Mangholmvatnet i Rana kommune.

7.4 Fremtidige behov for hytter

- a. Hytte ved gjerdeanlegg, Leirdalen i Rana kommune.
- b. Naust ved Øvre Fagervollvatnan
- c. Naust ved Mangholmvatnet.

8. Motorisert ferdsel

Det er blitt et dagligdags syn i reindriften at utøverne har flere typer motorkjøretøy. Slik som snøscooter, motorsykler, 4/ 6-hjulinger, motorbåter og sågar helikopter.

Distriktet står kun som eier av motorbåtene. Man er i besittelse av tre båter med motor.

Snøscooterne, 4-hjulingene og motorsyklene er i privat eie og eies av reindriftsutøverne i distriktet.

8.1 Motoriserte båter

Motorbåtene blir brukt på samtlige vann der det er hensiktsmessig. Disse blir brukt i forbindelse med reindrifts relatert arbeid. Slik som transport av personell, utstyr og fiske.

8.2 Atv

4-hjulinger/ 6- hjulinger brukes i det daglige reindriftsarbeidet, der det er hensiktsmessig. Men mest til vedlikehold av reindriftsanlegg, transport av personell og utstyr.

8.3 Motorsykler

Disse nyttes i det daglige reindriftsarbeidet med kant gjeting, samling, flytting og merking. Disse nyttes også i vinterbeite sesongen ute ved kysten når marka ikke ligger snødekt.

8.4 Snøscooter

Snøscooter nyttes i det daglige reindriftsarbeid så som kant gjeting, samling og flytting. Disse nyttes også under merking i barmarksbeitesesongen ved sein vår, sommer. Da for å hente ned rein fra snøfonner. Dette for å begrense bruken av motorsyklene.

8.5 Kjøreløyve

Distriktet utferdiger også kjøreløyver til innleid arbeidskraft. Disse er kun tillat brukt i reindrifts relatert arbeid.

9. Bruksregler for barmarkskjøretøy

Reindriftslovens § 62, 2. ledd og punkt 3 og § 23, 2. ledd, regulerer bruken av terrengkjøretøy på barmark.

9.1 Distriktets traseer til faste installasjoner

Innenfor distriktet skal det være lov å nytte barmarkskjøretøy til transport og person befordring etter følgende traseer.

Fra Stensland/ Kvina, Urtind/ Granfjell/ Brennestuva til kalvmerkegjerd Eihågen i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting og merking.

Fra Sjonhagen/ Fagervollan, Kirkestein til slakte/ kalvmerkegjerd Isvasselva i tidsperioden 01.05.-31.12. Til faste installasjoner samling, flytting, merking og slakting.

Fra Fagervollan/ Snøfjellåga til kalvmerkegjerdene Snøfjellet i tidsperioden 01.05.-31.12. Til faste installasjoner samling, flytting og merking.

Fra Snefjellåga til slakte/ kalvmerkegjerdene Leirdalen i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting, merking og slakting.

Fra Nordfjordnes til Melfjordloftan til faste installasjoner i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting, merking og slakting.

Fra Bergeng til Pikhågan/Flatisvatnet, Glomdalsvatnet/ Fisktjønnfjellet, Ravnåhaugen/Svanåhaugen til slaktegjerdet ved Ømmervatnet i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling flytting, merking og slakting.

Fra Rausandaksla til Røyrfjellet/Storfjellet, Stillelvdalen/Austertoppen, Nordtverrlia/Jonasvatnet, Rausandtind/ Nova til faste installasjoner, kalvmerkegjerdet ved Mangholmvatnet i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting, merking.

Fra Rausandaksla til Edvardheimen/ Glomdalsknokkelen, Tverrlia/ Nordtverrlia, Austerdalsvatnet/Glomdalstind til faste installasjoner, kalvmerkegjerdet ved Mangholmvatnet i tidsperioden 01.05.-31.12. For samling, flytting, merking.

Fra Røvassdalen til Reingardslitind/ Rausandtind, Storfjellet/ Nova til faste installasjoner, kalvmerkegjerdene ved Mangholmvatnet i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting, merking.

Utover disse traseene vil det være noe barmarkskjøring i forbindelse med reindriftsrelatert arbeid slik som samling, merking, flytting og slakting. Men hoveddelen av ferdselen vil foregå etter de fastsatte traseene.

9.2 Traseer for gjeting

Utover traseene til de faste installasjonene vil det i Hestmann/ Standtind være tillat å nytte barmarkskjøretøy til kant gjeting og eller samling til merking og eller slakting utover de fastsatte traseene. Det er i praksis umulig å definere området i og med at hele distriktet nytte som reinbeiteland. Graden av utnyttelsen av disse kjøretøyene vil være påvirket av klimatiske forhold.

10. Inngrep og forstyrrelser

Reindriften opplever i stadig økende grad forstyrrelser og inngrep. Disse er med på å innskrenke reinbeitearealet.

10.1 Fritidsbebyggelse, utvinning av fornybar energi m.m.

Takten av inngrep har økt de siste 20 årene, dette skyldes den generelle utviklingen i samfunnet. Med utvinning av mineraler, fornybar energi, bygging av kraftlinjer, veier, ekspansjon av jordbruk og tettsteder m.m. Men i takt med den generelle samfunnsutviklingen har velstanden blant folk samtidig økt. Dette skaper igjen større fritidsaktiviteter. Økningen av fritidsbebyggelse, veibygging, linjebygging i forbindelse med at det opprettes hyttefelt, større tilrettelegging av turstier, friluftsliv og økt motorferdsel er i sin tur med på å skape store utfordringer for reindriften og bruken av beitelandet.

Beitet er et stadig tilbakevendende tema. Da rein lever under varierende klimatiske forhold. Dette er noe man til daglig må forholde seg til. Men problemet oppstår når menneskelig aktivitet endrer naturen.

Reinen er et vanedyr og forstyrrelser over tid skaper store utfordringer for driften. Det kan resultere i blant annet endret beitemønster. Dette kan skape driftsmessige problemer over lengre tid. Disse beiteforskyvningene kan igjen føre til at andre områder får økt beitepress. Noe som fører til at rein ikke nødvendigvis får optimale forhold. Dette kan føre til lavere slaktevekter som i sin tur fører til mindre inntekter for reineiere.

10.2 Rovvilt

Distriktet har i dag ynglinger av hav- og kongeørn, gaupe og jerv. Man har også streifende bjørn i distriktet, uten at man har kunnet registrere yngling.

Et annet vedvarende problem er den store rovviltbestanden distriktet har. Dette er en politikk styrt av den norske stat. Man kan ikke uten videre bare legge skylda på de internasjonale forpliktelsene man har undertegnet. Der man forplikter seg til å ha levedyktige bestander av de store rovviltartene. Dette er en utfordring for distriktet da forvaltningen av rovviltet lager store problemer for utnyttelsen av alle årtidsbeiter. Distriktet har gjennom lang tid hatt store problemer med at spesielt jerv yngler i de beste barmarksbeiteområdene. Dette resulterer at rein over tid begynner å unngå noen deler av beiteområdene. Da spesielt områder i forbindelse med Melfjordloftan- og Burfjellet i Rødøy og Rana kommune.

Derfor er distriktet av den oppfatning at den norske stats rovviltpolitikk er et inngrep for reindriften.

11. Natur verneområder

Det er i dag flere verneområder innenfor distriktetsgrensene. Verneområder som går over flere kommuner blir gjengitt kun en gang i listen.

11.1 Nesna kommune

Dillern-Ørnes naturreservat, opprettet 15.12.2000. Areal 445 daa.

Husby marka naturreservat, opprettet 15.12.2000. Areal 327 daa.

Hammerø naturreservat, opprettet 15.12.2000. Areal 99 daa.

11.2 Rana kommune

Glomådeltaet landskapsvernområde, opprettet med dyrelivsfredning 19.12.1997. Areal 5940 daa.

Fisktjørna naturreservat, opprettet 04.12.1992. Areal 2690 daa.

Hammaresflåget naturreservat, opprettet 15.12.2000. Areal 549 daa.

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, opprettet 08.09.1989. Areal 2 101 939 daa.

Kvannlia-Sølvjodalen naturreservat, opprettet 04.12.1992. Areal 5649 daa.

Løftlia naturreservat, opprettet 14.02.2014. Areal 998 daa.

11.3 Lurøy kommune

Risværet naturreservat, opprettet 06.12.2002. Areal 4425 daa.

11.4 Rødøy kommune

Otervær naturreservat, opprettet 06.12.2002. Areal 794 daa.

12. Motorferdsel i verneområdene

Reindriften følger den alminnelige samfunnsutviklingen og er avhengig av mekaniske hjelpemidler for å kunne utøve en rasjonell drift.

Slik dagens krav til reindriften har blitt, er man nødt til å opprettholde en viss effektivitet i arbeidet. Dette for å kunne drive en reindrift som er regulert gjennom lover og forskrifter. Tenker da på krav som stilles fra aktører utenfor reindriften. Slike som oppkjøper/ slakterier, transportfirmaer som frakter rein til slakterier og mellom årtidsbeiter m. m.

12.1 Motorsykler, 4-og 6-hjuling

Bruken av motorkjøretøy (motorsykkkel, atv m.m.) begrenses mest mulig i verneområdene, dette for å unngå varige spor i terrenget. Situasjonen avgjør hvor mange som kjører til enhver tid. Dette er betinget ut fra klimatiske forhold.

12.2 Helikopter

Bruken av helikopter har kun vært sporadisk brukt i forbindelse med samling, merking og slaktning. Men har vært brukt oftere i forbindelse med transport av materiell, hytter, vanning av gjerder, løfting av snøscootere, motorsykler m.m. Man ser for seg mere bruk i fremtiden, da kravet til effektivitet stadig øker også innenfor våres næring.

Man er klar over utfordringene vernebestemmelsene setter for våres utøvelse med motoriserte kjøretøy på barmark.

Dette fordi forskriften er utformet slik at man kun kan få tids angitte dispensasjoner.

Det er spesielt to av verneområdene som i særlig grad vil kunne skape problemer for reindriften, visst man gjennom dialog ikke kommer frem til gode løsninger. Det er Salfjellet-Svartisen nasjonalpark og Fisktjørna naturreservat

Man håper og tror at man gjennom god dialog kan være med på å sikre reindriften trygge og forutsigbare rammer for utøvelse av vår kultur og næring.

Reindriften er underforstått med intensjonen bak vernet og vil gjøre tiltak for ikke å komme i utakt med disse interessene.

13. Forholdet til tilgrensende reindrift

Hestmann/ Strandtind reinbeitedistriktet grenser mot Saltfjellet reinbeitedistrikt i nord, Ildgruben reinbeitedistrikt mot øst og Røssåga reinbeitedistrikt i sør.

Distriktet beliggenhet og topografi gjør at man ikke har noe sammenblanding av rein med nabodistriktene. Dette skyldes Svartisen som ligger som en kappe og sperrer rein fra å trekke over isen. Ranelva og Mo i Rana med bebyggelsene rundt hindrer for trekk øst og vest. Mot sør ligger Ranfjorden som en barriere som hindrer rein fra å trekke mot sør.

Distriktet har et ønske om et tettere samarbeid mellom reinbeitedistriktene i Rana regionen. Dels fordi reindriften opplever de samme utfordringene med arealinngrep. (økt friluftsk aktivitet, hyttefelt m.m.) Samtidig som representasjon og administrering av distriktet tar stadig mere av tiden.

Det har fra tid til annet vært ytret ønske om å kunne danne større distriktsstyrer på tvers av distriktene. For på den måten kunne danne et fora, hvor man kunne diskutere regionale utfordringer for næringen.

14. Avslutning

Grunnet usikre rammebetingelser med stadig innsnevring av beitearealene, som kan føre til endringer i driftsmønster kan planen være noe vanskelig å etterleve. Planen beskriver derfor reindriften ved normale beite- og driftsforhold.

Planen er ikke uttømmende. Det vil si at man ikke har omhandlet alle deler av reindriften og reindriftskulturelle aspekter.

Distriktsplanen vil bli revidert og godkjent av styret hvert fjerde år, eller tidligere vis forholdene tilsier det.

Fra: Etnestad, Hanne[fmnohet@fylkesmannen.no]
Dato: 20.07.2015 12:26:00
Til: 'Marit Doseth'
Kopi: 'leifseth@icloud.com'
Tittel: VS: Forespørsel ang utlegg av geocacher i Rago nasjonalpark.

Miljødirektoratet v/ Marit Doseth

Viser til forespørselen nedenfor.

Utlegging av geocacher innenfor nasjonalparkene er en ny sak for oss i Midtre Nordland nasjonalparkstyre, og vi er usikre på hvordan vi forholder oss til slik tilrettelegging i forhold til verneforskriften for nasjonalparken. Aktiviteten kan vel også være aktuell for alle de fem nasjonalparkene som Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvalter.

Er slik aktivitet / tilrettelegging søknadspliktig. Er det noen erfaring fra andre nasjonalparker?

Sender kopi til Ørjan Leifseth som har sendt oss forespørselen om å få legge ut geocachere i Rago for at han skal være kjent med oppfølging av saken.

mvh

Hanne Etnestad

nasjonalparkforvalter

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Tlf.nr: 75547980 / 91622006

Epost: fmnohet@fylkesmannen.no

For mer informasjon om Midtre Nordland nasjonalparkstyre

<http://www.nasjonalparkstyre.no/no/Midtre-Nordland/>

Fra: Ørjan Leifseth [<mailto:leifseth@icloud.com>]

Sendt: 20. juli 2015 00:21

Til: Etnestad, Hanne

Emne: Forespørsel ang utlegg av geocacher i Rago nasjonalpark.

Hei.

Jeg har nettopp hatt en fantastisk tur i Rago nasjonalpark sammen med gode venner og hunden min. Dette var første tur hit og jeg ble mektig imponert over den fantastiske naturen som finnes her inne i dalen. Neste tur planlegges allerede, denne gangen med bedre tid og telt. I den forbindelse har jeg en forespørsel til Dere.

Jeg driver med en fritidsaktivitet som kalles Geocaching, som går ut på å finne poster i naturen ved hjelp av GPS. Her finner man en beholder med logg som man signerer, for så å logge funnet på <http://www.geocaching.com>

Disse postene kommer i forskjellige størrelser og gjemmes i varierende vanskelighetsgrader. Hensikten med denne aktiviteten er at man skal trekke folk til nye steder og gjerne ut i naturen, for å vise frem plasser som de kanskje ikke visste var der. Dette er en fin måte å få vist frem alle de fantastiske naturområdene man har i nærmiljøet, og det er en fantastisk familieaktivitet. Her er en liten video som vil vise det hele <https://www.youtube.com/embed/1YTqitVK-Ts> Jeg ønsker med dette å forhøre meg om er om det er mulighet for å få tillatelse til å legge ut slike geocacher i Rago nasjonalpark. Tanken er å følge den ruta som tar deg med rundt i Rago og legge

ut èn minibeholder for hver kilometer. Den beholderen vil være et vanntett rør på størelse med en langfinger. Disse vil da vise ruta på en fin måte på kartet man bruker for å finne disse postene, som vil være den samme som ligger ute på ut.no og er ei godt trafikert rute.

Det er på ingen måte tenkt å endre på naturlige omgivelser, eller plassere disse på en slik måte at de skjemmer eller vises i naturbildet. Tanken er å legge dem på naturlige gjemmesteder som for eksempel under steiner, i sprekker og slikt. De skal heller ikke plasseres på en slik måte at leting etter dem vil gjøre skade på eller forandre på naturen. De vil også bli gjort tilgjengelig for alle som ønsker å finne disse.

Hvis ønskelig kan gpskoordinater på hver enkelt post sendes til Dere.

Ser frem til å høre fra Dere, og skulle det være noen spørsmål er det bare å spørre.

Mvh Ørjan Leifseth
Tlf: 47465166

Fra: Rofstad, Gunnar[fmnogro@fylkesmannen.no]
Dato: 20.07.2015 09:54:17
Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland
Tittel: VS: Sikring av tavle, Fykanvatnet

Journalføres som ny sak på Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Meg som saksbehandler.

Med hilsen

Gunnar Rofstad
nasjonalparkforvalter
Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Tlf.nr: 75531565
Epost: fmnogro@fylkesmannen.no

For mer informasjon om Midtre Nordland nasjonalparkstyre
<http://www.nasjonalparkstyre.no/no/Midtre-Nordland/>

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Johannessen Stein Ove [<mailto:soj@statskog.no>]
Sendt: 17. juli 2015 19:41
Til: Rofstad, Gunnar
Emne: Sikring av tavle, Fykanvatnet

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 BODØ

Deres referanse

Vår referanse

Dato

Dok.nr.

13056001 2419/15-46 18.06.2015

03

Forholdets art

Snøscooterkjøring, ulovlig (§ 3)

Etterforsker

Saken er registrert ved

Meløy lensmannskontor

Påtaleansvarlig jurist

TORSETER, Margrete

Gjerningsdato

16.04.2015

Gjerningssted

Bekreftelse på anmeldt forhold

Påtalemyndigheten kan fremme erstatningskrav for Dem i forbindelse med en eventuell straffesak. Dette må i så fall dokumenteres. Dersom De ikke allerede har levert en skriftlig dokumentasjon på et eventuelt krav, må dette gjøres snarest, og senest innen tre uker. Dersom fristen ikke overholdes, kan De ikke påregne at kravet blir tatt med i forbindelse med en eventuell straffesak. Hvis De ønsker fristen forlenget, må politiet kontaktes.

Ved all henvendelse til politiet må vår referanse oppgis.

Det er ikke nødvendig å kontakte politiet med mindre De har nye opplysninger i saken. Politiet vil søke å etterforske saken slik at den er best mulig belyst når avgjørelse tas. Dersom De kontakter et forsikringselskap i sakens anledning, må dette skrives med, da dette er nødvendig bekreftelse på at forholdet er anmeldt.

Dersom De har innlevert anmeldelsen på vegne av en annen person, gjelder det ovenstående også ham/henne.

Når saken er ferdig behandlet, vil De få en skriftlig underretning om påtalemyndighetens avgjørelse.

Med hilsen

Salten politidistrikt

Politimesteren i Salten

**RAPPORT PÅ KJENTMANNSKJØRING I VERNEOMRÅDER FOR
HJELPEKORPSENE
2015**

Frist for innrapportering fra områdeleder om hjelpekorpsenes øvelses- og utdanningsvirksomhet (kjentmannskjøring) i perioden, er 31. august.

Gjelder for:

Bodø Røde Kors

Glomfjord Røde Kors

Beiarn Røde Kors

Saltdal Røde Kors

Sulitjelma Røde Kors

Fauske Røde Kors

Beiar Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 1 Beiar	3.	Kjøres en tur annet hvert år. Begrenset utfartsområde.	Januar – Mai	10	5 scootere.	Tverrånes-Tverrådalen-Vuomavarre-Bukkhaugen-retur til Vuomavarre - Vefjell-Blakkådalen-Fingerbreen-Lappflytterskaret-Øvre Stormdal-Tollåsanden-Tverråsanden-Vefjell-Tverrådalen-Tverrånes	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen gjennomført med 5 scootere den 17. april 2015
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark og Gåsvatten landskapsvernområde	Kjentmannskjøring 2 Beiar	1.	2 turer hvert år. Stort utfartsområde for hytte til hytteutfart hele året.	Januar – Mai En tur før og en tur etter Påske	14	7 scootere	Tunelen-Tverrbrennvatne – Gåsvatnan- Ø.Oksvatnan-Haron – Nordre Bjøllåvatn– Hessihompvatn – Kvitbergvatn – Oksvatnan - Stabbursdalen – Tunellen	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen gjennomført med 2 scootere den 29. april 2015
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 3 Beiar	1.	2 turer hvert år. Korteste vei inn i Saltfjellet og er et stort utfartsområde. De fleste oppdrag oppstår i dette området.	Januar – Mai En tur før og en tur etter Påske	14	7 scootere	Skoglund –Djupvatne – Nordre Bjøllåvatne – Alternativ: Haron – Storpåske - Søndre Bjøllåvatne – Saltfjellstua – Krukki – Stalloroggi – Bukkhågen – Tollådalen - Skoglund	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen gjennomført med 2 scootere den 29. april 2015
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark og Gåsvatten landskapsvernområde	Sikringstjeneste	1.	Kjøres ved behov og etter avtale med Politi. Stort utfartsområde for dagsturer av barnefamilier og uerfarne	Januar – Mai	14	5 scootere	Tunellen – Tverrbrennvatne – Gåsvatnan – Innerskogen-Stabursdalen - Tunelen	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført.

Saltdal Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Sikringstur 1 Saltdal	1.	Svært stort utfartsområde. Tilsyn med repeater. Turer etter behov.	I f.bl.m utfartshelger	4 deltakere	2 scootere	Lønsdal-Kjemåvann – Steindalen-Addjek – Familiedaleen – Sørrelva – Dypen-Lønsdal og opp til Viskisvannan.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	28.04.2015 montering repeater addjek 2 scootere 30.04.2015 tilsyn repeater . 2 scootere 02.04.2015 sikringstur , sjekk skavler familjedalen sørrelva . 2 scootere 03.04.2015 batteribytte repeater . 2 scootere 05.04.2015 nedmontering repeater . 2 scootere

Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 2 Saltdal	1.	4 turer årlig. Stort utfartsområde.	Januar - Mai	Inntil 10 personer	7 scootere	Semka - Navnlausdalen – S.Bjellåvatn – Saltfjellstua – Krukki – m.retur	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Ikke gjennomført
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 3 Saltdal	1.	3 turer årlig. Stort utfartsområde	Januar - Mai	Inntil 14 personer	7 scootere	Røklund- Kvitbergvatten-Store Gåsvatten-Tunellen Beiarfjellet- Innerskogen-Øvre oksvatten-Steinstua Bjellåvatten- Hessihompvatten- Haron-Røklund	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Ikke gjennomført
Junkerdal Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 4 Saltdal	1.	4 årlige turer. Stort utfartsområde med rasfare.	Januar- Mai	Inntil 10 personer	7 scootere	Storengan – Leipebakken – Tjårrisdalen – Skaiti – retur Rykkedalen – Sauvatnan – Storeng –Storengskaret – Ballvatn – Skaitekjeften – Skaitidalen - Argalad	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Ikke gjennomført
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Sikringstur 5 Saltdal	1.	Kjøres ved behov. Svært stort utfartsområde for familieturer. Rasfarlig område.	Januar - Mai	Inntil 10 personer	5 scootere	Lønsdal – Viskis – Junkerdal – m. retur	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Ikke gjennomført
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 6 Saltdal	3.	1 årlig tur.	Januar - Mai	Inntil 10 personer	5 scootere	Tretnes – Litestuvatn – Nordre Bjøllavaten	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Ikke gjennomført

Navn Bodø Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere/ur	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Saltfjellet/Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring Bodø	1.	2 turer Kjøres i samråd med politi.	Januar – Mai.	Inntil 10 pers.	6 scootere	Semska – Navnlausdalen-Midstua-Bjellåvasstua – ned til vei i Tollådalen med retur til Bjellåvasstua-Trettnes – Saltfjellstua – Krukkistua m. retur Semska	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Ikke utført. På grunn av strengt byråkratisk regime de siste årene har vi hatt for få scooterførere som er kjent der. Vi har derfor prioritert å få opp antall scooterførere i korpset og prioritert kjentmannskjøring i våre nærområder inneværende sesong.
Sjunkhatten Nasjonalpark	Kjentmannskjøring Bodø /kjøring i forbindelse med løypesikring utenfor verneområdet	1.	Tilgang til nødvendig snuplass, 2-300 m inne i verneområdet. Begge steder går nasjonalparkgrensa i bratt lende der det er umulig å snu en scooter. Snuing på disse to plassene gjør det mulig å kjøre uhindret opp til topps av utfordrende bakker.	Januar - april	2-4 pers.	2 scootere	Inn i verneområdet ved: 1.Sletta NØ for "Appelsinhaugen" v. Erlingbu. 2. Myra på vasskillet i Bordstuliskaret.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Ikke utført grunnet vanskelige forhold i Bostolia. Vi gjorde flere forsøk på å komme opp, og utførte sikringstiltak i nærliggende områder, men selve Bostoliskaret kom vi ikke opp pga snøforholdene.

Glomfjord Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannstur / Sikringstur	1.	Stort utfartsområde. Svært farlig terreng med regulerte vann, iset terreng og hengskavler. Kjøres ved behov og i samråd med politi.	Mars - april	4 passasjerer	4 scootere.	Navnløshøgda over Storglomvann og Holmvann. Kjører opp på Svartisen og inn til Tåkeheimen. Retur samme vei ned til Storglomvann. Linje rett over og opp til Terskelen, ned Vesterdalen til toppen over Bjørnfossvann. Retur til Terskelen, videre over fjellet til toppen overfor Sørtdalen. Derfra ned til Bogvann og ned Blakkådalen. Retur ned Sørtdalen, ned Grottådal til turisthyttene med retur til Glomdalen til Storglomvann og rett til Navnløshøgda.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført. P.t. er Glomfjord RKH ikke en del av reddningstjenesten innenfor verneområde vinters tid.

Sulitjelma Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Område A i Junkerdal Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 1 Sulitjelma	1.	Stort utfartsområde med 500 – 600 hytter, Jakobsbakken boligområde, Jakobsbakken karavan, Daia camping	Januar – Mai En tur før og en tur etter Påske	14	Grupper på inntil 7 skutere	Junkerdal vest: Avgrensnes av kneika i grensa ved Storforsdalen til Balddovaivi, ned til vestenden av Balvatnet, nasjonalparkgrensen langs Balvatnet opp til Jakobsbakken, Gjertrudfjellet – Storforsdalen. Trase Rosna over til Knallerdalen.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen gjennomført 14. feb. 2015 4 scootere
Område B i Junkerdal Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 2 Sulitjelma	1.	Stort utfartsområde med 500 – 600 hytter, Jakobsbakken boligområde, Jakobsbakken karava, Daia camping	Januar – Mai. En tur før og en tur etter Påske	14	Grupper på inntil 7 skutere	Følgende fleksible traseer: Calalves over til Valffarjohkdalen. Calalves over til Muorrikihytta via Vassavaggi (Palmberg). Calalves til Syrevatnet og inn på traseen mellom Y-dalen og Doro.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen gjennomført 01. april 2015 3 scootere
Område C i Junkerdal Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 3 Sulitjelma	1.	Stort utfartsområde med 500 – 600 hytter, Jakobsbakken boligområde, Jakobsbakken karavan, Daia camping	Januar – Mai En tur før og en tur etter Påske	14	Grupper på inntil 7 skutere	Følgende fleksible traseer: Kvæbilok – Sakariassbekken/Doro. Dorro-Mellomvatn Tjorvi – grensen mot Mavas. Balvatne – grensen mot Mavas. Balvasshytta – Argalaidhytta	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen gjennomført 01. april 2015 3 scootere

Fauske Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere/ur	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Junkerdal NP	Kjentmannskjøring Fauske	2.	Stort utfartsområde i Fauske kommune, som også dekkes av Sulitjelma RKH. Vi må være istand til å gjennomføre aksjoner i dette området både alene og sammen med Sulitjelma RKH spesielt.	Januar -Mai 1 tur før og 1 tur etter Påske	Opp til 6	3 scootere	Sulitjelma/Junkerdal Turen avvikles i samarbeid med Sulitjelma RK. (Se kart for Sulitjelma)	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gj.ført
Rago NP	Kjentmannskjøring Fauske	2.	Et svært utfordrende fjellområde, med noe utfart. Vi er pr i dag for lite kjent til å kunne gjennomføre en redningsaksjon i dårlig vær i dette området. Vi ønsker å bygge opp slik kompetanse over noe tid.	Januar – April 1 tur som kjøres før Påske	Opp til 6	3 scootere	Rago Nasjonalpark, antatt område Gjerdalen – Storskogvatnet, eventuelt Langvassfjella	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gj.ført
Saltfjellet NP	Kjentmannskjøring Fauske	1.	Stort og utfordrende fjellområde i Fauske RKH's nabokommuner. Vi blir ofte brukt i aksjoner her, og må i likhet med Saltdal, Beiarn, Bodø og Glomfjord RKH spesielt være kjent i dette området og kjenne til de årlige variasjonene ifm snø og is-forholdene.	Januar - Mai 2 turer før og en tur etter Påske	Opp til 6	3 scootere	Saltfjellet øst av Svartisen Koordinerte turer sammen med Bodø, Saltdal og/eller Beiarn på noen av deres godkjente turer. Se kart for Bodø, Saltdal og Beiarn)	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gj.ført

Sjunkhatten NP	Kjentmannskjøring Fauske	1.	Utfordrende utfartsområde med en del trafikk. Sjekk av skavler, snø og isforhold i fjellet som også har betydning for terrenget lengre ned i fjellet.	2 turer i perioden Januar – Mai Første helga i vinterferien og første helga i påsken (palmehelga)	Opp til 8	4 Scootere	Røde K Fauskeors hytta – Hømmervatn – Sætervatn – Søndre del av Røsvikdalen – Ånsvikfjellet – Furnesfjellet - Falkflågvatnan - Sjørdalen – Røde Kors hytta..	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Tur gjennomført med 2 scootere og 4 mann 4. april 2015
	Sikringstur Fauske	1.	Område med svært stor utfart. Et av Saltens primære utfartsområder, med opptil flere hundre skiløpere på fine dager i helger og ferie-perioder. I særdeleshet i påska. Erfaringsmessig et område hvor vi ofte henter ut folk som trenger hjelp/bistand.	1 gang helga før vinterferien, 1 gang helga før påske, hver kveld i løpet av påsken (da kun ved utfart/reelt behov).	Opp til 6	2 Scootere	Røde Kors hytta – Hømmervatn – Halsvatn – rundt Sætervatn – langs skiløype forbi Fongenhytta eller utedo – Røde Kors hytta.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gj.ført

Sjunkhatten NP	Kjentmannskjøring Fauske	1.	Område med mange hytter og utfart. Eneste vei for å hente ut folk fra dette området når været er for dårlig for båt og helikopter er med snøscooter langs en av traseene ifm denne turen. Svært utfordrende terreng gjør at vi må være godt kjent i terrenget og med scootertraseer, som pga snøforhold kan variere noe fra år til år.	1 tur i perioden jan – feb. 1 tur i begynnelsen av Vinterferien. 1 tur i løpet av første halvdel av Påska (primært i stille uke, man-ons).	Opp til 8	4 Scootere	Røde Kors hytta – Hømmervatn – Sætervatn – langs eksisterende scooterløype til Gunnelengvatnet – Vassvika – Færøyvatn – Korsvikvatnet – Korsvika – Korsvikvatnet – Gunnelengvatnet – Sætervatn – Langs skiløype til Røde Kors hytta.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	
	Kurs/ Sikring Fauske	1.	Meget viktig behov, område er særdeles verdifullt for kurs og øving ifm skred og håndtering av et, for oss, variert vinterterreng innenfor et mindre område.	1 helg ilt februar/mars i forbindelse med Vinterkurs og skredsøk (dette er et meget viktig behov).	Opp til 16	4 Scootere	Område Sjørdalen østover til rett øst for Oksskardfjellet (Sjørdalsheia)	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	

Arkivsaksnr: 2013/3772-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 30.06.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	34/2015	27.08.2015

Høring av revisjon og plan for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og omkringliggende verneområder - Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Forslag til vedtak – Revisjon av vernet:

1. Håvvamåhkke: Nordland nasjonalparkstyre støtter utvidelse av verneområdet i Håvvamåhkke.
2. E6 og jernbane: Midtre Nordland nasjonalparkstyre støtter Fylkesmannens forslag til å trekke vernegrensen bort fra E6 og jernbane.
3. Stor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark: Midtre Nordland nasjonalparkstyre støtter forslaget til Fylkesmannen om å innlemme Saltfjellet LVO, Gåsvatnan LVO, Storlia NR og Semska-Stødi NR i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, men stiller seg undrende til at Dypen NR som ligger midt i Saltfjellet LVO, ikke skal inngå i en stor nasjonalpark. Vi ber om at dette tas opp til ny vurdering. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er uenig i arbeidsutvalgets forslag om at Saltfjellet LVO og Gåsvatnan LVO skal beholdes og at Semska–Stødi NR skal innlemmes i Saltfjellet LVO.
4. Private grunn i Tømmerdal/Russånes: Midtre Nordland nasjonalparkstyre er uenig med arbeidsutvalget i deres ønske om å justere grensen for Gåsvatnan LVO for å ta ut arealer med privat grunn.
5. Utvidelse av bygninger: Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener det ikke er riktig at arealet på bygninger skal følge de kommunale bestemmelsene i arealplanleggingen. Derimot er vi enige med arbeidsutvalget at alle hytte som ønsker det skal kunne føre opp et mindre frittstående utedo.
6. Mobilmaster: Midtre Nordland nasjonalparkstyre er enig med arbeidsutvalget i at det bør være mulig å etablere mobilmaster inne i nasjonalparken.

7. Skjøtsel på Bredek, Granneset og Stormdalshei: Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener at forvaltningsmyndighetens midler primært bør nytte til ivaretagelse av verneverdier. Dersom grunneiere ønsker å ivareta andre områder av mer estetisk karakter bør der være åpning for dette. Hvilke områder det gjelder bør angis i forvaltningsplan.
8. Host av ved til hytter og gammer i reindrifta: Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener at hogst av ved til hytter og gammer i reindriftsnæringen bør være et direkte unntak i forskriften, men dette må knyttes opp mot forvaltningsplanen slik at man ikke gjennomfører hogst i skogområder med store naturfaglige, eller kulturfaglige verdier.
9. Motorbåt i reindrifta: Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forståelse for at reindrifta har behov for motoriserte hjelpemidler. Det gjelder både motorbåt og helikopter. Det er langt å foretrekke at man her åpner for unntak fra motorferdselforbudet for motorbåt og helikopter enn at vi her får en utstrakt bruk av barmarkskjøretøy
10. Skiløyper: Midtre Nordland nasjonalparkstyre støtter forslaget om at oppkjøring av skiløype til Reinhornrennet, Trollhaugan – Godhøla, Beiarfjellet-Stabbursdalen bør innarbeide et direkte unntak i forskriften. Samtlige av disse løypene bør angis på kart som følger saken videre til sentrale myndigheter.
11. Kjøretrase til Jarbrufjell gård: Midtre Nordland nasjonalparkstyre registrerer at det er sprik i de forslagene som frammes fra FM og AU. I praksis gjelder dette kjøresporet/veien inn i til Jarbrufjell gård. Det viktigste her er å få avklart status for denne veien/kjøresporet.
12. Årejakt: Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener at åtejakt for jerv bør beskrives i forskrifta med henvisning til en helhetlig åtejaktplan.
13. Erstatningskrav: Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener høringsdokumentet er mangelfullt nå det gjelder erstatning. Private grunneiere i landskapsvernområdet bør få utbetalt erstatning dersom vernekategori endres.
14. Saltslikkestein: Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener at utlegging av saltslikkestein bør utredes i forhold til økologiske konsekvenser for sårbar høyfjellsnatur før man åpner opp for det i verneforskriften.
15. Trimkasser, geocacher, viltkamera og poster: Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener det er viktig nå som forskriftene skal oppdateres at «nye» elementer som trimkasser, trimposter, viltkamera og poster for geocaching behandles i forskriftene. Midtre Nordland Nasjonalparkstyre mener at for oppsetting av viltkamera som inngår i forvaltningsrelaterte problemstillinger bør det være et direkte hjemla unntak, mens »private» viltkamera bør være søknadspliktig. Utsetting av trimkasser/trimposter bør etter vår mening knyttes opp mot forvaltningsplan mens utlegging av geocachingposter bør være søknadspliktig.

Forslag til vedtak – Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana og Rødøy kommuner:

Nasjonalparkstyret støtter seg til Fylkesmannens forslag til nye grenser og opprettelsen av Melfjorden landskapsvernområde i forbindelse med utvidelse i Rødøy og Rana kommuner, med følgende kommentar:

- Forskrift for Blakkådalen naturreservat bør ha en dispensasjonsbestemmelse som åpner opp for uttak av lauvtrevirke til Skogstua (Statskog)

Bakgrunn

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble vernet 8. september 1989 etter daværende naturvernlov fra 1970. I 2009 ble naturvernloven erstattet med naturmangfoldloven som satte nye føringer for innhold i verneforskrift for verneområder.

I mai 2012 sendte Fylkesmannen i Nordland og Midtre Nordland nasjonalparkstyre ut oppstartsmelding for «Utarbeidelse av forvaltningsplan og oppdatering av verneforskrifter for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat, samt avslutning av verneplan utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rødøy og Rana kommuner».

Det ble oppnevnt et arbeidsutvalg for prosessen, som har deltatt på møter sammen med Fylkesmannen i Nordland. Midtre Nordland nasjonalparkstyre har hatt tre representanter i arbeidsutvalget.

I juli 2014 ble revisjonen av verneforskrift, skisse til forvaltningsplan og utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark sendt til faglig gjennomlesing i Miljødirektoratet. I disse dokumentene har både Fylkesmannen i Nordland og arbeidsutvalget kommet med forslag, og på enkelte punkter så har de kommet med ulike forslag som det bør tas stilling til.

Den 9. juni 2015 kom «Revisjon av vern – Saltfjellet Svartisen», «Verneplan utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark» og «Skisse til forvaltningsplan» ut på høring. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er høringspart i saken.

Sekretariatet skulle ønsket at denne saken ble behandlet i etterkant av folkemøtene som skal arrangeres i løpet av høsten, slik at vi hadde fått vurdert de muntlige innspillene som kan dukke opp på møtene.

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneplan utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, høringsdokument 2015

- Dokumentet omhandler høring av forslag til utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana og Rødøy kommuner. I dette ligger det også forslag om opprettelse av et nytt verneområde; Melfjorden landskapsvernområde og utvidelse av Blakkådalen naturreservat

Revisjon av vern – Saltfjellet-Svartisen – Høringsdokument revidering av vern tilknyttet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark – rapportnummer 2015/16

- Dokumentet omhandler revidering av verneforskriftene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, samt små grensejusteringer i forbindelse med jernbane, E6, Håvvamåhkke og Tømmerdalen.

Skisse til forvaltningsplan for de verna områdene knytta til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

- Dokumentet tar for seg forvaltningsutfordringer i alle de verna områdene, med de gamle verneforskriftene og de nye verneforskriftene. Det tar også høyde for at det foreligger flere ulike forslag til vernevedtak, og skal prøve å skissere hvilke forskjeller de ulike forslagene vil ha for forvaltninga. Dokumentet er kun ei skisse som skal følge med de to andre dokumentene. Endelig forvaltningsplan blir ferdigstilt når endelig vernevedtak er fattet av kongelig resolusjon.
- Det er ikke gjort store vurderinger med tanke på skisse til forvaltningsplan. Denne har vært behandlet tidligere av styret, og skal også slutføres av nasjonalparkstyret etter at verneforskriftene er ferdig revidert.

Vurdering

Verneplan utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Utvidelse i Rana og Rødøy var en av hovedårsakene til at verneplanprosessen kom i gang i 2008. Utgangspunktet var å innlemme elvene Bjøllåga og Tespa i verneplanen etter at vannkraftutbygging i disse elvene ble skrinlagt i St.meld.nr. 37 (2000-2001). Elvene ble ikke tatt med i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark eller Storlia naturreservat da disse verneområdene ble opprettet, for og senere ha anledning til å starte vasskraftutbygging. Disse elvestrengene innehar stor naturverdi og det vil være positivt for verneområdene at elvene også innlemmes av vernet. Det er også positivt å få Storlia naturreservat inn i en del av den «nye» Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, da det kan dempe konflikten med private grunneiere samtidig som at man kan bevare den verneverdige granskogen samt den rike bjørkeskogen.

Blakkådalen kan ikke innlemmes i parken på grunn av vassoverføringer til Storglomvatnet, som videre vil føre til redusert vannstand og vil regnes som et teknisk inngrep og utelukket for nasjonalparkstatus. Arbeidsutvalget ønsket likevel å se på muligheter for å innlemme Blakkådalen i nasjonalparken. Det er foreslått at eksisterende naturreservat nederst i Blakkådalen utvides opp dalen slik at hele «kilen» i Blakkådalen utgjør et sammenhengende verneområde sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Forslaget fra Fylkesmannen baserer seg også på å korrigere grensen for Blakkådalen naturreservat inn i dagens Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark som følge av to demninger øverst i dalen som i utgangspunktet ikke skal være i nasjonalpark, men som hadde kommet med som en feiltakelse i 1989. Vi støtter forslaget til Fylkesmannen om denne grensejusteringa, men ønsker å få med en dispensasjonsbestemmelse i verneforskriften for Blakkådalen naturreservat om at Statskog kan ta ut lauvtrevirke til Skogstua i Blakkådalen.

Fylkesmannen foreslår grensejustering for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark mot Austerdalsvatnet for å få med de store verneverdiene i vestenden av vatnet. Dette

området har viktig landskapsmessig og økologisk verdi som følge av at isen nylig har trukket seg tilbake (de siste tiårene). Området er dekt av naturtypen «Stor elveør» og er klassifisert som en svært viktig naturtypelokalitet. Sekretariatet for Midtre Nordland nasjonalparkstyre støtter Fylkesmannens forslag til ny grense i sør-vest enden av Austerdalsvatnet for å få med dette viktige landskapet.

I området vest for Austerdalsvatnet ved Melfjorden har Fylkesmannen og arbeidsutvalget to ulike forslag, til både utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og opprettelse av Melfjorden landskapsvernområde. Fylkesmannen foreslår utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark helt til kraftledningen som går fra Melfjordbotn over til Nordfjorden. Videre ønsker Fylkesmannen at hele området vest for denne kraftlinjen skal utgjøre Melfjorden landskapsvernområde.

Arbeidsutvalget ønsker at nasjonalparkgrensa skal gå fra Melfjordbotn rett nordover i retning Steintinden, og at Melfjorden landskapsvernområde kun skal gå langs kysten for å innlemme den viktige bjørkeskogen utover Melfjorden. Dette forslaget er begrunnet med at det vil være et avsatt areal i mellom disse to verneområdene som senere skal kunne utnyttes til vannkraftutbygging i nedbørsfeltet til Ytre og Indre Stelåga.

Begge forslagene tar med de viktige verneverdiene i bjørkeskogen langs fjorden og landskapet ved utløpet av Tverråga som også består av naturtypen «Stor elveør», samt fire viktige rasmark-lokaliteter nord for Storvatnet. Fylkesmannens forslag vil også innlemme en del kvartærgeologiske forekomster i området rundt Stelågvatnan. Fylkesmannen påpeker også at det er viktig for verneverdiene at man får et helhetlig vern fra fjord til fjell, og at de ville hatt hele området som nasjonalpark hadde det ikke vært for kraftlinja.

Sekretariatet til Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener det er verneverdiene som bør bestemme hvor grensene bør gå for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Melfjorden landskapsvernområde, og ikke mulige planer for vasskraftutbygging. Selv om nedbørsfeltet til Ytre og Indre Stelåga per i dag ikke har noen godt kjente verneverdier, er det likevel viktig for å gi et helhetlig vern, hvor de økologiske og biologiske funksjonene er intakt. Store deler av Fylkesmannens forslag til Melfjorden landskapsvernområde er per i dag inngrepsfrie naturområder (INON, 1-3 km fra nærmeste inngrep), og det vil være en svakhet for verneområdene at en utbygging midt i mellom vil påvirke det inngrepsfrie særpreget. Det vil også skape aronderingsmessige utfordringer på sikt Midtre Nordland nasjonalparkstyre støtter Fylkesmannens grenseforslag både med tanke på Melfjorden landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Revisjon av vern (punktene til vurdering følger vedtaksnummerering)

1. Utvidelse av Hávvamåhkke: Gjennom denne marginale utvidelsen får man både sikret en naturtypelokalitet med verdi A, viktige botaniske forekomster og man får ivaretatt den største kjente dobbeltbekkasinleiken i fylket på nordsiden av Saltfjellet. Dobbeltbekkasin er på den norske rødlista klassifisert som NT (nær truet) og pr dato er det kjent kun tre leiker i fylket nord for Saltfjellet (en i Østerdalen LVO, en i Valnesfjord utenfor verna område og denne på Hávvamåhkke).

2. Vei (E6) og jernbane vurderes som vesentlige samfunnsinteresser og erfaring viser det blir gitt dispensasjoner for alle omsøkte tiltak i tilknytning til veien/jernbanen. Ingen spesifikke kjente verneverdier tas ut ved dette forslaget. Derfor mener vi at det er riktig at man her innfører en forenkling av forvaltningen.
3. Fylkesmannen foreslår at Saltfjellet LVO, Gåsvatnan LVO Storlia NR og Semska-Stødi NR beholder sine nåværende avgrensinger og at disse innlemmes i en stor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Verneverdiene i Dypen NR er spesielle, men vi mener at disse kan ivaretas i en nasjonalpark på samme måte som verdiene i Storlia og Semska-Stødi NR. Arbeidsutvalget foreslår at Semska-Stødi naturreservat innlemmes i Saltfjellet LVO og at dette sammen med Gåsvatnan LVO skal beholde verneformen landskapsvernområde. Dersom man får etablert biotopvern i disse landskapsvernområdene vil man kunne ivareta verneverdiene, men man oppnår ingen forenkling og området status vil fortsatt være landskapsvern. Utenlandske tilreisende og andre turister søker nasjonalparker og det er viktig at området har en slik status dersom arbeidet med verdiskaping skal få størst mulig gevinst til lokalsamfunnet. Gjennom landskapsvern uten biotopvern får man verken sikret de store verneverdiene i landskapsvernområdene (trua arter/Fjellrev i Saltfjellet LVO og botaniske/ornitologiske verdier i Gåsvatnan LVO) og de ornitologiske verneverdiene i Semska/Stødi NR. At man her endrer et naturreservat til landskapsvern, mener vi også er i strid med nasjonal vernepolitikk
4. Naturmangfoldloven åpner for at nasjonalparker nå også kan etableres på privat grunn og det er da verneverdier som avgjør om et område skal vernes. Da Gåsvatnan LVO ble etablert var dette begrunna ut fra store verneverdier i området. Det var både verdier knytt til skog og karstformasjoner. Som dokumentert av Fylkesmannen var dette kjent både for direktorat og departement. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er kjent med at det har vært et ønske fra de private grunneierne om å få tatt sine areal ut av vernet areal. Vi mener det ikke er riktig å drive «hestehandel» med verneverdier og mener at verneverdiene her må tillegges størst vekt, jfr. vårt innspill i forhold til erstatning.
5. Utvidelse av bygninger: Nasjonalparker er nasjonale/internasjonale verdier og de må behandles helhetlig. Dersom dette skal overlates til kommunene kan det lett oppstå forskjell fra kommune til kommune.
6. Mobilmaster: Det bør lages en helhetlig plan for dette og dette må i forskriften knyttes opp mot forvaltningsplanen som er nasjonalparkstyrets ansvar.

7. Skjøtsel av slåttemark: Nasjonalparkstyret registrer at det årlig brukes store midler til å skjøtte innmarka på Bredek og estetisk skjøtsel rund Granneset og Stormdalsgården. Av disse tre slåttemarkene er det kun slåttemarkene rundt Bredek at det er verneverdige naturverdier. Slåttene rundt Stormdalshei og Granneset blir per i dag gjennomført av estetiske årsaker, men Midtre Nordland nasjonalparkstyre er med på å bevilge penger også til disse prosjektene.
8. Hogst av ved tilknyttet reindrift: I forskriften bør det åpnes opp for at reindriffta unntas søknadsplikt for å ta ut brensel til hytter i verneområdene, men at dette knyttes opp til forvaltningsplan som bør konkretisere hvor det kan tas ut brensel til hytter.
9. Motorbåt reindrift: Det er en fordel for verneverdier at reindriffta bruker motorbåt fremfor barmarkskjøretøy. Forvaltningsmyndigheten er derfor positiv til at reindriffta selv har foreslått å åpne opp for å bruke motorkjøretøy.
10. Opparbeidete skiløyper: I dag trækkes det flere skiløyper i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark / Gåsvatnan landskapsvernområde. I dag er blant annet skiløype til Reinhornrennet søknadspliktig, men forvaltningsmyndigheten ser at det kunne vært en stor forenkling for arrangør å slippe å søke om tillatelse, spesielt da det kan komme værprognoser som gjør det vanskelig å forutse når skirennet skal arrangeres. I tillegg blir det tråkket skiløyper på traseene Trollhaugan – Godhøla (Skjevifjell) og Beiarfjell – Stabbursdalen. Disse skiløypene har liten negativ virkning på verneverdier, men har stor positiv verdi sett opp mot folkehelse. «Elitegruppe trening» kan nå foregå etter traseen for gammelveien over Saltfjellet.
11. Vei til Jarbrufjell gård: I arbeidet med ny forskrift må det bestemmes hvilken klassifisering veien til Jarbrufjell gård skal ha for fremtidig forvaltning. Per i dag regnes den av mange som en traktorvei, mens for noen som kjørespor. Dette vil ha stor betydning for bruken av veien. Dersom veien vurderes som traktorvei må kjøring knyttet til landbruk tillates, mens det må regnes som motorferdsel i utmark dersom det vurderes som et kjørespor.
12. I Forvaltningsplanen for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark bør det lages en helhetlig plan for åtejakt etter jerv. Prosjekt Utmark kan få ansvar for å lage utkast til en plan som optimaliserer jakta samtidig som den motoriserte ferdsele minimaliseres. Denne åtejaktplanen bør inngå som et innspill til forvaltningmyndighetens forvaltningsplan. Det er ønskelig at man får en slik plan for alle områdene som Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet til.

13. Da det har skjedd endringer i erstatningsordningene for hvilke verneområdetyper det skal betales erstatning for, mener Midtre Nordland nasjonalparkstyre at for de områdene som nå endres fra landskapsvern til nasjonalpark bør grunneierne få tatt opp erstatningssaken på nytt. For de områdene som endres fra naturreservat til nasjonalpark bør erstatningsoppgjørene være endelig avslutta da det ikke har skjedd noen endring i erstatningsreglene for disse verneområdetypene.
14. Det er vanlig å legge ut saltslikkestein for sau i Gåsvatnan LVO og Storlia NR og for elg foregår det også andre steder (Bjøllådalen). Når man nå foreslår at Gåsvatnan LVO skal inngå i en stor nasjonalpark bør det vurderes om det er en aktivitet som fortsatt kan foregå med tanke på inngrepets omfang. Savner her en betenkning på dette i forhold til økologiske konsekvenser for sårbar fjellvegetasjon. Tiltaket bør være søknadspliktig. Utkjøring av saltslikkestein mener vi forvaltningsmyndigheten må kunne gi tillatelse til på vinterføre. Når det uansett søkes om uttransportering av saltslikkestein bør det ikke være noe i veien med å angi hvor steinene skal plasseres. På en slik måte får forvaltningsmyndigheten innsikt i plassering av stein, samtidig som at det ikke medfører veldig mye ekstra «byråkrati» for tiltakshaver.
15. Trimkasser, geocacher, viltkamera og poster: Det dukker stadig opp nye aktiviteter som foregår i naturen og noen av disse medfører fysiske innretninger/inngrep. Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener det er viktig nå som forskriftene skal oppdateres at trimkasser, trimposter, viltkamera og poster for geocaching behandles i forskriftene. Krever oppsetting av disse, dispensasjon fra forskrift og skal det her være totalforbud, noe forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til eller være direkte unntatt. Midtre Nordland Nasjonalparkstyre mener at for oppsetting av viltkamera som inngår i forvaltningsrelaterte problemstillinger bør det være et direkte hjemla unntak, mens »private» viltkamera bør være søknadspliktig. Utsetting av trimkasser/trimposter bør etter vår mening knyttes opp mot forvaltningsplan mens utlegging av geocachingposter bør være søknadspliktig.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland Moloveien 10 8002 BODØ

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

1. Verneplan utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, høringsdokument 2015
2. Revisjon av vern – Saltfjellet-Svartisen – Høringsdokument revidering av vern tilknyttet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark – rapportnummer 2015/16
3. Skisse til forvaltningsplan for de verna områdene knytta til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Arkivsaksnr: 2015/5170-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 11.08.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	35/2015	27.08.2015

Høring - Utkast til Distriktsplan Hestmannen/Strandtinden reinbeitedistrikt - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret stiller seg positiv til mye av innholdet i distriktsplanen, men foreslår at behov for fremtidige gjerder utdypes (størrelse, omfang, tidsperiode), samt en konkretisering av omfanget (antall kjøretøy) på de oppnevnte kjøretraseene. Distriktsplanen kan også være mer tydelig på hvilke tiltak som er søknadspliktig og hva som er unntatt fra søknadsplikt i henhold til verneforskriftene.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre mottok distriktsplan til Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt 2015 – 2019 på høring 18. juli 2015.

På grunn av ferieavvikling har det ikke blitt avholdt møter med distriktet. Det er ønskelig fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre sin side at et slikt møte finner sted.

Vurdering

Sekretariatet synes det er positivt at det kommer på plass distriktsplaner for reinbeitedistriktene. Distriktsplanen beskriver aktiviteten til distriktet; distriktsgrense, administrative forhold og organisering, beitebruk, årstidsbeiter, reintall og produksjon, reindriftsanlegg, motorisert ferdsel, barmarkskjøretøy, inngrep og forstyrrelser, naturvernområder, motorferdsel i naturvernområder og forhold til tilgrensende reindrift.

Innholdet er nyttig for forvaltningsmyndigheten å ha oversikt over. Planen beskriver godt hvordan Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt utøver sin virksomhet.

Barmarkskjøring:

Dagens forskrift og forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har ikke åpnet for barmarkskjøring i nasjonalparken. Barmarkskjøring må derfor omsøkes og behandles etter naturmangfoldlovens § 48. Parallelt med høring på distriktsplan er det også høring på nye forskrifter for nasjonalparken, samt opprettelse av Melfjorden landskapsvernområde. Barmarkskjøring vil mest sannsynlig bli innlemmet i den nye forskriften som et søknadspliktig tiltak. Forvaltningsmyndigheten skal på bakgrunn av distriktsplanen kunne gi dispensasjoner til barmarkskjøring. Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt har laget en oversiktlig liste over aktuelle traseer og datoer for kjøring, både innenfor og utenfor verneområdene, men er litt diffuse på hvor stort omfang det vil bli kjørt på de ulike traseene. Her ønsker vernemyndigheten et anslag på antall kjøretøy. I utgangspunktet er det få av disse traseene som berører Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, men ved en evt. utvidelse mot sør-vest vil flere av traseene ligge innenfor verneområdet.

Vi oppfordrer reinbeitedistriktet til å ta del i høringen om revisjon av vernet, slik at disse opplysningene om kjøretraseer også kommer med i verneplanarbeidet.

Snøskuter:

Bruk av snøskuter er ikke søknadspliktig

Gjerder:

Hestmannen/Strandtinden reinbeitedistrikt ser for seg et fremtidig behov for merkegjerde på Melfjordloftan i Rødøy kommune og på Glomdalstind i Rana kommune. Førstnevnte kan befinne seg innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark etter at revisjonen er fullført. Merkegjerde på Glomdalstind vil ligge innenfor nasjonalparken slik grensa er satt i dag. Forvaltningsmyndigheten ønsker å poengtere at slike gjerder er etter dagens forskrift søknadspliktige. Gjerder som skal stå lengre enn én sesong vil mest sannsynlig være søknadspliktig når den nye verneforskriften er ferdig behandlet. Gjerder som skal stå under én sesong vil ikke være søknadspliktig etter ny forskrift.

Hytter:

Ingen av de nevnte hyttene ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, men hytta på Melfjordloftan i Rødøy kommune kan komme innenfor den nye nasjonalparkgrensa etter revidering/utvidelse.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	36/2015	27.08.2015

Søknad om tillatelse til utlegging og motorisert transport av åte og bruk av viltkamera - Prosjekt utmark

Forslag til vedtak

Vedtak 1

Prosjekt Utmark v/Bergfall rovviltlag gis dispensasjon fra vernebestemmelsene for Junkerdal nasjonalpark, § 3, pkt. 1.1 for utlegging av åte samt montering av viltkamera i forbindelse med lisensfelling av jerv. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 (jf § 77 i samme lov og § 4 i verneforskriften for nasjonalparken).

Dispensasjonene gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonene gjelder i perioden 10.september 2015 – 15.februar 2016.
 - Før utlegging av åte og oppsetting av viltkamera skal det være inngått avtale med eier om bruk av den aktuelle jakthytta. Avtalen sendes til sekretariatet for Midtre Nordland nasjonalparkstyre.
 - Åte og kamera skal plasseres ved hytte angitt på vedlagt kart.
- For utlegging av åte gjelder:
- Det skal kun legges ut åte når det er åpnet for jakt på jerv.
 - Åte skal legges slik at det er mest mulig skjult for eventuelt ferdseil i området
 - Det skal kun legges ut åte; tilsvarende et helt kadaver, på en plass, og ikke mer enn 4 hele kadaver i løpet av sesongen.
 - Etter at dispensasjonsperioden er utløpt skal åteplassen ryddes og større rester av åtet fjernes fra området.
- For oppsetting av viltkamera gjelder:
- Dispensasjonen gjelder for et (1) viltkamera ved åteplassen, samt eventuell skilting.
 - Ved oppsetting av viltkameraet skal det ikke gjøres inngrep på lokaliteten slik som rydding av trær og kratt.
 - Etter at dispensasjonsperioden er utløpt skal kamera og eventuelle festeanordninger, samt skilt tas ned og fjernes fra området.

Vedtak 2

Prosjekt Utmark v/Bergfall rovviltlag gis med dette dispensasjon fra vernebestemmelsene for Junkerdal nasjonalpark, § 3, pkt. 6.1 for innkjøring av åte ved transport til hytta som leies i forbindelse med åtejakten på jerv. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 (jf § 77 i samme lov og § 4 i verneforskriften for nasjonalparken).

Dispensasjonene gis på følgende vilkår:

- Det skal foreligge avtale med eier av den aktuelle jakthytta om at dispensasjon

- for motorisert transport opp til hytta skal kunne benyttes til transport av åte.
- Dispensasjon gis for å transportere åte med de innvilgede turene for transport av utstyr og materiell opp til hytta gitt i dispensasjon av 20.03.2015 til hytteeier Erik Hugås.
- Inntransport av åte skal kun skje når det er åpnet for lisensjakt på jerv.
- Dispensasjonen gjelder fra det er tilstrekkelig snø til at kjøring kan foregå uten å skade vegetasjonen og fram til 15.02.2016.
- All kjøring utenom angitte formål og løype inntegnet på kart er forbudt.
- I november, desember, januar og februar gjelder dispensasjonen mellom 07.00 og 23.00.
- Langfredag og 1. påskedag er skuterfrie dager.
- Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne.
- Før hver transport skal det meldes fra til Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen, tlf. 93423318
- Denne dispensasjonen pluss dispensasjon av 20.03.2015 for transport til aktuelle hytte, kart med inntegnet trase og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll.

Bakgrunn

I brev av 05.06.2015 søker Prosjekt Utmark om tillatelse til utlegging og transport av åte med snøscooter, samt oppsetting av viltkamera ved åteplass i Dorro-området innenfor Junkerdal nasjonalpark, søknad med kart vedlagt. Bergfall rovviltlag er innlemmet i prosjektet «Bedre jervejakt i Nordland», og Prosjekt Utmark søker på vegne av rovviltlaget. Prosjektet har som målsetting å effektivisere lisensjakt på jerv i Nordland. Åteplassen ligger i tilknytning til ei hytte som jaktlaget benytter i forbindelse med jakta, hytta tilhører Erik Hugås og Kirstin Haldorsen, Sulitjelma. Hytteeierne fikk innvilget dispensasjon for motorisert transport opp til hytta den 20.03.2015.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Junkerdal nasjonalpark, jf §6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Formålet med vernet er:

- Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.
- Iveretakelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 «Vern mot inngrep i landskapet» er det et generelt forbud mot alle inngrep innenfor Junkerdal nasjonalpark:

Alt dyreliv er vernet i nasjonalparken, jf. § 3 pkt. 3.1, bestemmelsen er imidlertid ikke til hinder for jakt og fangst etter lov om viltet, jf. § 3 pkt. 3.2.

Verneforskriftens § 3 pkt. 6 Motorferdsel setter et generelt motorferdselsforbud i nasjonalparken, jf. pkt. 6.1; «*Motorferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 m*».

I forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalparken under «Retningslinjer for forvaltningen» i kap. 4.3.5 Motorferdsel, s.47, er utkjøring av åte behandlet:

«Forvaltning av rovvilt skal være lik innenfor og utenfor verneområdene i Nordland. Lisensjakt på jerv er et prioritert tiltak i rovviltforvaltningen, og ved utlegging av åte vil det kunne oppstå behov for motorisert transport. Verneforskriften gir ikke åpning for dette.

For å få en mest mulig effektiv åtejakt, er det pekt på viktigheten av få, men gode åteplasser. Statens naturoppsyn, Nordland JFF, berørte kommuner og Fylkesmannen har derfor i samarbeid pekt ut åteplasser. Ingen av åteplassene ligger innenfor Junkerdal nasjonalpark pr. i dag (2006/2007), men det kan endres over tid.

- Utkjøring av åte til utpekte plasser skal gjøres av Statens naturoppsyn eller Statskog Fjelltjenesten, primært i sammenheng med andre oppdrag. Åtets størrelse er avgjørende ved vurdering av behov for motorisert transport.*
- Det gis ikke tillatelse til utkjøring av åte til plasser som fra forvaltningen ikke er pekt ut til dette.»*

Verneforskriften har ingen hjemmel for utkjøring og utlegging av åte, eller oppsetting av viltkamera. I henhold til naturmangfoldlovens § 48 (Dispensasjon fra vernevedtak) kan allikevel forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I veileder M106 – 2014 «Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter» som omhandler behandling av saker etter naturmangfoldloven § 48 står det imidlertid:
Dersom søknad om dispensasjon etter § 48 første alternativ gjelder gjentatte aktiviteter, bør forskriftsending vurderes.

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal søknaden også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Dette går særlig på kunnskapsgrunnet, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Vurdering

Utlegging av åte, samt oppsetting av viltkamera inntil åteplassen, med krav om merking og skilting i følge bestemmelser fra datatilsynet, vil i henhold til verneforskriftens § 3 «Vern mot inngrep i landskapet» pkt. 1.1 defineres som et nytt inngrep i landskapet og krav om dispensasjon fra verneforskriften for nasjonalparken.

For jakt i området gjelder villloven og etablering av åteplasser for jakt på rovvilt er en vanlig og akseptert jaktform i regionen. Rovdyrforvaltningen skal også være tilnærmet lik innenfor verneområder som utenfor. Lokaliseringen av disse plassene, samt installasjoner og motorisert aktivitet i forbindelse med denne jakta skal imidlertid reguleres strengt innenfor nasjonalparken slik at denne aktiviteten ikke går utover verneverdiene i området.

Det er ikke gjort noen ny samlet vurdering i de seinere år av åteplasser for jervjakt innenfor Junkerdal nasjonalpark. Pr. i dag er det heller ingen sentrale forskrifter eller samlet plan for dette hos rovviltforvaltningen i Nordland. Lokaliteten for åteplassen ligger ca. 900 m innenfor grensa til nasjonalparken, men det skulle i dette området være mulig å legge åtet på en lokalitet utenfor grensa.

Bergfall rovviltlag er innlemmet i prosjektet «Bedre jervjakt i Nordland» som er finansiert gjennom midler tildelt av Rovviltnemda i Nordland. Prosjektet har som målsetting å effektivisere lisensjakta på jerv i Nordland, denne jakta et viktig virkemiddel i dagens rovviltforvaltning. Prosjekt Utmark administrerer og koordinerer åtejakta på jerv, åteplassen må derfor anses som en av godkjente plasser i Nordland.

Verneforskriften har ingen hjemmel for utkjøring og utlegging av åte for jakt, eller oppsetting av viltkamera med skilt, en eventuell dispensasjon for disse formålene må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven, § 48 som sier at

forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig,

Viser også til forvaltningsplanen hvor det står at det ikke gis tillatelse til utkjøring av åte til plasser som fra forvaltningen ikke er pekt ut til dette.

Det finnes mange eksempler på at "lovlige" tiltak, gjennomført over en rekke år, samlet innebærer uheldige endringer av landskapet eller verneverdiene. Det er ikke ønskelig at verneformålet svekkes ved en bit-for-bit-forvaltning, mange mindre inngrep kan i sum få store konsekvenser for verneformålet. Før tillatelse til tiltakene skal det gjøres en grundig vurdering av konsekvenser på kort og lang sikt.

En del av verneformålet for Junkerdal nasjonalpark er å sikre det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, og spesielt viktig er det unike plantelivet med flere sjeldne og sårbare plantearter.

Utlekking av åte i et område i form av deler av døde dyr medfører økt tilføring av organisk materiale. Denne gjødslingseffekten kan gjøre forholdene ugunstige for noen arter, mens det vil fremme vekst av andre. Jevnlig tilførsel av mye organisk materiale kan bety en endring av vegetasjonen i området. På lokaliteter med spesielt viktig og sårbar vegetasjon kan utlegging av organisk materiale i større mengder medføre skade på verneverdiene i området. Vegetasjonen på den aktuelle åteplassen består for det meste av dvergbjørk og vier, og ved sjekk av naturbasen er det ikke registrerte noen sårbare eller rødlistede arter eller naturtyper i området. Utlekking av åte og plassering av et viltkamera i det aktuelle området vurderes derfor ikke å påvirke mulige sårbare arter i området i nevneverdig grad.

Tiltakene er vurdert opp mot føre-var-prinsippet i forhold til naturmiljøet for å begrense belastningen på miljøet og naturgrunnlaget i området. Det er derfor satt vilkår med en begrensning på tidsrom, mengde og gjennomføring for utlegging av åte og oppsetting av viltkamera.

Slike åteplasser tiltrekker seg andre arter som kråkefugl og rødv, noe som igjen kan få konsekvenser for andre arter i området, bl.a. fuglefaunen. Konsentrasjonen av mange individer på et avgrenset areal kan også ha betydning for overføring av sykdom, parasittbelastning etc. som igjen kan ha betydelige negative konsekvenser for en rekke arter. Det er derfor ikke ønskelig med foring av åteplassen utover perioden september – februar. Jaktperioden for jerv går fra 10.september til 15.februar, utenom hekke- og yngleperioden for dyre- og fuglelivet i området og i en periode hvor de fleste fuglearter har trekt ut av området.

Bruk av viltkamera er et viktig hjelpemiddel for å oppnå en effektiv felling av jerv, og oppsetting av kameraet på denne lokaliteten burde kunne gjøres uten inngrep i terrenget og vegetasjonen slik at ikke eventuelle verneverdier skades.

Nasjonalparken skal også stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep. Utlekking av åte, samt oppsetting av viltkamera med skilt kan forringe opplevelsen av naturen og landskapet for turgåer i området. Den aktuelle lokaliteten for plassering av åte ligger ca. 900 m innenfor grensa til parken, nedenfor ei lita hytte. Hytta benyttes i forbindelse med jakta, da tilgang på husvære er nødvendig for å få en effektiv jakt. Ei merket turistforeningsløype går ca. 50 m ovenfor hytta, men denne traseen benyttes mest sommerstid, på høsten – vinteren er det liten ferdselen langs denne traseen. En finner derfor at utlegging av åte i liten grad vil gå ut over verneformålet.

Disse tiltakene med satte vilkår, vurderes heller ikke sammen med andre lovlige tiltak i området til å medføre for stor samlet belastning på økosystemet.

Motorisert transport

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet, og kan komme i konflikt med følgende

punkter i verneformålet:

- skade eller slitasje på naturmangfoldet og vegetasjonen i området.
- forstyrrelser i forhold til naturopplevelsen og forstyrrelse i forhold til rein.

Verneforskriften åpner imidlertid for å gi tillatelse til motorisert transport av varer, materialer og ved til hytter innenfor nasjonalparken. Et svært begrenset antall turer på snøføre med snøscooter i den aktuelle tidsperioden vil i liten grad virke negativt på verneverdiene i området. Forvaltningsplanen for nasjonalparken omtaler utkjøring av åte i forbindelse med åtejakt, her står det at åtets størrelse er avgjørende ved vurdering av behov for motorisert transport, og det gis ikke tillatelse til utkjøring av åte til plasser som fra forvaltningen ikke er pekt ut til dette. Forvaltningsplanen sier videre at utkjøring av åte skal utføres av naturoppsynet for nasjonalparken i forbindelse med annet arbeid i området.

Åteplassen ligger ca. 900 m innenfor grensen til nasjonalparken, og terrenget er lett tilgjengelig. Hytta som skal brukes i forbindelse med jakta ligger 60 - 70 m fra åteplassen. Det er allerede innvilget dispensasjon for inntil 6 – seks turer til eier av hytta, og hytteeier har stilt seg velvillig til at noen av disse turene kan benyttes til transport av åte. I henhold til føre-var prinsippet er det et mål for forvaltningen av nasjonalparken å begrense den motoriserte ferdseien innenfor nasjonalparken mest mulig og det er ikke ønskelig med mer motorisert transport inn i området enn de turer det allerede er åpnet opp for.

Det settes derfor vilkår om at jaktlaget inngår avtale med hytteeier om å benytte en del av de innvilgede turene inn til hytta til transport av åte, eller får leilighetsskyss ved annen transport opp til hytta. At de innvilgede seks turene for transport av varer og utstyr til den aktuelle hytta også kan benyttes til transport av åte til åteplassen vurderer en til ikke å gå utover verneformål eller verneverdier i området.

De gitte begrensninger i antall turer og begrensninger i kjøretid i løpet av døgnet, samt det spesielle vilkåret i forhold til rein vil være med på å redusere eventuelle konflikter i forhold til naturopplevelsen og forstyrrelse av rein.

Det søkes om dispensasjon for tre år fram til og med lisensfelleringsperioden 2017/18. I følge hytteeier er det imidlertid usikkert om den aktuelle hytta kan benyttes som jakthytte etter 2016, utlegging av slakteavfall og deler av kadaver 60 – 70 m bortenfor ei hytte vil være til sjenanse for bruk av hytta.

Behandling av tiltak etter den såkalte unntaksparagrafen, naturmangfoldlovens § 48, skal behandles strengt, og bør vurderes på nytt i hvert enkelt tilfelle. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltaks om ikke kunne forutses på vernetidspunktet eller spesielle / særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet, ved gjentatte aktiviteter bør forskriftsendring vurderes. En flerårig dispensasjon er i strid med retningslinjer gitt i rundskriv M106 – 2014 fra Miljødirektoratet for behandling av saker etter § 48.

Det skal heller ikke gis dispensasjon til tiltak som kan gjennomføres utenfor det vernede området, noe som skulle være mulig i dette tilfellet.

Konklusjon

Utkjøring og utlegging av åte og oppsetting av viltkamera, med de begrensninger som er gitt i antall, sted og tid, vurderes ikke til å være i strid med formålet med vernet av Junkerdal nasjonalpark. Med unntak av felling av jerv vurderes det omsøkte tiltaket i dette omfanget heller ikke til å skade naturmangfoldet eller verneverdiene i nevneverdig grad. Da en dispensasjon over flere år krever en forskriftsendring i henhold til rundskriv M106 – 2014 fra Miljødirektoratet gir derfor nasjonalparkstyret tillatelse til omsøkte tiltak kun for en lisensfelleringsperiode, sesongen 2015 / 2016.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret forutsetter at nødvendige skiftelige tillatelser for utlegging av åte og oppsetting av viltkamera foreligger. Styret gjør også oppmerksom på at nødvendig

dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark og vassdrag må innhentes fra kommunen. Motorferdselloven setter også krav om at det må innhentes tillatelse fra grunneier.

Klageadgang:

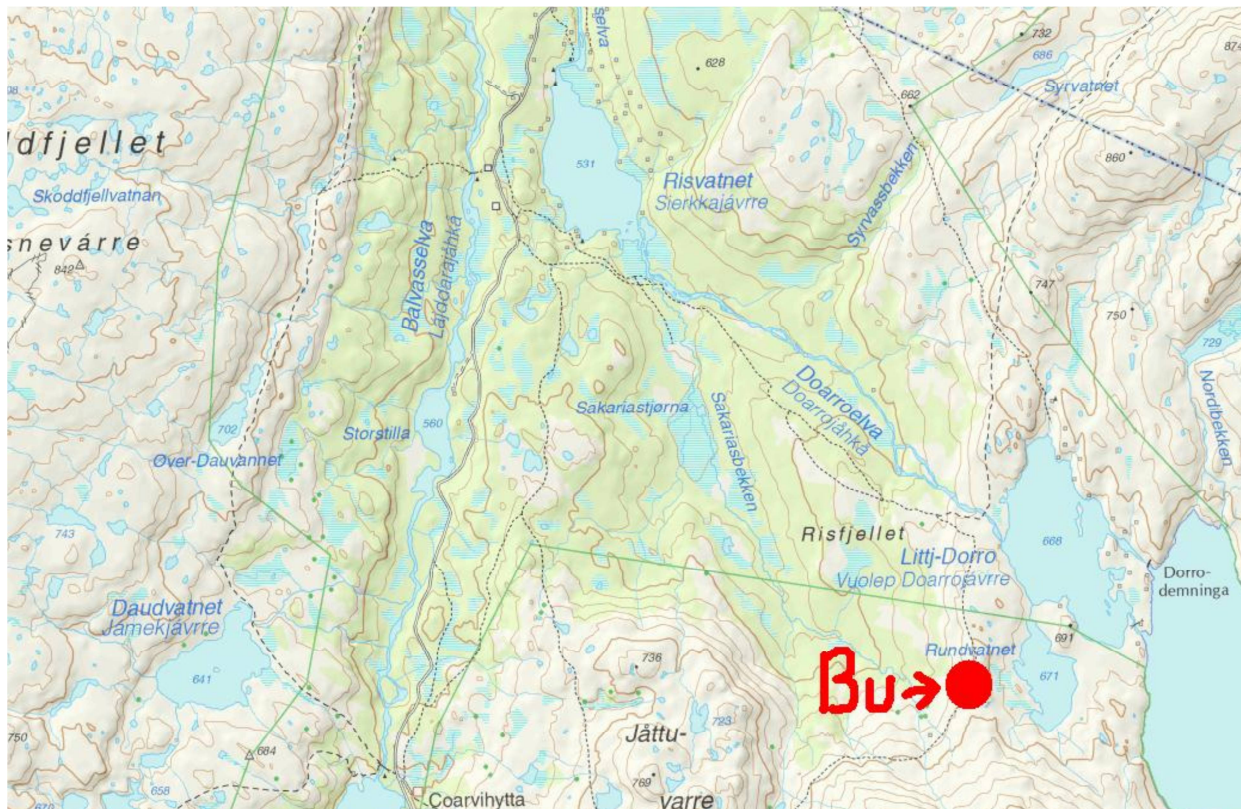
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Bergfall rovviltlag v/Raymond Osbakk			
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Lofftjellveien 7	8602	Mo i Rana
Prosjekt utmark for Bergfall Rovviltlag	Moloveien 10	8002	BODØ
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven

Arkivsaksnr: 2015/1827-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 12.07.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	37/2015	27.08.2015

Informasjon om våre verneområder. Hvem har ansvar for hva.

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar den framlagte informasjonen til orientering. Sekretariatet videresender denne til aktuelle samarbeidsparter og sammenstiller eventuelle tilbakemeldingene innen 01.01.2016.

Bakgrunn

Viser til AU-møte 23.02.2015. Under sak 4/2015 Eventuelt fikk sekretariatet ansvar for å presentere en «informasjonsstrategi» på styremøtet i august.

På bakgrunn av diskusjon på møtet og andre aktuelle problemstillinger (samhandling mellom Nordland nasjonalparksenter og Midtre Nordland nasjonalparkstyre) tolket vi dette oppdraget slik at AU ønsket en oversikt over hvilke informasjonstiltak som skal/kan iverksettes for aktuelle verneområder, og hvem som er ansvarlig for hva, med spesielt fokus på hvilke informasjonstiltak Midtre Nordland nasjonalparkstyre som forvaltningsmyndighet, har ansvaret for.

Viser også til styresak i Midtre Nordland nasjonalparkstyre (75/2012) 04.09.2012.

Styret vedtok der at AU gis ansvar for å bearbeide styrets innspill slik at informasjon- og mediestrategien kan vedtas endelig av styret 6. desember 2012.

Ved gjennomgang av styredokumentet fra 6. desember 2012 kan ingen slik sak gjenfinnes.

Grunnlaget for avgjørelsen

Følgende aktører innen nasjonalparkforvaltningen har informasjon som tema i sine arbeidsoppgaver.

- Miljødirektoratet
- Midtre Nordland nasjonalpark styre/Forvaltningsmyndighet
- Nordland nasjonalparksenter
- Oppsynet ved Fjelltjenesten i Nordland

I vernehåndboka er følgende om informasjon behandlet: Skilt, merking, informasjonsplakater og brosjyrer, Aviser, radio og fjernsyn, Naturinformasjonssentere og verneområder på internett

I nyeste vedtekter for nasjonalparkstyret og nyeste stillingsinstruks for forvalterne nasjonalparkstyre omtales informasjon på følgende måte:

Vedtekter: Kapittel 8.4:

«Styret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene.

Som forvaltningsmyndighet skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkevarestrategi.»

Stillingsbeskrivelse: Punkt 2.4: Grensemerking

«Førstegangsmerking utføres av Jordskifteverket på oppdrag fra forvalter. Forvalteren skal sammen med styret videreføre arbeidet med merking og skal om nødvendig iverksette ny grensemerking og vedlikehold av eksisterende merking i verneområdene.»

I dokumentet «Policy og retningslinjer for miljøforvaltningens samarbeid med nasjonalparksentrene» vedlegg 3 gis en presentasjon av ansvarsfordeling – informasjon om nasjonalparker og store verneområder

«Vedlegg 3

Ansvarsfordeling – informasjon om nasjonalparker og store verneområder

Her omtales kort ansvar og oppgaver når det gjelder informasjon i tilknytning til nasjonalparker og verneområder.

Samarbeid mellom aktørene når det gjelder utvikling av tiltak, kvalitetssikring mm er hensiktsmessig og ønskelig.

Nasjonalparksentrene

- Driver formidling og informasjon om natur-, kultur- og opplevelsesverdier i nasjonalparken og tilleggende områder til bred allmennhet (både lokalbefolkning og tilreisende)
- Gjennom utstilling og informasjon og evt aktiviteter/naturveiledning skal senteret stimulere til å ta nasjonalparken og naturen for øvrig i bruk til miljøvennlig friluftsliv

Miljøverndepartementet

- Overordnet, koordinerende rolle. Politisk styrende.
- Deltar ikke i informasjonsarbeidet i verneområdene, unntatt ved markeringer som åpning av nasjonalparker o.l

Direktoratet for naturforvaltning (DN)

- Ansvarlig for grafisk profil i tilknytning til informasjonssog veiledningsmateriell om nasjonalparkene
- Produserer brosjyrer for nasjonalparkene og tilbyr oppdatert informasjon om nasjonalparkene på internett (www.dirnat.no)
- Godkjenner forvaltningsplaner for store verneområder
- Ansvarlig for oppfølging av nasjonalparksentrene inkl autorisasjon, forvaltning av tilskuddspost m m

Statens naturoppsyn

- Informasjon i felt til brukerne av verneområdene ved personlig kontakt (om naturkvaliteter og forekomster i

- områdene, utdyping av verneforskrifter og lovverk)
- Praktisk vedlikehold av skilt og informasjonstavler i felt og oppsetting av nytt materiell etter avtale med forvaltningsmyndigheten
 - Koordinerer bruken av tiltaksmidlene for verneområdene på eget budsjett
 - Kjøp av oppsynstjenester fra Statskog, fjellstyrer og bygdeallmenninger. Dette gjelder informasjon og oppsyn i felt, gjennomføring av informasjon og skjøtsels- og tilretteleggingstiltak i verneområder

Forvaltningsmyndigheten

(vanligvis Fylkesmannen (FM), i enkelte tilfeller kommuner og lokal forvaltning)

- Ansvarlig for informasjonsarbeid og informasjonsstrategi for hvert enkelt verneområde, inkl. skilting, merking og oppsetting av tavler
- Gjennomføring av ulike informasjonstiltak
- Ansvarlig for å melde inn behov for midler til informasjonstiltak
- Samarbeider med nasjonalparksentrene om informasjonsaktiviteter, herunder kvalitetssikring

Andre aktører

Det er også andre aktører som driver informasjonsvirksomhet i tilknytning til nasjonalparker og verneområder. Dette gjelder bl a frivillige organisasjoner, turistkontor og reiselivsbedrifter som informerer om nasjonalparker og verneområder gjennom naturveiledning, trykksaker, internett med mer. Statskog Fjelltjenesten, fjellstyrer, bygdeallmenninger m fl driver i tillegg informasjonsarbeid i kraft av sin grunneierrolle i nasjonalparker og verneområder.»

Vurdering

Temaet kan virke uoversiktlig med mange arbeidsoppgaver og flere aktører. Har derfor prøvd å presentere noen klare konklusjoner.

Konklusjon

ANSVAR FOR INFORMASJON

NATUROPPSYNET/Fjelltjenesten i Nordland.

- Vedlikehold grensemerker, løveskilt og informasjonstavler
- Muntlig informasjon til besøkende i forbindelse med oppsyn
- Bidra til infotavler, nasjonalparkbrosjyrer og Gagarin-prosjektet

NORDLAND NASJONALPARKSENTER

- Besvar henvendelser fra publikum
- Utarbeide, vedlikeholde og oppdatere utstilling på Nordland nasjonalparksenter
- Informere om nasjonalparkene i forbindelse med omvisning i utstillingene
- Spesielle opplegg for naturveiledning med utgangspunkt i ønsker fra Forvaltningsmyndighet
- Naturveiledning som en del av senterets egne aktiviteter
- Informasjon på heimeside/sosiale medier.
- Bidra i forhold til Gagarin-prosjektet for den/de parker senteret er autorisert for.

MIDTRE NORDLAND NASJONALPARKSTYRE

- Oppdatere naturbasen for de parker man har forvaltningsmyndighet.
- Informasjonskapitlet i forvaltningsplanene.
- Sette opp/få satt opp grenseskilt, løveskilt og utarbeide innhold på formasjonstavler og få satt opp disse.
- Besvare henvendelser direktekontakter (e-post og sosiale medier) fra publikum;
- Kvalitetssikre/ bidra til informasjon på Nordland nasjonalparksenter
- Faglig kvalitetssikre innhold om verneområdene i naturveiledningsopplegg
- Informasjon på heimeside/sosiale medier i samarbeid med Nordland nasjonalparksenter
- Lage førsteutkast til nasjonalparkbrosjyrer i samarbeid med Miljødirektoratet.
- Bidra til Gagarin-prosjektet, for de parker nasjonalparksenteret ikke er autorisert for.

MILJØDIREKTORATET

- Grafisk profil for informasjonsprodukt
- Nasjonalparkbrosjyrer
- Gagarin-prosjektet

Samarbeidsrelasjoner som krever oppfølging:

- I forhold til informasjon på heimesider må det avklares/avtales hva som er forvaltningsmyndighetens ansvar og hva som er nasjonalparksenterets ansvar.
- Informere oppsynet om at forvaltningsmyndigheten ser vedlikehold av grensemerking som en fast oppgave.
- Informere oppsynet om at det er en fast oppgave at de skal vurdere behovet for nye grensemerking og at de skal melde dette tilbake til forvaltningsmyndigheten.
- Gi oppdrag og skaffe finansiering i forhold til oppsetting av løveskilt og informasjonstavler

Arkivsaksnr: 2015/1258-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 15.07.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	38/2015	27.08.2015

Gåsvatnan landskapsvernområde. Viggo Skogmo. Klage på avslag på søknad om utbygging av hytte

Forslag til vedtak

Klagen tas ikke til følge og saken oversendes Miljødirektoratet for endelig avgjørelse

Bakgrunn

Viggo Skogmo har privat hytte ved Store Gåsvatn innen Gåsvatnan landskapsvernområde.

Denne hytta har han utvidet ut over det som det var gitt dispensasjon for.

Saken er anmeldt av oppsynet og oversendt Fylkesmannen i Nordland som har krev retting av forholdet.

I brev av 16.02.2015 søker Skogmo Midtre Nordland nasjonalparkstyre om dispensasjon om å få beholde hytta som oppført.

Søknaden ble behandlet av Midtre Nordland nasjonalparkstyre 16.06.2015 og enstemmig avslått.

I brev av 13.07.2015 klager Skogmo på avslaget.

Klage inneholder lite relevant nytt, men han påpeker at han føler seg urettferdig behandlet da hans hytte er mindre enn andre hytte i området og at flere av disse i tillegg har frittstående uthus.

Skogmo påpeker videre at hytta ligger fint i terrenget og den vil derfor ikke endre landskapets art eller karakter selv med ett svært begrenset tilbygg for uthus, slik at hytta med uthus samlet blir på BYA 37,74 kvm. I tillegg er uthuset gitt takutforming som gir lavere høyde enn selve hytta, og med fargesetting for tak og vegger som gir god tilpasning til terreng og landskapsrom.

Videre påpekes det i klagen at plattingen ligger på bakken og vil ved behandling bli gitt naturfarge som hytta slik at denne går sammen med terrenget.

Til slutt i klagen viser han til at han er kjent med at retningslinjer for vurdering av klagesaker knyttet til områder underlagt lokal forvaltning, fastsatt av Klima og miljødepartementet 15.06.2015 hvor det heter: » at det i utgangspunktet skal legges mindre vekt på presedenshensyn i landskapsvernområder enn i nasjonalparker og naturreservater. Dette fordi det i landskapsvernområder generelt kan tillates flere tiltak enn i de øvrige vernekategoriene, slik at terskelen for å si nei begrunnet i presedenshensyn skal ligge høyere. Departementet vil også fremheve at det skal legges mindre vekt på presedenshensyn ved vurdering av tilbygg enn ved nybygg, ettersom landskapspåvirkningen av tilbygg gjennomgående er mer beskjeden enn ved nybygg.»

Grunnlaget for avgjørelsen

Klage fra Skogmo er framsatt innen klagefristen.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har her mulighet for å vurdere saken på ny.

Dersom nasjonalparkstyret opprettholder sitt vedtak skal klagen oversendes Miljødirektoratet. Avgjørelsen fra Miljødirektoratet er endelig og kan ikke påklages videre.

Vurdering

Klagen inneholder ingen nye relevante opplysninger og kan oppfattes som et ønske/bønn om å få beholde et ulovlig gjennomført tiltak.

Brevet fra Departementet av 15.06.2015 er stilet til Miljødirektoratet og Fylkesmennene og gir noen generelle føringer for behandling av klagesaker, samt sier noe om hvordan fylkesmannens skal vurdere hvorvidt saker skal påklages.

Videre vi vi bemerke at presedenshensyn ikke ble vurdert og tillagt vekt ved nasjonalparkstyrets avslag.

Parter i saken:

Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Viggo Skogmo

Arkivsaksnr: 2013/2765-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 15.07.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	39/2015	27.08.2015

Gåsvatnan landskapsvernområde. Sture Alvsaker. Dispensasjon for bruk av helikopter for frakt til/fra privat hytte

Forslag til vedtak

Sture Alvsaker gis med dette dispensasjon fra verneforskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde for lavtflyging og landing med helikopter ved egen hytte på Store Gåsvatn.

Dispensasjonen gjelder for august, september og oktober 2015.

Dispensasjonen gjelder for to turer/to landinger.

Dispensasjonen gjelder for korteste ved fra verneområdets grense og inn til hytta.

Lavtflyging over selve Store Gåsvatnet tillates ikke da dette kan medføre at eventuelle hekkende våtmarksfugl forstyrres.

Før dispensasjonen nyttes må det tas kontakt mot Saltfjellet Reinbeitedistrikt.

Bakgrunn

Sture Alvsaker har privat hytte ved Store Gåsvatn, innen Gåsvatnan landskapsvernområde. Det søkes her om å benytte helikopter til inntransport av byggematerialer og uttransport av bygningsavfall i forbindelse med vedlikehold av hytta.

Grunnlaget for avgjørelsen

Gåsvatnan landskapsvernområde ble etablert ved kgl. res. av 8. september 1989.

Formålet med Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder

- Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlfjell

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner

Innen landskapsvernområdet er motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing med luftfartøy og lavtflyging ikke tillatt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

Forskriften inneholder ingen relevante spesifiserte unntakshjemler.

Søknaden må derfor vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven: « Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Vurdering

Omsøkte aktivitet vil ikke berøre Kvitberget/Skjevelvfjellet eller Russåga.

Innen det omsøkte området er det ingen andre kjente, spesielle, relevante forekomster, men det hekker som regel en del våtmarksfugl i området.

Med de begrensninger som er lagt inn i dispensasjonen (antall turer i tidsbegrensa periode, ikke flyging over Store Gåsvatn) vurderes tiltaket ikke å være i strid med verneformålet og det vil ikke nevneverdig påvirke verneverdiene. Det foregår heller ikke annen lovlig helikopterflyging i området.

Saksopplysninger

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Det må også foreligge kommunal dispensasjon etter motorferdselloven.

Nasjonalparkstyret anmoder om at transporten fortrinnsvis foregår på ukedag, da dette vil redusere eventuell konflikt i forhold til friluftslivet.

Parter i saken:

Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Fjelltjenesten i Nordland	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Sture Alvsaker	Maurrudløkka 19	3409	Tranby

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde
Naturmangfoldloven

Arkivsaksnr: 2015/3657-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 16.07.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	40/2015	27.08.2015

Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om bygging av altan/platting på hytte ved Nordskardvatnet - Wanja Jensen

Forslag til vedtak

Wanja Jensen gis avslag på søknad om tillatelse til bygging av altan/platting på hytte ved Nordskardvatnet innenfor Sjunkhatten nasjonalpark i henhold til § 3 pkt. 1.1 i verneforskriften.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndigheten for Sjunkhatten nasjonalpark, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Wanja Jensen søker om tillatelse til å bygge en altan/platting på ca. 21m² (6x3,5 m) på hytte ved Nordskardvatnet (Fauske kommune). Eksisterende hytte er i dag på ca. 16m². I tillegg er det i dag en eksisterende terrasse på ca. 8m², dvs. et totalareal på 24m². Totale bebygd areal vil da kunne bli på ca. 45m², hvis det skulle gis tillatelse til omsøkt altan/platting.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sjunkhatten nasjonalpark ble etablert ved kongelig resolusjon av 5.februar 2010. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Formålet med Sjunkhatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep.

Formålet med nasjonalparken omfatter:

- bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell,
- bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer, og annet biologisk mangfold som preger området,

- bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap,
- bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur,
- bevaring og sikring av kulturminner,
- bevaring og sikring av grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunlaget.

Allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I utgangspunktet er det forbudt mot inngrep av enhver art i landskapet, blant annet oppføring av nye bygninger innen nasjonalparken, jfr. § 3 punkt 1.1 i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark. I henhold til § 3 punkt 1.3 c. kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til ombygging og mindre utvidelse av bygninger og anlegg, jfr. § 3 punkt 1.3 c.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jfr. verneforskriftens § 4.

Utvidelse av hytta med altan/platting vil ikke kunne komme inn under § 3, punkt 1.3 c ettersom dette er snakk om en total utvidelse på 87,5 % av eksisterende bygningsmasse. Saken må derfor vurderes etter § 4 i verneforskriften.

Søknaden skal i henhold til naturmangfoldlovens § 7 vurderes etter prinsippene i lovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Det er søkt om bygging av en altan/platting i tilknytning til eksisterende hytte. Forvaltningsmyndigheten kan kun gi tillatelse til ombygging og mindre utvidelser av bygninger etter § 3, punkt 1.3 c i verneforskriften. Dette er nærmere omtalt i forvaltningsplanen under punkt 4.9, bygninger og anlegg. Denne søknaden omfatter en større utvidelse i tilknytning til eksisterende hytte (87,5 %), og paragraf § 3, punkt 1.3 c i verneforskriften kan dermed ikke brukes i denne saken. Hva som defineres som mindre utvidelse av bygninger er ofte begrenset til mindre enn 10 % av bebygd areal, likevel ikke større enn 10m². I denne saken snakk om en utvidelse på inntil 2,4m² hvis det skulle kunne vurderes etter denne paragrafen.

Saken må derfor vurderes etter § 4 i verneforskriften, generelle dispensasjonsbestemmelser.

For at § 4 i verneforskriften, unntaksparagrafen (§48 i naturmangfoldloven), kan benyttes må to vilkår være oppfylt for at dispensasjon kan gis:

- 1) tiltaket kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og
- 2) tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål

I DN's rundskriv november 2001, revidert 2010 står det:

“Vilkåret om at tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det kan bare dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha begrenset virkning for verneverdiene. Det er med andre ord i første rekke bagatellmessige inngrep eller

forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene som omfattes av bestemmelsen. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.”

Unntaksbestemmelsen krever også at tiltaket ikke skal være i strid med verneformålet, og da heller ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

DN's rundskriv sier:

“Tiltak som kan påvirke verneverdiene nevneverdig vil nesten alltid også være i strid med verneformålet. I noen saker vil imidlertid et tiltak kunne være i strid med verneformålet selv om det ikke kan påvises noen nevneverdig negativ virkning på verneverdiene. Det gjelder for eksempel dersom et mindre tiltak har liten betydning for verneverdiene på stedet isolert sett, men presedenshensyn står så sterkt at en dispensasjon på sikt vil kunne føre til en uthuling av verneformålet. Det må i behandlingen av saken legges vekt på at verneformålet ikke skal svekkes ved en bit-for-bit-forvaltning, ettersom mange mindre inngrep i sum kan få store konsekvenser for verneformålet. Det er også viktig å være oppmerksom på at selv om omsøkte tiltak ikke har negativ betydning for verneverdier kan tiltaket generere annen virksomhet som kan skade verneverdiene.

Generelt sett vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep. Det er derfor normalt utelukket å gi dispensasjon etter denne bestemmelsen for oppføring av nye private hytter eller andre tiltak som kan forringe eller ødelegge verneverdier. Dispensasjonsbestemmelsen kan heller ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/ særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Forvaltningsmyndigheten bør særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, f.eks. om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag.”

I verneforskrift (5. februar 2010) og forvaltningsplan for Sjunkhatten nasjonalpark er det i utgangspunkt ikke åpnet opp for større utvidelse av eksisterende bygninger innenfor nasjonalparken, slik det her er omsøkt. Hensikten med en forvaltningsplan er at den skal sikre forvaltningsmyndigheten en samlet oversikt over alle aktuelle tiltak innenfor et verneområde. Tilfeldige avgjørelser og ”bit for bit” avgjørelser skal forhindres.

Innenfor nasjonalparken ligger det i dag ca. 40 fritidsboliger, og utvidelse av hytte med altan/platting i tilknytning til hytta kan være relevant for flere fritidsboliger i området.

Dette kan medføre en utvikling med byggeaktivitet som ikke ønskes i verneområdet og som vil være i strid med verneformålet. Hovedregelen er at oppføring av bygninger er forbudt da dette er irreversible inngrep som kan endre landskapets art eller karakter, jfr. verneforskriftens § 3, punkt 1.1. Dersom en dispensasjon kan gis må det foreligge sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser, jfr. unntaksparagrafen § 48 i naturmangfoldloven, ingen slike forhold foreligger i denne saken.

I henhold til § 7 i naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene; kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10) legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

En kjenner ikke til registreringer av sårbare arter eller naturtyper i området, men vurderer denne byggesaken slik at føre-var-prinsippet og samlet belastning i området må tillegges stor vekt. I denne saken må det også vektlegges at søker i dag har en eksisterende altan/platting i tilknytning til sin hytte på 8m².

Alle fritidseiendommer som i dag ligger innenfor nasjonalparken utgjør i utgangspunktet en belastning på naturmiljøet; nedbygging av areal, diverse inngrep i forbindelse med hytteområder, slitasje og forstyrrelse i forbindelse med ferdsel. Økt bebyggelse i nasjonalparken vil forsterke belastningen, mer areal vil bli nedbygd noe som ikke er ønskelig innenfor nasjonalparken. Isolert sett så vil neppe bygging altan/platting i tilknytning til denne hytta ha stor negativ virkning for verneverdiene og verneformålet. Men ved å gi en tillatelse til denne utvidelsen innenfor verneområdet, vil det fort kunne skapes presedens i lignende saker med fare for ytterligere økt bebyggelse og derved en gradvis forringelse av områdene i nasjonalparken. Den samlede belastningen i området vil kunne bli stor totalt sett.

Konklusjon

Ved å gi dispensasjon til omsøkte tiltak vurderes det som at presedenshensyn står sterkt og at en bør unngå å legge til rette for en dispensasjonspraksis som på sikt fører til uthuling av verneformålet. Verneformålet må ikke svekkes med en bit-for-bit-forvaltning, der mange mindre inngrep kan få store konsekvenser for verneformålet.

Det vurderes derfor som om at tiltakene vil være i strid med verneformålet og vilkårene for å kunne gi dispensasjon etter § 4 den generelle dispensasjonsbestemmelsen er ikke oppfylt. Det må derfor gis avslag på søknaden.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Andreas Haugen	Oskar Braatens gate 2	0474	OSLO
Duokta reinbeitedistrikt v/ Mats Pavall	Holtanveien 620	8219	FAUSKE
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Statens Naturoppsyn	Postboks 3016	8086	BODØ
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Wanja Jensen	Venset	8214	FAUSKE

Vedlegg:

1 Søknad

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark
- Forvaltningsplan for Sjunkhatten nasjonalpark, punkt 4.9 bygninger og anlegg
- Naturmangfoldloven

Fra: Andreas Hamle Haugen[andreas.haugen@unionconsult.no]
Dato: 28.05.2015 14:24:17
Til: Skansen, Ronny
Kopi: w-eric@online.no
Tittel: SV: Altan/platting i Sjunkehatten Nasjonalpark

Hei igjen Ronny,

Sender som avtalt over en enkelt skisse av hvordan altan/plattingen vil bli. Høyden på altan/platting vil kun bygge inntil 150mm. Avhengig av bygge lengde på materialer.

Alle mål er oppgitt i mm. Håper dette tilfredsstill det vi ble enige om på telefon.

Om det skulle være noe du mangler til søknaden så si i fra så skal jeg ordne det. Håper på positivt svar.

 cid:image001.png@01D09950.31EF8AC0

Legger også med detalj bilder som er hentet fra seeiendom.no

 Innebygd bilde 2

Bilde under viser eksisterende terrasse og tiltenkt ny terrasse markert med skravur.

 cid:image007.png@01D0994F.EE116D50

Med vennlig hilsen,

 UnionConsult Logo

Andreas Hamle Haugen
+47 91916111 | +47 90471872
andreas.haugen@unionconsult.no

Prosjektingeniør
Ryensvingen 1, 0680 Oslo
<http://www.unionconsult.no>

 RIF
Logo

Fra: Andreas Hamle Haugen
Sendt: 11. mai 2015 14:35
Til: 'fmnorsk@fylkesmannen.no'
Emne: Altan/platting i Sjunkhatten Nasjonalpark

Hei Ronny, jeg snakket i ste med en av dine kolleger som satt meg over til deg på tlf uten hell. Jeg har noen spørsmål angående en altan/platting vi ønsker å bygge i tilknytning til ei familie hytte vi har liggende i Sjunkhatten Nasjonalpark. Hytta ligger ved Nordskarvtan. I følge mine opplysninger så skal hytta ha GNR 70 og BNR 2. Det er tenkt at det skal bygges en altan/platting på 12-15m2. Lar dette seg gjøre i dette området? Må det søkes om eller trenger vi ikke det siden denne ikke blir høyere enn 50 cm.

Med vennlig hilsen,

 UnionConsult Logo

Andreas Hamle Haugen
+47 91916111 | +47 90471872
andreas.haugen@unionconsult.no

Prosjektingeniør
Ryensvingen 1, 0680 Oslo
<http://www.unionconsult.no>

 RIF
Logo

Arkivsaksnr: 2015/1534-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 25.06.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	41/2015	27.08.2015

Klage på avslag - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Utvidelse av hytte - Joar Lillerødvann

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar ikke klagen til følge og opprettholder sitt vedtak om avslag og sender klagen over til Miljødirektoratet for endelig behandling.

Bakgrunn

Joar Lillerødvann søkte i mars 2015 om tillatelse til utvidelse av hytte i Brundalen som ligger i Rana kommune i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Søknaden ble behandlet av Midtre Nordland nasjonalparkstyres styremøte den 16. juni 2015. Det ble enstemmig vedtatt å avslå søknaden.

Joar Lillerødvann sendte inn klage 23. juni 2015. I klagen står det at en eventuell utvidelse ikke vil medføre større trafikk eller mer slitasje i naturen, og i så måte ikke berøre punktene i naturmangfoldlovens § 48 om strid mot verneformål eller påvirke verneverdiene nevneverdig.

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark:

Formålet med nasjonalparken er:

- Å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- I tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- Å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

IV Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1 Landskapet skal være fredet mot tekniske inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, merking av stier og løyper. Opplistingen er ikke uttømmende.

Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Det er forbudt å bryte løs stein, mineraler eller fossiler. Det samme gjelder uttak av slikt materiale for salg. Grotter og karstforekomster er vernet mot naturinngrep og beskadigelse av enhver art. Det er forbudt å fjerne materiale eller forekomster fra grottene.

Naturmangfoldlovens § 48:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten

har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette

Vurdering

Joar Lillerødvann eier en hytte på 36 m² i Brundalen, Rana kommune, i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Hytta ble oppført i 1995 – etter at Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble opprettet, etter befaring med Fylkesmannen i Nordland. Omsøkt utvidelse er på 25 m² noe som gir et totalareal på 61 m².

Tiltaket vil isolert sett, som Joar Lillerødvann skriver i sin klage, ikke være en stor trussel for hverken verneverdier eller verneformål, men man må se på presedensvirkningene av å gi dispensasjon til hytteutbygging i nasjonalparken. Det er et krav i offentlig forvaltning at saker skal likebehandles. Det er stor sannsynlighet for at flere hytteeiere i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, samt omkringliggende verneområder vil søke om utvidelse av hytte dersom det gis dispensasjon i denne enkeltsaken. Til sammen i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med omkringliggende verneområder er det 61 private hytter, i tillegg til 32 åpne hytter i de samme områdene. Senest 22. april 2015 var det en liknende klagesak fra Gåsvatnan landskapsvernområde oppe i Klima og miljødepartementet hvor søker fikk avslag på utbygging.

Viser til brev fra Klima og miljødepartementet datert 2. mars 2015: «Retningslinjer for vurdering av presedens i byggesaker etter naturmangfoldloven § 48». I Brevet står det: *«hvis verneformålet er å ta vare på et stort sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget område, skal det være færre bygninger og mindre bygninger til før man kommer i strid med verneformålet»*. Med flere hytteutvidelser vil summen av alle utbyggingene føre til at verneformålet med vesentlig urørt og villmarkspreget område forringes.

Det er ikke ønskelig å tillate slike utbyggingsprosjekter før revisjonen av forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark foreligger. Private hytter er omtalt i dokumentene som nå ligger ute på høring, og endringer i saksbehandling og forvaltningspraksis under høringsprosessen vil være uheldig for evt. hørings svar.

Det har ikke kommet frem noen nye opplysninger i klagen, utover tiltakshaverens tolkning av § 48 i naturmangfoldloven. Derfor er det ikke gjort noen nye vurderinger etter §8 – 12 i naturmangfoldloven.

Konklusjon:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre opprettholder sitt vedtak om avslag på søknaden, og tar ikke klagen til følge.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Hestmannen / Strandtindene	Heiryggen 40	8614	MO I RANA

reinbeitedistrikt			
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loffjellveien 7	8614	MO I RANA
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO i RANA
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten avd. Mo	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Joar Lillerødvann
Engveien 3 c
8613 Mo i Rana

23.06.2015

Til midtre Nordland
Nasjonalparkstyre. Miljødirektoratet

Anke.

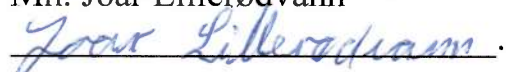
Angående avslag på min søknad om utvidelse av hytte i Brundalen,
Arkivkode: 2015/1534 – 432.3.

I punktet Landskap, naturmangfoldloven § 48: står det at, forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Jeg kan ikke se at noen av disse punkter vil bli berørt av en utbygging av hytta, da dette ikke vil medføre større trafikk eller mere slitasje på naturen. Hytta vil ikke bli brukt mere enn den er i dag, men at vi i dag ønsker bedre innvendige fasiliteter.

Jeg ber dere derfor om å se på dette, og å behandle denne søknaden på nytt.

Mh. Joar Lillerødvann

Tlf. 41569209
E post. joarlill@yahoo.no

Arkivsaksnr: 2015/4072-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 17.06.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	42/2015	27.08.2015

Besøksstrategi for Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ønsker en besøksstrategi som legger til rette for økt besøk i nasjonalparkene (med unntak Rago) der enkelt friluftsliv skal være utgangspunktet for besøket.

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark – Midtre Nordland nasjonalparkstyre avventer med å innlemme besøksforvaltning inn i besøksstrategien til styret frem til at ny forvaltningsplan skal utarbeides, etter at det er fattet vedtak om ny avgrensning og nye forskrifter.

Junkerdal nasjonalpark – mål for besøksforvaltning utformes i forbindelse med revidering av forvaltningsplanen for nasjonalparken. I forbindelse med arbeidet gjennomføres en sårbarhetsanalyse for de områder / stitraseer som kan være aktuelle for en satsing på økt besøk.

Rago nasjonalpark - Midtre Nordland nasjonalparkstyre ser ikke behov for å legge til rette for økt besøk i nasjonalparken. Nasjonalparkstyret skal arbeide med miljømessig verdiskaping i form av tiltak for å begrense belastningen på verneverdier i nasjonalparken i de meste besøkte områdene.

Sjunkhatten nasjonalpark – det meste er avklart i ny forvaltningsplan, der det skal legges til rette for mer besøkt i områdene knyttet til innfallsporter.

Láhko nasjonalpark – det jobbes med å få besøksforvaltning inn i forvaltningsplanen for Láhko nasjonalpark. Det vil være uproblematisk å øke ferdsele langs de eksisterende stiene. I tillegg kan man benytte sårbarhetsanalysen til å avdekke om det er områder man ikke ønsker noe mer ferdsel.

Bakgrunn

- *Besøksforvaltning = å legge til rette for og styre bruken av en nasjonalpark slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapningen blir størst mulig, forståelse for vernet økes og verneverdiene ivaretas*
- *Besøksstrategi = en plan for hvordan nasjonalparkstyret vil gjennomføre besøksforvaltning for nasjonalparkene. Besøksstrategien skal vise hvilke tiltak som er nødvendige for å balansere verneverdier, besøkende og lokal verdiskapning i et verneområde slik at en oppnår størst mulig nytte for alle tre interesser*

Prinsipp for besøksforvaltning er at dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdier, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskapning, skal ivaretagelse av verneverdiene tilegnes størst vekt.

Tema/verneverdier som her må vurderes er hensynet til hekkelokaliteter for fugler (spesielt kongeørn og jaktfalk, men også fjellvåk og evt andre rødlista arter). Dessuten må biotoper for fjellrev og jerv vurderes. Det er også viktig å vurdere hvorvidt besøkende kan være til skade for reindriftsutøvernes virksomhet (spesielt knyttet til kalvingstid). Andre tema er sårbar vegetasjon og fare for slitasje på terrenget

Da den nye merkevarestrategien for Norges nasjonalparker ble lansert i april 2015, ble det også annonsert et behov for en besøksstrategi for hvordan man skal ta imot flere besøkende.

I denne forbindelse har det foregått fire pilotprosjekter: Varangerhalvøya, Jotunheimen, Rondane og Hallingskarvet. Midtre Nordland nasjonalparkstyre søkte om å få være med i pilotprosjektet. Representant fra én av pilotene skal ha møte med sekretariatet med Midtre Nordland nasjonalparkstyre i løpet av høsten.

Mal for besøksstrategi skal ferdigstilles fra Miljødirektoratet i løpet av høsten. Det er ønskelig fra sekretariatets sin side at vi får noen synspunkter fra styret for videre arbeid med besøksstrategi. Er det ei målsetting med økt besøk i alle parkene? Skal vi lage en felles besøksstrategi for alle parkene med en gang? Burde man avvente med Saltfjellet-Svartisen nasjonalparken til revisjonen er ferdig?

Grunnlaget for avgjørelsen

Formålsparagrafer:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (gjeldende pr. 15. juli 2015):

Formålet med nasjonalparken er:

- Å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- I tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- Å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

Láhko nasjonalpark:

Formålet med Láhko nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- geologiske landskapsformasjoner herunder det største sammenhengende areal av alpin karst i Norge med tilhørende grotter
- variasjonsbredden av naturtyper, med viktige lokaliteter av kalksjøer, herunder kransalgesjøer med et nasjonalt kjerneområde for kransalger – arter og genetisk mangfold, inkludert et svært rikt planteliv med en rekke truede og nær truede arter, herunder viktige utpostlokaliteter av de truede fjellplantene grønlandsstarr og nordlig tinderblom, samt de truede kransalgeartene kanadaglattkrans og gråkrans.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

Junkerdal nasjonalpark

Formålet med Junkerdal nasjonalpark er:

- å bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Sjunkhatten nasjonalpark

Formålet med Sjunkhatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep.

Formålet med nasjonalparken omfatter:

- bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell,
- bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer, og annet biologisk mangfold som preger området,
- bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap,
- bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur,
- bevaring og sikring av kulturminner,
- bevaring og sikring av grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

Allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Rago nasjonalpark:

Nasjonalparken skal representere et uberørt nordlandsk fjellandskap med egenartet dyreliv i grenseområdet mot den svenske nasjonalpark Padjelanta.

Vurdering

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark strekker seg fra kyst til fjell, gjennom kalkrike områder med særegen botanikk og fauna. Sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bevares et stort sammenhengende naturområde uten store tekniske inngrep. Området inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Revisjon av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ligger nå ute på høring. Det er to ulike forslag til nye forskrifter (se styresak ...) . Fylkesmannen i Nordland foreslår å innlemme Storlia og Semska-Stødi naturreservat samt Gåsvatn og Saltfjellet landskapsvernområde i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Vernekategorien i disse verneområdene vil være betydningsfull betydning for besøksforvaltning i nasjonalparken.

Ny forvaltningsplan skal være på plass i løpet av de nærmeste årene, og besøksforvaltning vil inngå i denne planen. Forslaget fra sekretariatet er at mål for besøksforvaltning i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark fremgår av ny forvaltningsplan og innlemmes i besøksstrategi når forvaltningsplan er ferdigstilt. I skisse til forvaltningsplan står følgende forvaltningsmål under kapittel om ferdsel: «Forvaltning av de verna områdene har som mål at urørt natur skal kunne oppleves gjennom enkelt, tradisjonelt friluftsliv, jakt og fiske, med liten grad av teknisk tilrettelegging og med fokus på sporløs ferdsel

I Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark kan det åpnes opp for noe mer trafikk uten at det vil skade verneverdiene nevneverdig. Forvaltningsplan sier mer i detalj hvordan ferdselen bør foregå i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Det er også et ønske å få på plass et «Viewpoint Saltfjellet» tilknyttet Polarsirkelsenteret.

Junkerdal nasjonalpark

Junkerdal nasjonalpark ble vernet 2004 med formålet å bevare et tilnærmet urørt naturområde som sikrere biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Det nevnes spesielt at det unike plantelivet er viktig. Området skal også stimulere til opplevelse av natur og landskap, men det skal være få eller ingen inngrep og det er tradisjonelt enkelt friluftsliv som skal prioriteres.

Området er et viktig friluftsområde både lokalt og for regionen. Det ligger hytteområder ved alle innfallsportene til nasjonalparken, i Sulitjelma er tettheten av hytter like utenfor nasjonalparken spesielt stor. Nasjonalparken er også et viktig jakt- og fiskeområde både lokalt og i regionen.

Forvaltningsplanen for nasjonalparken ble godkjent i 2008. Som en del av forvaltningsstrategien ble nasjonalparken delt opp i forvaltningssoner. Denne soneinndelingen bygger på miljøtilstanden og bruken slik den var da planen ble utarbeidet, og slik forvaltningsmyndigheten ønsket den for fremtiden i de ulike delene av nasjonalparken.

Følgende kriterier ble vektlagt ved inndeling i de ulike forvaltningssonene:

- Naturkvaliteter og sårbarhet
- Inngrep og inngrepsfrie områder
- Bruk av området

- Tilrettelegging for friluftsliv
- Spesielle hensyn til fauna og vegetasjon
- Behov for å skjerme sårbare områder
- Reindriftas bruk av området
- Årstidsvariasjoner med hensyn til bruk og sårbarhet

Vernesone

Avgrenset med bakgrunn i svært store og sårbare verdier knyttet til flora og fauna. Få spor etter nyere tekniske inngrep, ønskelig å holde områdene uten inngrep og tilrettelegging i fremtida. Urørthetspreget er en viktig verdi, her skal naturens egne prosesser gå mest mulig upåvirket.

Ingen nye eller utvidelse av anlegg, mest mulig landskapstilpasset videreføring av eksisterende anlegg (stier, bruer, merking, skilting).

Brukssone

Store landskapsverdier og få inngrep, men vurdert til å ha mindre sårbar flora og fauna, mer slitesterkt. Nærområder til hytter.

Bør kunne tillate en del tilretteleggingstiltak for friluftslivet eller i forbindelse med økt besøk.

Tilretteleggingszone

Område med eksisterende større anlegg og mye besøk.

Kan til en viss grad tilrettelegges for friluftsliv, reiseliv og økt besøk

Nasjonalparken har et godt utbygd stinett, de fleste T-merkede, hvor Sulitjelma og omegn turistforening er ansvarlig i nord og Bodø og omegn turistforening i sør. Flere av stiene går gjennom kalkrike områder med lite slitesterk og sårbar vegetasjon.

De nordre delene av nasjonalparken er mest besøkt, områdene langs veien opp fra Sulitjelma mot Balvatnet og ut fra Balvatndemningen. Flere av stitraseene i denne delen av nasjonalparken passer også for kortere dagsturer. Enkelte traseer er lange, 2 – 3 dagsmarsjer, uten husvære for overnatting på turen. Ferdselen her er ikke stor i dag, ved en økning kan det bli et behov for oppsetting av nye hytter. Eller bør det også være traseer for dem som ønsker å ferdes i områder hvor eneste muligheten er å ha med telt og overnatte ute? Det finnes fire turistforeningshytter innenfor eller i umiddelbar nærhet av nasjonalparken, et par av disse har forholdsvis liten overnattingskapasitet og ved økt besøk vil det oppstå behov for utvidelse.

Nasjonalparken har en del tilrettelegging i form av bruer, merking og skilting. På den meste brukte stien Balvatn-Rosna-området er det gjort en del steinlegging, men ellers er det gjort få tiltak langs stinettet.

For å si noe om områdenes sårbarhet og stitraseenes tåleevne, hvilke stier kan en åpne for økt ferdsel uten at det går utover verneverdiene, er det behov for en sårbarhetsanalyse av aktuelle områder. Verneverdier som her må vurderes er sårbar vegetasjon og fare for slitasje på terrenget, hensynet til hekkelokaliteter for sårbare rovfuglarter og hiområder for jerv.

Naturgrunnlaget for reindriften er også en del av verneformålet slik at hensynet til reindriften må innarbeides og vektlegges, og reindriftsutøverne og evt reindriftsforvaltninga må tas med i prosessen.

I forhold til dagens bruk er hovedinnfallsportene til nasjonalparken i nord; Balvassdemningen, og i sør; nedre Skaiti, godt tilrettelagt med bra parkeringsforhold og informasjon. I tillegg er det et informasjonsrom ved Balvatn-demningen. Her er det også mange naust/hytter og i høysesongen eller ved økt besøk, kan det oppstå mangel på parkeringsplasser her. Ved innfallsporten til nasjonalparken i vest; Storengdalen, er det imidlertid behov for bedre tilrettelegging av en parkeringsplass. Her har det vært kontakt med Saltdal kommune som har planer for en utbedring av plassen.

En forvaltningsplan er tenkt å rulleres hvert 10 år, innen 2020 bør derfor en reviderts forvaltningsplan foreligge for Junkerdal nasjonalpark. I forbindelse med dette arbeidet bør det utføres en sårbarhetsanalyse i forhold til områdenes tåleevne for økt ferdsel. Inndeling av nasjonalparken i forvaltningssoner bør videreføres, med enkelte justering i henhold til sårbarhetsanalysen.

I Sulitjelma ligger to turistbedrifter; Sulitjelma turistsenter og Sulitjelma Fjellandsby i Daja, disse bør kunne dra nytte av nasjonalparkens mange kvaliteter. Tittelen nasjonalpark er et stempel som mange turister, spesielt fra Europa, ser på som attraktive områder, verdt å oppsøke.

Det er et stort behov for kunnskapsformidling av verdiene i nasjonalparken, det burde derfor være en nisje for lokale guider med god kjennskap til områdene og gode evne til kunnskapsformidling om verdiene i nasjonalparkene; botanikken i området, de mange kulturminnene og bruken av området gjennom tidene.

Rago nasjonalpark

Betegnelsen «ødemarkspark» er et stort pluss for Rago nasjonalpark. Forholdsvis lite tilrettelegging, en begrenset tilgjengelighet og et terreng som gjør at det meste av utfarten i området går langs de få etablerte stiene. Ødemarksopplevelsen kan imidlertid forringes av stor slitasje og mye folk.

Rago nasjonalpark er en av våre mest besøkte nasjonalparker. Rago er et viktig regionalt turområde og et mye brukt jakt- og fiskeområde for lokalbefolkningen. Nasjonalparken har også stor tilstrømming av utenlandske turister i sesongen, spesielt fra Europa. Det siste året har Rago nasjonalparken fått stor oppmerksomhet både i utenlandske og innenlandske media i forbindelse med at den ble kåret som et av Europas og Norges beste turområder. Området har få etablerte stitraséer, og utenom stiene er terrenget utfordrende å ferdes i, eventuelle omlegging av stier kan være vanskelig.

Rago ble vernet i 1971 og er i st.meld. nr. 62 (1991 – 1992) kategorisert som en såkalt villmarkspark uten tilrettelegging for ferdsel. Rago grenser også opp mot verdensarvområdet Lapponia på Svensk side. Verneformålet er å ta vare på et uberørt nordlandsk fjellandskap med egenartet dyreliv i området mot de svenske verneområdene, friluftslivet er ikke nevnt i verneformålet. Hovedformålet er å bevare området mest mulig uberørt. Områder med urørt natur blir i dag færre og færre og tilnærmede ødemarks områder hvor du kan ferdes i flere dager uten å treffe andre turgåere og uten større inngrep får større og større betydning. Mange besøkende

ønsker å oppleve det enkle friluftslivet i urørt natur med lite tilrettelegging. Ragos fortrinn er opplevelsen av stillhet og ro, og følelsen av å være helt alene.

Antall besøkende i turistsesongen relativt stor, dette medfører stor belastning på innfallsporter og stier. Det er kun to hovedstier inn i nasjonalparken, begge i Nordfjorden, et utgangspunkt fra Lakshola og opp til Storskogvatnet, og et lenger ut i Nordfjorden opp til Litlverivatnet. Mange går også videre langs stien som knytter disse to områdene sammen, en kjent rundtur i Rago. Det er også en del ferdsel til og fra Sverige gjennom Rago. Den største ferdselen skjer opp til Storskogvatnet og Litlverivassforsen. Med det forholdsvis store besøket som er i Rago betyr det at stiene er gått oppgått og bruer, klopper, trapper og merking krever en del vedlikehold og tilsyn. Storskogvatnet som har mye besøk bærer også preg av mye bruk; slitasje, mange bålplasser og hogst av trær. Stor slitasje og stor tilstrømming av turfolk vil forringe opplevelsen av «ødemarksområde» og villmark. Noe forsøpling vil det alltid være når antall besøk i området er stort, men hittil har ikke dette vært det store problemet i Rago.

Den store tilstrømmingen av turister i høysesongen kan føre til noe konflikt i forhold til lokalbefolkningen ved at de to åpne hyttene i området er mye opptatt. Men dette er trolig ikke et altfor stort problem da de fleste som ferdes i Rago er forberedt på å overnatte ute i telt eller under åpen himmel. Det er også mulig å leie en av de to hyttene til den lokale jeger- og fiskeforeningen.

Parkeringsplasser ved hovedinnfallsporten i Lakshola kan også være en kilde til konflikt. Plassen grenser til privat grunn og i turistsesongen blir den offentlige parkeringsplassen for liten. Sørfold kommune har imidlertid planer om utvidelse av plassen og har vært i kontakt med grunneier om leie av grunn.

Rago har stort sett en basefattig berggrunn og en standard flora for fjellområder i Nordland. De kalkrike områdene i sør-øst har en mer sårbar vegetasjon, men ferdselen her er liten og den kartfestede ferdselsruta i dette området går oppe på høyden nord for de rikeste planteområdene. Innfallsporten til dette området er på privat grunn og lite aktuelt for bedre tilrettelegging.

I Storskogdalen er det flere områder med gammel furuskog av stor verneverdi, her finnes mange sjeldne og rødlistede arter av barksopp og kjuker. Disse artene er imidlertid sårbare for inngrep på vokseplassen, og ferdselen inn i disse områdene bør begrenses. Storskogdalen er imidlertid svært kupert og vanskelig å ferdes i slik at det er svært lite eller ingen ferdsel opp i disse områdene, og de forskjellige lokalitetene er derfor forholdsvis godt beskyttet. De aller fleste besøkende ferdes langs stien opp til Storskogvatnet.

Det er registrert to hekkelokaliteter for kongeørn innenfor eller like utenfor Rago, ingen av de brukte stitraseene går i nærheten av disse. For jaktfalk er det kjent tre hekkelokaliteter, en av disse lå nær en av de etablerte stiene og har ikke vært benyttet seinere, omlegging av stier vurderes imidlertid som urealistisk.

Rago brukes som vinterbeite for norsk reindrift, ferdselen inn i Rago på denne tiden er liten da området er noe utfordrende å ferdes i.

Det er få etablerte turistbedrifter i tilknytning til Rago. Øyra campingplass ligger inne i Nordfjorden, det er noe utfart herfra inn i Rago, men de fleste besøkende i Rago

overnatter oppe i nasjonalparken eller er kun dagsturister eller bussturister. Kobbelv vertshus ligger ca. 1 mil nord for Rago har også en del utfart inn mot Rago, herfra kan en komme inn i de virkelige ødemarksområdene i nasjonalparken.

Potensialet for økonomiske verdiskaping ligger allerede i Rago med det forholdsvis store besøket. Det må imidlertid legges til rette for og støttes opp om bedrifter for overnatting og servering ved innfallsporten til nasjonalparken for de som allerede besøker Rago.

Historien til Rago som den andre etablerte nasjonalparken i Nordland og en rik kulturhistorie med hogst, prøvedrift i Rago-gruva og reindriftens flytting gjennom området, gir også et godt grunnlag for et innholdsrikt naturveiledningopplegg i randsonen til nasjonalparken. Dette bør være et potensiale for utvikling av eksklusive opplegg med lokale guider som kan ta med en begrenset gruppe inn mot nasjonalparken, f.eks. opp mot Litlverivassforsen med utsyn inn i nasjonalparken.

Konklusjon

Arbeidet med besøksforvaltning for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark starter når endelig forskrift er vedtatt, og forvaltningsplan skal ferdigstilles. Når forvaltningsplan er ferdig innlemmes besøksforvaltninga i både denne og i besøksstrategien.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Arkivsaksnr: 2014/7648-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 17.06.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	43/2015	27.08.2015

Nettstrategi for Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Forslag til vedtak

Årsmelding for 2014 og 2015 utgår og tidsressursen legges til å holde Facebook- og nettsiden oppdatert gjennom hele året. Midtre Nordland nasjonalparkstyrets informasjon skal fordeles på styrets hjemmeside og Facebook-side etter følgende inndeling:

Hjemmeside:

- Viktige nyhetssaker
- Bilder av verneverdier
- Informasjon om nasjonalparkstyret – styremedlemmer, styremøter, styredokumenter og info om ulike utvalg.
- Forvaltningsplaner
- Prosesser knyttet til verneplan- forvaltningsplanarbeid – høringsfrister, folkemøter, o.l.
- Fagrapporter
- Lovverk - relevante lover og forskrifter
- Kart / karttjenester

Facebook:

- Lenker til overnevnte nettsideinnhold
- Praktisk informasjon som f.eks. søknadsfrister, ferieavvikling, styremøter, etc.
- Populistiske nyhetssaker om/i våre verneområder
- Arrangementer
- Bilder fra verneområdene
- Annen kontakt ut til publikum

Bakgrunn

På Midtre Nordland nasjonalparkstyrets styremøte i 9. desember 2014 ble det vedtatt at styret skulle opprette en egen Facebook-side for å gi publikum økt innsyn i forvaltningen, økt påvirkning i verneprosesser og økt forståelse for vern og verneverdier.

På arbeidsutvalgets møte 23. februar ble det tatt opp hvorvidt det skulle skrives årsmelding for 2014 eller ikke. Bakgrunn i dette var at sekretariatet mente årsmelding var tidskrevende og lite utadrettet sammenliknet med andre medier.

Sekretariatet ønsker at styret har en enhetlig strategi om hvor og hvordan man skal nå ut til folket via internett, jfr. styresak: «Informasjon om våre verneområder. Hvem har ansvar for hva?».

Vurdering

Hjemmesiden til Midtre Nordland nasjonalparkstyre er en viktig nettside for å finne frem til dokumenter og rapporter knyttet til våre nasjonalparker. Det foreslås at hjemmesida beholder sin formelle karakter, uten noen store endringer fra dagens praksis, dvs. at styrepapirer, fagrapporter, kart, forskrifter og oppsynsrapporter bør ligge ute på vår hjemmeside. Her bør det også informeres om viktige verneplan / forvaltningsplanprosesser og viktige nyhetssaker knyttet til våre nasjonalparker bør legges ut på vår hjemmeside. Med viktige nyhetssaker menes her saker som kan være avgjørende for forvaltningspraksisen, eller av internasjonal karakter.

Facebook-siden er av en mer uformell karakter. Her får publikum en større mulighet til å være mer aktiv med å dele bilder og nyhetssaker, samt synspunkter på forvaltninga. Sekretariatsleder og styreleder kan skrive nyhetssaker på «veggen» (forsiden) i regi av Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Her deles også nyhetssaker og man kan legge ut lenker til hjemmesiden. Facebook-siden har i dag 438 følgere som igjen fører til at man når ut til et stort publikum, kaskadeeffekter fører til at lenken til «Høring av endring av vern i Saltfjellet-Svartisen» nå har nådd ut til over 1062. Facebook bør være mindre formell enn hjemmesiden, men saker som legges ut på hjemmesiden bør deles på Facebook.

Årsmeldingen er et forholdsvis tungt og tidskrevende dokument, som i stor grad har samme innhold som vår nettside og Facebook-side. Vi i sekretariatet ønsker å avvikle årsmeldinga, mot at tidsressursen legges til å holde de nettbaserte sidene oppdatert gjennom hele året.

Arkivsaksnr: 2013/618-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 10.08.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	44/2015	27.08.2015

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Rana turistforening. Søknad om merking av tursti

Forslag til vedtak

Rana turistforening/Bodø og Omegns Turistforening gis med dette dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for merking av historisk vandrerute på strekningen «sletta øst for Steinfjellet og ned til Russånes i Saltdalen».

Det gis dispensasjon for følgende:

- Oppsetting av skilt som viser hvor den historiske vandreruta tar av fra den T-merka stien til Tretnes.
- Oppsetting av merker som angir at dette er en historisk vandrerute (prosjektets egen logo).

Midtre Nordland nasjonalparkstyre vil anmode turistforeningene om at det lages en GPS-sti som angir aktuell trase og at denne legges ut på turistforeningenes heimesider.

Turistforeningene burde også vurdere om man skulle rydde litt opp i og flytte bort noen av de rødmerka steinene og de T-merka steinene, som står i stolpemurene

Det presiseres at denne dispensasjonen ikke gjelder merking som ordinær turistforeningssti (med røde T-er).

Bakgrunn

Rana turistforening/Bodø og Omegns Turistforening i samarbeid med Riksantikvaren og Den norske turistforening søker om tillatelse til å merke ei vandreruta over Saltfjellet langs den gamle telegraflinja fra Bjellånes til Russånes.

Strekningen frem til sletta sørøst for Steinfjellet og ned til Russånes er ikke merka, mens strekningen Bjellånes- sletta sørøst for Steinfjellet er tydelig T- merka og er en godt etablert turistforeningssti.

Fra sletta sørøst for Steinfjellet ned til bygds går den T-merka stien ned til Tretnes.

Da søknaden var noe uklar i forhold til hvilken merking det her søkes om ble Rana turistforening med kopi til Bodø og Omens Turistforening, tilskrevet om dette og samtidig ble det spurt om hvem som skulle ha ansvar for drift og vedlikehold av stien og om linja ned til Berghulnes også skulle merkes?

Rana Turistforening melder i e-post av 21.07.2015 at:

«Telegrafruta merkes på tradisjonelt vis, altså i tråd med turistforeningens merkehåndbok. Informasjonsskiltet som skal settes opp ved startpunktet på Russånes og Bjøllånes, vil imidlertid informere om historien knyttet til fremføringen av telefonen over Saltfjellet. Avstandsskilt vil få et eget symbol (kringle) som er utformet av Riksantikvaren.

Det er BOT som vil få ansvar for omsøkte strekning. Grunnen til at Rana Tf. sendte søknaden var rett og slett av mangel på kapasitet i BOT på aktuelt tidspunkt. Og som kjent så er dette et samarbeidsprosjekt mellom BOT, Rana Tf, Riksantikvaren og DNT sentralt.

Traseen ned til Berghulnes skal ikke merkes.

Bodø og Omegns Turistforening melder i to e-poster av 22.05.2015 at:

«Ruta vil være BOT sitt ansvar og vil bli merket med " Historisk vandrerute" slik de sju andre gamle rutene i Norge som åpner i år i samarbeid med riksantikvaren vil bli.

Behandling i nasjonalparkstyret er seint i forhold til merking og åpning, jeg ber om framskyndet administrativ behandling.»

og

«Det er egne symboler for de historiske vandrerutene. Vi har valgt å ha fokus på Russånes der ruta gikk til i de første 50 årene, og ikke Berghulnes. Vi har inngått avtaler med de private grunneierne i Russånes. Vi har opparbeidet egen parkeringsplass på Russånes for formålet og ryddet plass for oppslagstavle. Vi har startet merkingen fra Russånes til nasjonalparkgrensen. Dette er en svært viktig sak for BOT, RAT, DNT og Riksantikvaren og vi forventer at Nasjonalparkforvaltningen er positiv til dette i friluftslivets år.»

21.07.2015 gjennomførte sekretariatet (HE) en befaringsrapport av omsøkte trase. Befaringsrapport er vedlagt.

Det går i dag ingen tydelig sti ned langs stolpemurene, men den kan sees stykkevis. Avstand mellom stolpemurene er 50-100 meter. Traseen vil gå gjennom et område med rik berggrunn, men ingen rødlista plantearter og ingen sårbare fugler ble registrert.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert ved kgl.res. av 8. september 1989.

Formålet med nasjonalparken er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet

landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

I følge forskriftens kap IV, punkt 1.1 er landskapet fredet mot tekniske inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, merking av stier og løyper. Opplistingen er ikke uttømmende.

Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Det er forbudt å bryte løs stein, mineraler eller fossiler, det samme gjelder uttak av slikt materiale for salg. Grotter og karstforekomster er vernet mot naturinngrep og beskadigelse av enhver art. Det er forbudt å fjerne materiale eller forekomster fra grottene.

I følge kap IV punkt 1.3 kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til: vedlikehold, opprettelse, merking og omlegging av turstier og skiløyper, og legging av bruer og klopper, samt oppsetting av skilt og vegvisere.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Vurdering

Nymerking av stier og løyper er ikke tillatt i nasjonalparken og det finnes en egen spesifisert unntakshjemmel i forhold til merking og omlegging av turstier.

Fra Nordre Bjøllåvatn er det allerede en godt etablert T-merka turiststi over Hesssihompan og ned til Tretnes. Denne stien følger parallelt med og går kun noen hundrede meter fra omsøkte trase.

For friluftslivutøvelsen er det ikke behov for noen ytterligere sti her, og stien ned til Tretnes er godt innarbeidet og etter vår vurdering vil den vanlige fjellturist fortsette å bruke denne.

Derimot mener vi at det er positivt at den historiske vandreruta merkes og at det settes opp en veiviser som angir hvor den historiske vandreruta tar av fra turistforeningsstien. Den historiske vandreruta vil øke mangfoldet av tilbud og bidra til å øke allmenhetens mulighet til naturopplevelser i området.

Ved at der etableres en vegviser som angir hvor den historiske vandreruta tar av fra den T-merka turiststien og dersom det etableres en GPS-merka trase som viser hvor den historiske vandreruta går, vi både den ordinære fotturist få entydig informasjon om enkleste vei ned fra fjellet og spesielt interessant vi ha mulighet for å følge den historiske vandreruta ned til Russånes. Man unngår da at det i nasjonalparken etableres flere parallelle T-merka stier som vil kunne fungere som «konkurrenter».

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Fjelltjenesten i Nordland	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Rana turistforening	Postboks 1254	8602 Mo i Rana	
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.
Naturmangfoldloven.

NOTAT 27.07.2015

Befaring langs telegraflinja over Saltfjellet, strekningen Kjördalen, nord for Nordre Bjøllåvantet til Russånes

Dato: 21.07.2015

Forhold: God sikt, mye snø i de øvre deler.

Vedlegg:

- Kart med angivelse av noen stolpemurene / fester, kjørespor o.a.
- Foto - bilag
- Satelittbilde fra Hessihompan

Gikk opp fra Trettnes stasjon, langs turistforeningsstien opp til Kjördalen. For det meste barmark, men mye snø fra ca 850 m, øverst i Kjördalen.

Registrert de første stolpefestene ned mot Berghulnes fra Litlstuvatnet, se vedlagt kart og bilder. Stolpemurer og fester langs hele stien fra Litlstuvatnet og opp til Kjördalen.

Registrerte alle stolpemurene langs traseen fra Kjördalen og ned til nasjonalparkgrensa ved Vatnhaugen, fant 108 stk. Fra Kjördalen og ned i lia ovenfor Hessihompvatnet (til stolpemur/feste nr 4 på vedlagt kart) fant jeg kun to stolpemurer, delvis på grunn av mye snø og mye bekker i området. Avstanden mellom murene var ca 50 m.

Murene var av ulik forfatning, noen store og godt bevarte, enkelte enklere oppmurte, noen sammenraste samt også kun stolpefester hvor stolpen var gravd ned, se vedlagte bilder.

Det gikk ingen tydelig sti langs stolpefestene, enkelte plasser ble det sett gamle kjørespor etter hest og vogn, se vedlagt kart. Oppe i Hessihompan og ned til Vatnhaugen var det en tydelig sti som delvis gikk i nærheten av murene. På vedlagte satelittbilde kan det muligens sees ei ferdselslei som går et stykke ovenfor stolpemurene.

Traseen for stolpefestene fra Hessihompvatnet over Hessihompan og ned til grensa for nasjonalparken går i et område med kalkrik berggrunn. Det ble registrerte flere rike rabber med reinrose, enkelte steder stakk kalkstein opp i dagen. Andre basekrevende arter som ble registrert var bl.a. rødsildre, reinmjelt, rynkevier, fjelltettegras og lapprose.

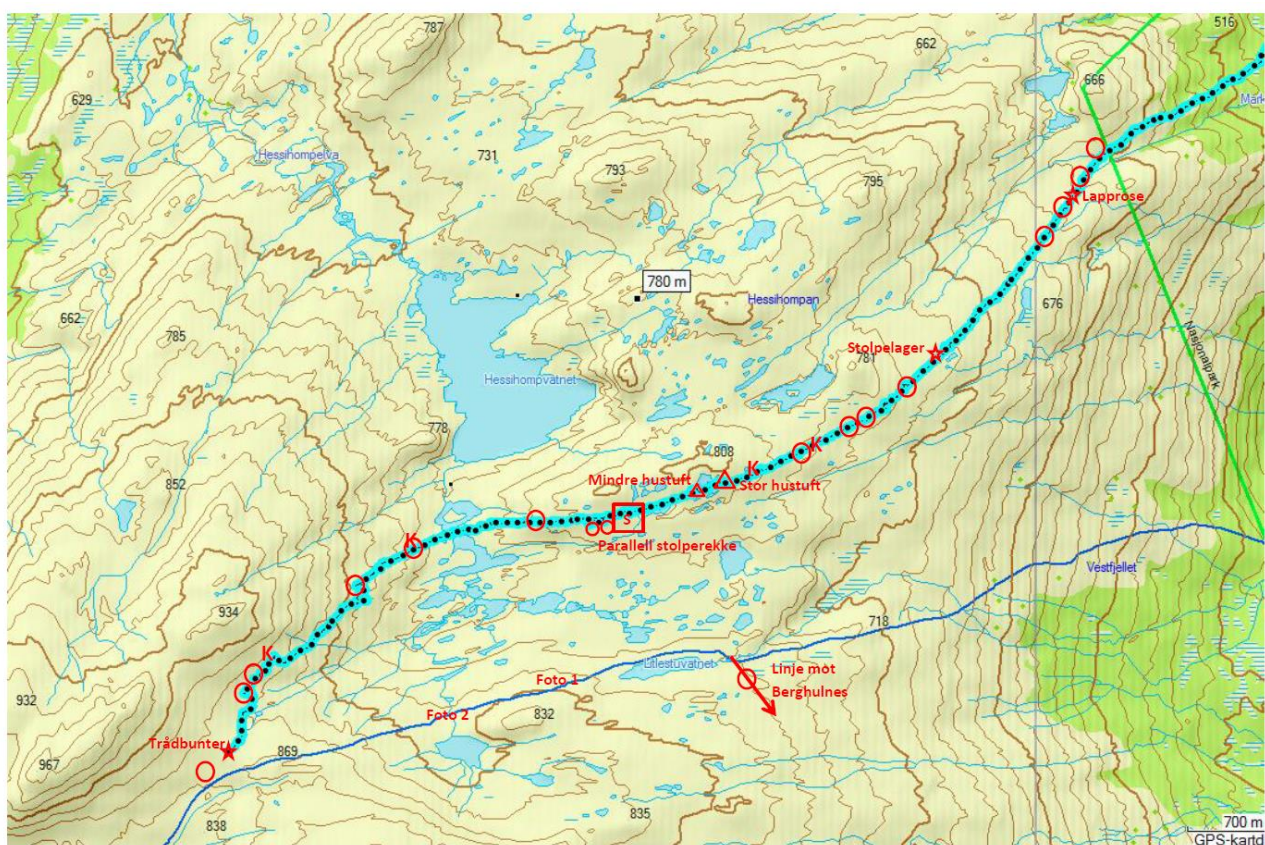
Langs den kartlagte linjetraseen ble det registrert følgende fuglearter; boltit – 3 individ øverst i Kjördalen, heilo – flere par, sandlo, rødstilk, småspove, fjelljo – 5 ikke hekkende ind., fiskemåke – 1 ind., snøspurv, heipiplerke, steinskvett, ringtrost, ravn – hørt. Det ble ikke registrert at traseen passerte lokaliteter for sårbare arter.

Hanne Etnestad, nasjonalparkforvalter

KART OVER TELEGRAFLINJETRASEEN KJØRDALEN - HESSIHOMPAN

- med angivelse av enkelte stolpefester, hustuffer, gamle kjørespor og andre spor etter aktivitet langs linja

- Stolpemurer / fester
- △ Hustuffer
- K Gamle kjørespor
- ★ Andre interessante observasjoner
- s Område for vedlagte satellittbilde

BEFARING LANGS DEN GAMLE TELEGRAFLINJA OVER SALTFLJELLET – trasé Kjørdalen – Hessihompan - Russånes

Dato: 21.07.2015

Foto: Hanne Etnestad

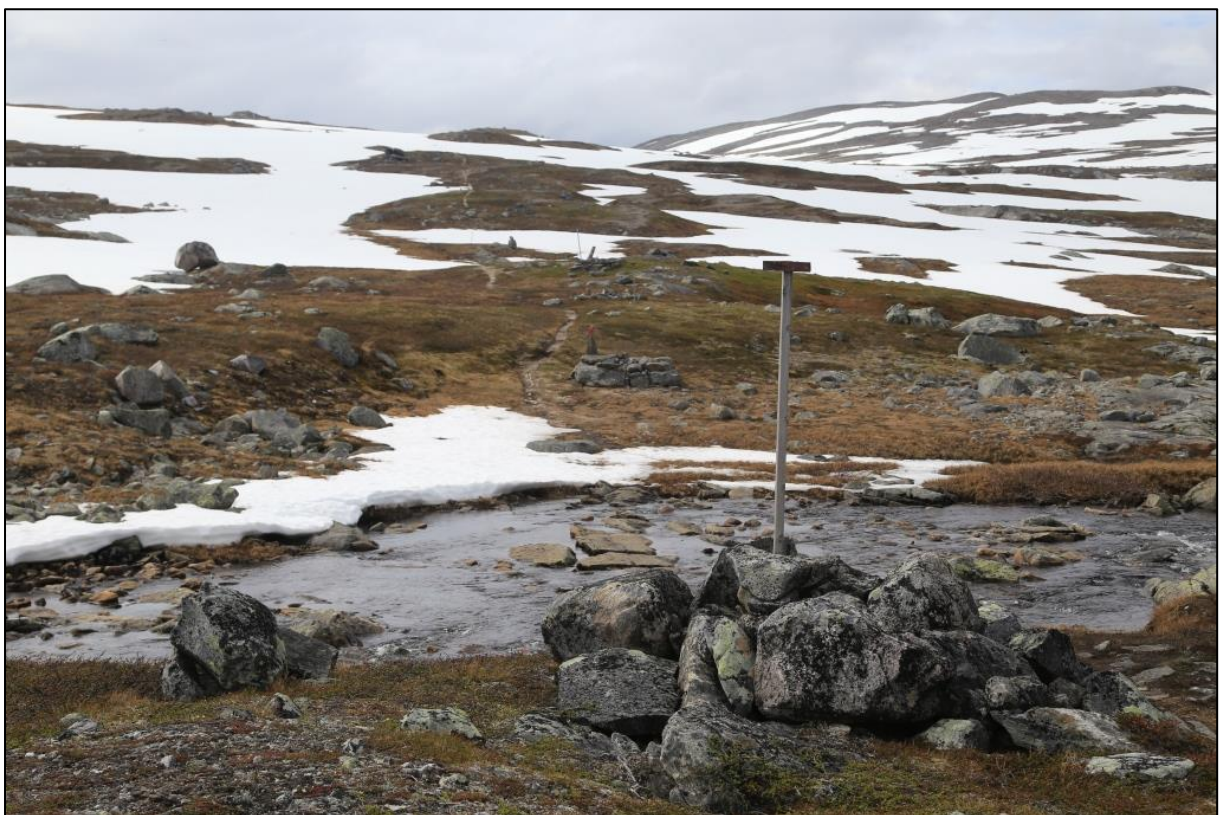
Rute: Langs T-sti fra Trettnes stasjon opp til Kjørdalen over mot Nordre Bjøllåvatnet.
Videre langs gammel trase for telegraflinja over Hessihompan og mot Russånes.

Stolpemur på traseen ned til Berghulnes. Litlstua og T-sti i bakgrunnen.

T-sti opp fra Litlstuvatnet, Foto 1

T-sti opp mot Kjørdalen, Foto 2

Stolpemur 1 øverst i Kjørdalen. T. sti fra Litlstuvatnet i bakgrunnen.

Bunter med tråd fra telegraflinja steinet ned.

Stolpemur 2

Stolpemur 3 med gammel stolpe

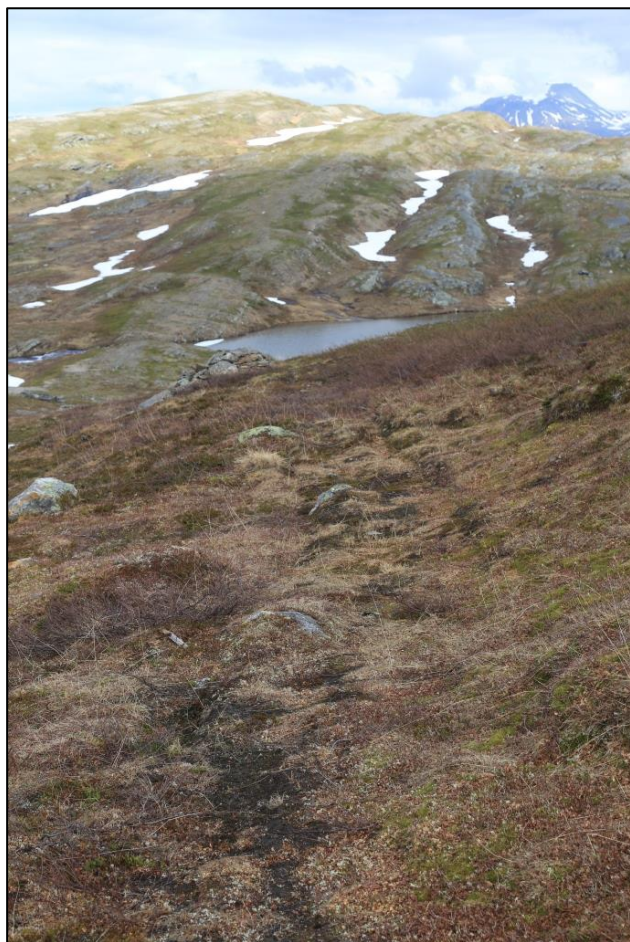
Kjørespor like nord for stolpemur 3 med gammel stolpe

Stolpemur 4

Stolpemur 5 med gammel kjørespor bak.

Gammelt kjørespor fra stolpemur 5 og ned mot neste stolpemur.

Stolpemur 6

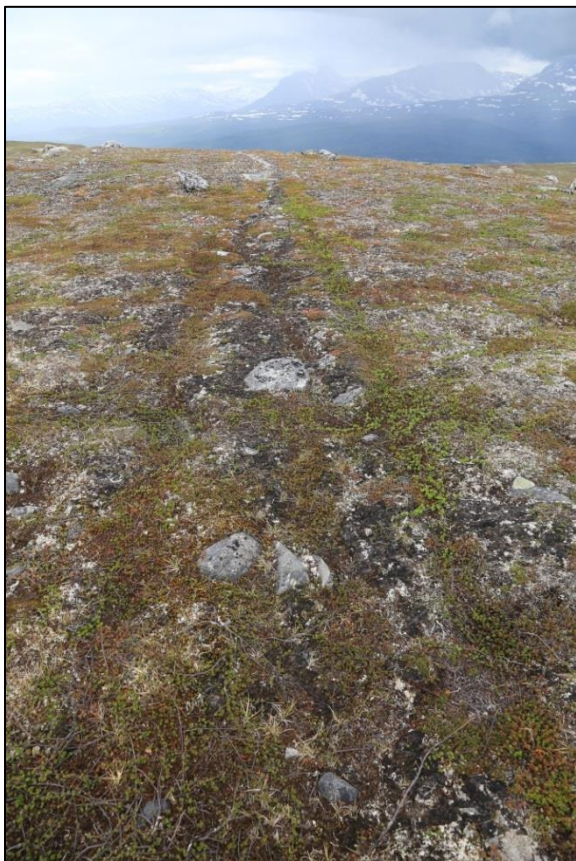
Stolperække parallelt, se kart

Tufter etter lite husvær? med rester av en gammel ovn.

Grunnmur og rester etter et større husvær, Hessihomphytta?

Gammelt kjørespor øst for stor hustuft.

Gammelt kjørespor øst for stolpefeste 7, se bilde nedenfor.

Stolpefeste 7 med sti og gammelt kjørespor i bakgrunnen

Stolpemur 8

Stolpemur 9

Rabb med reinrose ved stolpemur 10, sees i bakgrunnen

Stolpemur 10

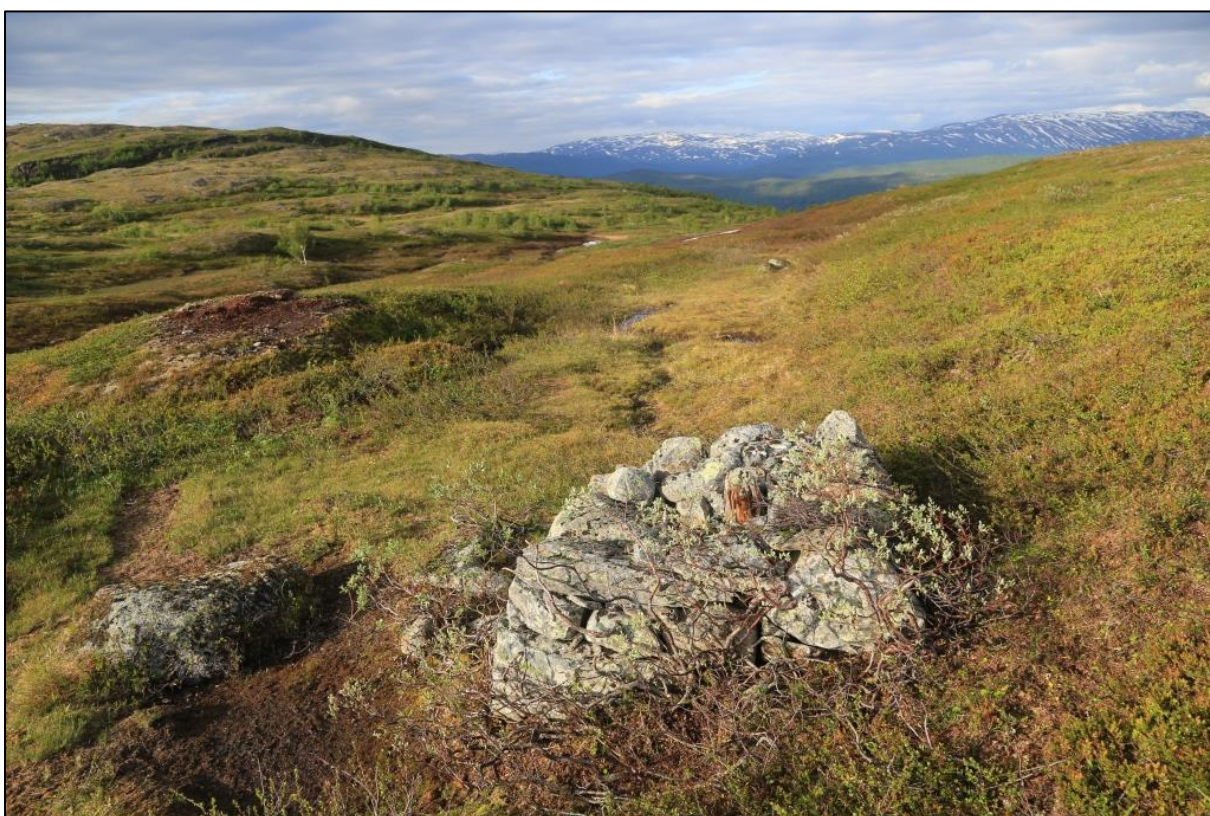
Gamle stolper – Oppsamlingsplass?

Stolpemur 11. Stolpemurer langs traseen ned fra Hessihompan sees i bakgrunnen.

Stolpemur 12 med sti ned fra Hessihompan i bakgrunnen, Vatnhaugen, grensepunkt for nasjonalparken i bakgrunnen. Lokalitet for Lapprose.

Stolpemur 13, Vatnhaugen til venstre i bakgrunnen.

Stolpemur 14 ned mot fjellbjørkeskogen og grensa til nasjonalparken.

Arkivsaksnr: 2014/3376-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 29.07.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	45/2015	27.08.2015

Rago, Sjunkhatten, Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen nasjonalparker. Salten Naturlag, Prosjekt Salten flora. Klage på vilkår i dispensasjon.

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre opprettholder sitt vedtak i saken og klagen oversendes Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Bakgrunn

28.05.2015 søkte Salten Naturlag om dispensasjon for innsamling av plantebelegg i Rago, Sjunkhatten, Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen nasjonalparker.

Søknaden ble behandlet av Midtre Nordland nasjonalparkstyre 16.06.2015.

Følgende vedtak ble der fattet:

«Prosjekt Salten flora, ved Trond Skoglund, Bernt-Gunnar Østerkløft, Magne Stensland og Kjartand Strand gis med dette dispensasjon fra:

Kap. 3 punkt 2.1 i forskrift for Sjunkhatten nasjonalpark

Kap. 3 punkt 2.3 i forskrift for Rago nasjonalpark

Kap. 3 punkt 2.1 i forskrift for Junkerdal nasjonalpark

Kap. IV punkt 2.1 i forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark,
for innsamling av nødvendige plantebelegg i forbindelse med Salten Floras kartleggingsprosjekt.

Dispensasjonen gjelder ikke arter som på Den Norske rødlista fra 2010 har status NT, VU, EN og CR.

- Dispensasjonen gjelder for to eksemplar av hver art fra hver forekomst.
- Dispensasjonen gjelder for 2015-2019.
- Midtre Nordland nasjonalparkstyre må gis melding om når alle registreringer er på plass i Artsdatabankens registreringssystem. Dette må skje i løpet av 2015».

I brev av 23.07.2015 klager Salten Naturlag på det punket i vedtaket om at dispensasjonen ikke gjelder for rødlista arter.

I klagen anføres tre forhold som Salten Naturlag mener er relevante:

1. Prosjektet Salten Flora har hele tiden hatt et samarbeid med Tromsø Museum, og det hevdes at deres samarbeid er et meget viktig vitenskapelig bidrag til kunnskapen om artenes utbredelse.
2. Prosjekt Salten flora har siden 2004 mottatt økonomisk støtte fra SABIMA (Samarbeidsrådet for biologisk mangfold), indirekte støtta av Miljødirektoratet, på i underkant av kr 200.000 og SABIMA presiserer ved tildeling av midler skal det tas belegg av kritiske arter, herunder rødlista arter.
3. Det påpekes at kunnskapen om naturverdiene innenfor verneområdene ofte er noe mangelfull, noe Riksrevisjonen også har påpekt.

Vurdering

Klage inneholder lite relevant nytt i forhold til hva som var kjent da Midtre Nordland nasjonalparkstyre fattet sitt vedtak.

Angivelig samarbeid med en vitenskapelig institusjon og økonomisk støtte fra en annen organisasjon vurderes ikke å være relevant i forhold til forvaltning av verneområdeforskriftene.

Datagrunnlaget ble av direktorat og departement vurder å være tilstrekkelig da disse nasjonalparkene ble etablert.

Parter i saken:

Beiarn kommune		8110	Moldjord
Bernt Gunnar Østerkløft			
Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	Ørnes
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Lofftjellveien 7	8602	Mo i Rana
Prosjekt Saltens Flora	Meløysjøen	8157	MELØY
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO i RANA
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristiansen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Tore Veisetaune	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Sørfold kommune	Rådhuset	8226	Straumen